

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben előfizetésre 6 K., negyedévre 3 K. — c.
 Vidéken . . . . . 9 K. . . . . 4 K. 50 t.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Fő tér, 42. Gyarmathy-palota, földszint
 az udvarban.

Minden rendben van.

Minden rendben van ebben a városban.

A Piac-utca hónapok óta fel van turkálva, színiültig tele porral a tudónk meg a májunk. Ilyen szépen, gyorsan és hasznosan csatornáznak nálunk. No de azért ez rendben van.

A villamos vasut 15—20 percenként közlekedik, holott szerződésünkben 5—10 perces közlekedés van kikötve. Ezért a közlekedésért adunk neki 10 éven át évi 40,000 koronát és villamos áramot önköltségi árban 8—11 fillérért kilowattónként, holott a város közönsége a közvilágításért kilowattónként 20 fillért fizet. De ez is rendben van.

Mert ne volna rendben?

A Reichman-féle tokaji hidegoldali kőbánya részvénytársaságnak van a várossal egy két évvel ezelőtt kötött szállítási szerződése hat évre, mellyel 60—80,000 koronában előirányzott évi szükséglet szállítását biztosították. Most, hogy a burkolási program végrehajtá-

sát megkezdettük és négy utca kikövezését folyamatba tettük, jártam főispánnál is, beszéltem polgármesterrel is és figyelmeztettem őket arra, hogy azt a nagyarányu szőlítást, amelyet a burkolási program szab elő, nem lehet a fennálló szerződés keretébe utalni, egyrészt azért nem, mert ez csekélyebb mérvű szállításra szól s így milliókra menő többletet nem lehet belemagyarázni, másrészt pedig azért nem, mert a szállítást annak idején nevezett társaság ugyszólván verseny nélkül nyerte el. Erre a főispán is, a polgármester is helyeselt. Utóbbi nyíltan, a közgyűlés színe előtt is. És mi történt?

Az történt, hogy amikor egyik most mult nyári közgyűlésen megtettem azt az indítványt, hogy a burkolási programból ez idő szerint kiszakított és burkolás alá kerülő utcákhoz szükséges kő szállítása *verseny tárgyalás útján* biztosítsák, ezt az indítványomat a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Azután meg az történt, hogy még abból a közgyűlésből sürgöny menesztetett az akkor

külföldön tartózkodó Aczél Géza főmérnökhöz, hogy: gyere haza Géza, mert baj van. Géza hazajött és erre a Reichmann-féle részvénytársaság előterjesztéssel élt a közgyűlés határozata ellen a tanácshoz. Nos azután az történt, hogy a tanács felterjesztéssel élt a miniszterhez, hogy a közgyűlési határozatot ne hagyja jóvá. A miniszter a tanács információjára és talán a szokott közbenjárásra is, meg is semmisítette a közgyűlési határozatot. És most minden rendben van: Reichmannék vigan szállítják a követ, melynek ára a négy utca szükségletéhez képest több százezer koronára fog menni, ama szerződés alapján, amely jelentékenyen kisebb szükségletre szól s amelynek előnyös, csaknem kétszeres áraihoz ugyszólván verseny nélkül jutottak. Hogy a Debreceni Hitelbank a részvények 2/5 részével és csaknem teljes igazgatóságával vesz részt nevezett részvénytársasági üzletben, ez mellékes, az is mellékes, hogy nevezett bankban és bányarészvénytársaságban befolyásos törvényhatósági bizottsági tagok is foglal-

Őszi kalap különlegességek Feketénél.

Megalkuvás.

Irta: Gallovich Jenő.

A hold fehér fénye ömlött el a tájon s a rengeteg víz mozdulatában úgy csillogott, mint az olvasztott ezüst. A csendes éjszakában a gyorsan iramodó aranyozott árbócu hajó kerekai károgatok ütemesen.

Amerre a zizegő nádasok között elsiklott a hajó, széles fodrok támadtak a vizen és csapkodtak, zugtak a hullámok, amelyek végtelen gyorsasággal futottak a homokos part felé. Ott tajtékozva, fehérén tört meg a legnagyobb hullám is. Az örökké szomjas homok mohón itta magába az ezüstfényben ragyogó tó meleg vizét.

A tisztára mosott széles hajóháton virasztott a férfi. Rádólt a fedélzet fehér korlátjára s belebámult a vízbe.

A nyári hőség türhétlenné vált a főváros középületei között. Az aszfalt égetett, a perzselő nyári levegő tikkasztóvá vált, mire leszkökött a földre. Kőszénfüsttől feketén, elfáradva érkezett meg s mikor át akart haladni a szálló teraszán, az esplanádon tartózkodó uri fehér tömegben ismerősökre talált.

Szórakozottan haladt el az asztalok között, amikor egy kerülőnél pajkos nevetéssel a nyakába ugrott egy fiatal leány.

— Sári . . .
 — Szép, hogy megismertél.
 — Egyedül vagy?

Mit gondolsz? szólott elkomolyodva a leány. Majd pajkosan felelt. — Másodmagammal. Az apámmal.

A képviselő leült a leány mellé, akit boldoggá tett a találkozás. Nyulánk leány volt, felfésült barna hajjal. Vékony fehér flanel ruhája odatapadt úde természetéhez. Fehér atlasz özvébe egy marék sárga rózsza volt szorítva. Csacsogva beszélt a leány.

— Sokáig maradsz itt?

— Mig el nem unom magamat.

A leány hirtelen durcás lett és elégedetlen.

— Oly jó hogy jöttél. Nincs ismerősünk s egyedül elunom magamat. Rövid időre lesz egy jó pajtásom, ki elkísér kirándulásomban s segítségemre lesz apát kimozdítani a szobából.

És ott azonnal az asztalnál, mielőtt a fehér terítőt leszedték volna, kieszeltek egy érdekes, kalandos tervet. Kibérlék a Balaton partján ácsorgó hajók egyikét és egyedül, teljesen egyedül kirándulást tesznek a másik partra, Tihanyba.

Ott fognak vacsorálni a romok közt s csak éjfélkor térnek ismét vissza Fűredre.

Ebédutánra tervezték a kirándulást. — Együtt mentek föl a szálló lépcsőin. Mikor elváltak egymástól, a leány még utánna kiáltott a férfinak.

— Vendéget is viszek magammal. Talán még emlékszel Magdára. Ő is itt van. Elcsalom magammal.

— Azt a fehér arcú leányt?

— Akibe majdnem szerelmes lettem az elmúlt nyáron . . .

A leány már régen eltűnt a fogadói szobák egyikében. A férfi egyedül állt az üveges folyosón. Az ablakon át, a napsugaras levegőn keresztül, elnézett a távolba, miközben arra a leányra gondolt, kit unokanővére futólág említett előtte. Abbáziában ismerkedett meg vele az elmúlt nyáron. Bájos leány, csupa lemondás, egyszerűség a fiatalság varázsával. Egy héten át volt hű kísérője, a második héten már megszökött az adriai partokról, megérezte, ha tovább is marad, sohasem tud többé elszakadni attól az asszonytól. Szép leány, szegény leány. Ő pedig rettenetesen fél a szegénységtől.

Már azt hitte, régen elfeledte Abbáziát a fehér arcú leánynyal együtt, amikor most hirtelenül előterem, aki elől egykor megfutamodott. Aztán a másik leányra gondolt, aki a fővárosban várta: palotában lakik, fogaton jár.

Gyönyörű ékszer ujdonságok Sándor Ármin

Pontos órák, ezüstéteszközök és disztárgyak
 eddig nem létezett olcsó árakon

legszolidabb alapon álló üzletében
DEBRECEN, Piac-u. 41. sz.
 (a Dreher soro arnok mellett).
 Órajavitások kiváló gondal legolcsóbban.

nak helyet és különösen az is mellékes, hogy a Debreceni Hitelbanknak maga Aczél Géza is igazgatósági tagja. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy ő érdekelve van. Koránt sem, távolról sem! Ő eddig is teljes szigorral járt el a társasággal szemben és nem juttatta azt semmi előnyhöz a város rovására! És ezután is teljes szigorral fog eljárni és kész inkább lemondani a Hitelbanknál viselt igazgatói állásáról, semhogy jogtalanul kedvezzen, hiszen ő nagyon jól tudja, mi az az összeférhetlenség és ha kell, le is vonja a konzekvenciát és vagy bankigazgatói tisztségéről mond le, vagy városi főmérnöki állásáról. No de ez így is rendben van.

Teljesen és minden kétséget kizárólag rendben van az is, hogy a vízvezetési mű vállalatba adásának dülőre juttatása késik. Minek is nekünk az a vízvezeték? Nem elég, hogy csatornánk van? A csatornázást sürgettük, a vízvezetékekkel ráérünk — hát nem így van ez rendben?

A katonai barakok építését a városi tanács 307,000 korona ajánlati összeggel a Fried és Adorján-cégre bizta, holott egy másik pályázó tudtunkkal olcsóbb volt 40,000 koronával. No de hát Debrecenben csak a Fried és Adorján-cég tud építeni, hiszen a vízvezetési kutakat összekötő nagy csatornát is ez a cég építette úgy, hogy annak oldalfalain a talajviz behatolt és teljesen hasznavehetetlenné tette! Hát nincs rendjén, hogy ez a cég kapja meg a baraképítést is, bárha 40,000 koronával drágább? Ki talál ebben valamit?

És ki talál abban valamit, hogy a tanácsnok urak még sem járnak a

jog- és pénzügyi bizottság üléseire, mikor a költségvetést tárgyaljuk? Hanem azért ráérnek kimenni a város hintóin a határba is ebédelni.

A fakompetencia eltörlését is elhasztotta a jog- és pénzügyi bizottság a Hortobágy rendezésének eldőltségéig, vagyis ad graecas-kalendas, holott a kompetencia-fából senkinek sincs haszna, vagy legalább is nincs jelentékenyebb haszna, mert ami hasznot huzunk a kedvezményes fa árának különbözetében, megfizetjük pótdadót, akik kedvezményes fát nem kapnak és ez nem igazság. Ám azért rendben van ez így is, hiszen csak a szegény város károsodik vele évi 70,000 koronával, ami másfél millió korona adósság törlesztésének felel meg!

És mindezekon kívül is rendben van itt minden. Az adósságunk is nő, a pótdadó is nő, de fogjuk be a szánkat, mert megharagusznak az urak odafent, ha jajgatunk és panaszkodunk. Legyünk csendben, mint a cifra ménes meg a szűz gulya, amelyből, ha egyik-másik hangosan mer nyeríteni, vagy bögni, a pásztor vagy a kocsis jól oldalba böki a botjával.

Bizzunk Istenben és a nemes városi tanácsban, majd csak elkormányozzák őket ezt a várost valahogy. És ha egykoron szépen bejut a mi hajónk az adósságok tengerének kellős közepébe, akinek nem tetszik, elköltözhetik Debrecenből. Elég, ha városi tanács marad itt és azok, akik a dolgok illetően menetével meg vannak elégedve.

Dr. Révi Nándor.

A vízvezeték kérdéséről.

Behatóbban kell ezúttal e kérdéssel foglalkoznom, mert noha meggyőződésem szerint ennél fontosabb ügygel az utóbbi évtizedekben nem foglalkozott törvény hatóságunk, mégis csodálatozóképpen még ma sem tisztultak teljesen a fogalmak e nagy mű lényege, lefektetésének sürgőssége és lehető tökélye iránti legmérvadóbb feltételei tárgyában.

Az ivó és használati viznek tiszta, jó minőségben való biztosítását mindig a haladás, fejlődés és a népesség szaporodása veti felszínre.

Nagy tereken, elszórtan, nomád életet élő népeknél, tanyák és falvakon, kisebb községi életet élő lakosságnál, de még városokban is, amíg a lakosság összeszűkülése be nem következik, a vízvezeték és szennyvizek elvezetése nem okoz nagy gondot. A dicső természet elvégzi azt, amit mi ma nagy költséggel kell, hogy elvégezzünk, ha közegészségügyünk csak fentartani, avagy pláne javítani akarjuk.

Városunkra nézve már a múlt század derekán állott elő ennek a szüksége, csakhogy az akkori mozgalmas, veszélyes idők nem kedveztek az ilyen kulturális munkának. Jöttek a csendesebb idők és, már a hatvanas években a város lakosságának szaporodásával a magistratusnak ez irányban gondjai lettek. Akkori időből datálódnak a Zichermann-féle tervek a csatornázásra. Majd a vízszállítás iránt is tétettek kísérletek az akkori Cegléd utcán és később a Nagytemplom előtt.

Sokat lehetne ezekről elmondanom, mert igazságtalan kritikával illették amaz alkotásokat is. Azonban mérlegelve az akkor adott helyzeteket és viszonyokat, csak dicsérettel illehetem azon derék férfiakat, akik már akkor annyi kulturérzékkel bírtak. Igazán nem rajtuk mulott hogy alkotásaik nem lehettek eredményesebbek, állandóbbak. Az akkori viszonyok még jól megfelelhettek a Zichermann-féle öblös, tagas, pincészerű kanálisok, amelyek — általánosan elnyult pecegődrök láncolatának — elsőnek én minősítettem.

Halad a világ, fejlődött a mi városunk is, bár lassan, mert hiszen török tatár dúlás után ránknehezedett az osztrák átok, a politika. A lakosság szaporodása és tömörülése következtében mindinkább érezhetővé kezdett válni a pecegődrök káros, fertőző volta. Érezhetővé vált ezzel kapcsolatban a vízhiány is. Nem bírtuk sem a csatornákat öblíteni, sem utcáinkat a nyári por ellen

Délben indulásra készen állott a széles hátú, leher, könnyű hajó. Zugott, bögött a gép. Hatalmasan megrakták a kazánt. A kerék-lapátok meg-megmozdultak a vizen.

Nemsokára megérkezett a két leány. A férfi csak az egyiket látta. A fehér arcú, akivel oly sok szép órát, napot töltött el Abbáziában s akit végül oly csunyán, minden bucsuszó nélkül elhagyott. A leány is felismerte a férfit. Pipacsörös lett, mikor a kezét nyújtotta. A férfi nem bocsátotta el azonnal a forró, kicsi kezét. Kereste a leány tekintetét s mikor az leküzdötte leányos féltékenységét s reá emelte szeméit, beszélni kezdett neki a multról.

— Emlékszik arra az ibolya csokorra, melyet Abbáziában együtt szedtünk...?

Élénken emlékezett. A lelkébe volt beletemetve annak az egész hétnak az összes emléke. Nála sokkal nehezebben ment a felidés.

— Azok a napok kedvesek előttem — mondta a leány.

Több szót nem is váltottak. Elvezték a kirándulás örömét. Tihanyban megnézték a romokat, majd megvacsoráztak.

Este tértek vissza. A két leány bement a szalonba, a férfi pedig fenn maradt a fedélzeten.

Odadőlt a gépház oldalához. Sisteregték, kattogtak a hatalmas kerekek és zugott, bögött a jól befűtött gép. A széles fekete kerékszíj reá tapadt a kerekekre s számtalan kisebb nagyobb gépkerék együtt forgott keringet sebesein.

A férfi a csillagos eget bámulta. Erős küzködés folyt a lelkében. A két leányra gondolt. A szegényre, aki lent fekszik a szalonban, a hajó fenekén, meg a vagyonosra, aki a fővárosban vár reá. És úgy érezte, hogy amaz minden vagyona mellett is idegen lelkének, amíg emezt óhajtja, kívánja. Pedig tegnap még káprázatosan szép mosét szőtt magának a jövőről. Gazdag, hatalmas akart lenni és nyugtalanul kereste az utat, amelyen célját elérheti. S ma ismét érzi azt az örök igazságot, hogy a legnagyobb hatalomnál értékeesebb egy pillanatnyi boldogság, egy csók, két karnak az ölelése. Az a harc, a küzködés; ez a meglegedés, a nyugalom.

A lépcsőkön léptek zaja hallatszott. Csendesen, elgondolkozva, imbolygó léptekkel lépett ki a homályos földre a leány. Éppen a férfi előtt állott meg. Megriadt a nem remélt találkozástól. Hirtelen vissza akart fordulni, de a férfi visszatartotta.

— Kíván valamit?

A leány a fejét rázta.

— Len nagyon meleg van, a friss levegőre jöttem.

Rövid szünet következett. Az utolsó küzdelmet vívta a férfi. De az csak egy pillanatra tartott, aztán odafordult a leányhoz.

— Magda...

A leány megindult a lépcsőn felfelé.

— Mit kíván?

A férfi a keze után nyúlt a leánynak.

— Nem akarom, hogy többé elváljunk. Akarom, hogy velem jöjjön.

Magda hallgatott. Szíve majd megszakadt a boldogságtól. Keblén összebb voníva vékony kabátját. Attól tartott, hogy szíve hangos dobogása árulója lesz.

A férfi a leány elé állt. A tekintetét kereste, hogy abból olvassa ki, amit a lelke érez, de amit leányos tartózkodásban nem mert kimondani.

— Szeretsz, szeretsz...?

A férfi kérő, könyörgő, követelő hangjára a leány felemelte fejét. Visszanézett a férfira s mintha esküt tette, mondá:

— Veled megyek...

A másik pillanatban eltűnt a férfi elől. Hirtelen, nesztelenül, mint egy árnyék. Elmentekült a hajó fenekére. A férfi lelke tele volt boldogsággal. Megtalálta az élet igazi célját s azzal a nyugalmat.

Csodákat beszélnek arról

hogy milyen olcsón lehet most

Gerő Ernő férfi, fiu, és gyermekruha áruházában vásárolni

Debrecen. Piac-utca 41. szám.

locsolatni. Erezh tövé lett a lakosság szaporodása és zsufoltsága folytán talajvizünk szennyezése is. Eleinte a még fertőzetlen külső talajon álló talajvizű kutakban kerestünk kielégítést, mint a Nagyvízű kutakban, legelőkn stb. Megindultak ekkor a víz utáni kutatások a Cegléd, majd a Piac-utcán. Ezek a drága pénzen furott lyukak, ha nem is feleltek meg a várakozásoknak, mégis évtizedekre kihatóan meg a várakozásokat teremtették, mert feltárták a tűrhető állapotokat, amelyekből immár huszhuszonöt éve táplálkozik városunk.

Sajnos, a szennyvízvezetés régi, kezdetleges állapota pecegődrős kanálisaink mellett, mindannyiszor a járványos betegségek légúti zudította nyakunkba, valahányszor egy-egy őszi, tavaszi zápor keresztülmosta városunkat. Ilyenkor aztán az őszi, tavaszi iskoláztatást is az örökös járványok miatt csaknem szüneteltetnünk kellett. Hamar rájöttünk, hogy a talajviz, amelyből a lakosság zöme vizszükségletét elégti ki, szennyezve van. Más források után kell tehát néznünk. Ezeket a forrásokat tárták fel azok a drága furások, amelyekre mi most a vízvezeték felépítési akarjuk. Úgy e források, mint a meglévő mélyfurású városi kutak bizosítása, szennyöződéstől való megóvása céljából vált szükségessé a régi csatorna-rendszer kiküszöblése és új, öblíthető csatornahálózat felépítése.

Arról igazán senki sem tehet, hogy évtizedes mulasztásokat kell pótolnunk és ezeknek óriási terhe a nyakunkba szakadt. Nem pusztán frázis az, hogy hazánk sohasem ért rá a belső, kulturális megerősödésre. Kivált közegészségügyi téren ma is a mivel nyugat mögött kullogunk.

Csak nem rég volt alka mam e lap hasábjain kifejtetem, hogy mily nagy úr tárong a klasszikus ókor ezirányu nagytökéjű higiéniai alkotásai és a legujabb, kezdőleges, újjaszületését élő kor alkotásai között. Róma és Hellás pusztulásával, a népek áradata és nemzetalkotó küzdelmei a régi emlékek és alkotások romlásában és pusztításában merültek ki. Így csak a múlt században bekövetkezett konzol dátóval vette kezdetét az ujjalkotás e téren is.

Elfogulatlan ember ne csodálkozzék hazánk és városunknak e téren is elmaradottságán. Hiszen duló csaták után csak megmaradtak az örökös közjogi küzdelmeink. A politika hátráltat nálunk mindent. A higiénia terén is hát jóval megelőzött bennünket a mivel nyugat. És, ha ami régebbi alkotásainkat kritikus szemmel lebecsüljük, ne feledjük, hogy az akkori viszonyok között azt és úgy létesíteni is nehéz feladat volna.

A természettudományi alapon álló higiénikus, a természeti törvények kielégíthetetlen következtetésével törekszik minden idők egészségi követelményeiért, bizonyos magasabb, altruisztikus szempontból síkra szállani. Aki erre vállalkozott, aki e téren szegődött a fejlődő kultúra szolgálatába, annak minden időben tünnie kellett és kell ma is a felületes, elfogult, nem egyszer rosszakaratu kritikát. Mert ajnos, a kulturális fejlődésnek még ma is több az ellensége, — kivált itt nálunk — mint önzetlen, becsületes előharcosa.

Eppen ez okból látom szükségesnek újra és újra hangoztatni, hogy akik a haladás és fejlődés e nagy kérdésében első perctől kezdve fáradhatatlanul küzdöttek, fogjanak össze ma is a döntő ütközet előestélyén! Ne engedjék helyes medrőből kizökkenteni e jól előkészített ügyet, mert egy ballépésből bekövetkezheto esetleg megérthetetlen nagy károk minden odiuma csak rájuk hárulna.

(Vége köv.)

Dr. Burger Péter.

A bécsi londoni és párisi kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel tüntették ki

Fáy arc-krémet szappant és poudert

mint legjobb arc-oz-pfő szer, melynek használatától minden szepő és májfolt 3 nap alatt eltűnik. Ára 1-1 korona. Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC gyógyszer-tá-ába
Kossuth-utca 8 szám.
(A színház mellett) 7-

Nyilatkozatok a debreceni egyetem ügyéről és a politikai helyzetéről. Jön a házszabályrevízió!

A legaktuálisabb téma ma Debrecenben az egyetem kérdése. Vajjon a harmadik egyetemet Debrecen kapja-e, vagy sem?

A *Debreceni Ujság* megírta már, hogy a múlt héten Budapesten tartott bizalmas jellegű értekezleten teljes meg-egyeződés jött létre a kormány és az egyházkerület képviselői között. Tehá a legnagyobb valószínűség szerint Debrecené az egyetem. Lukács László pénzügyminiszter is Debrecen mellett van, még pedig pénzügyi szempontból, mint olyan mellett, mely város majdnem a saját erejéből is képes az egyetemet fentartani. Az országos politika az egyetem ügye mellett szinte másodrendű kérdéssé degradálódott. Pedig nem lehet közömbös senki előtt sem, hogy miképpen iparkodik a kormány az ország megrekedt szekerét a kátyuból kihuzni. Lapunk budapesti tudósítója, aki kitünő összeköttetésekkel dicsekedhetik, közli velünk a következő rendkívül szenzációs értesülését.

A kormány október 10. és 20-ika között beterjeszi a házszabályrevízióról szóló törvényjavaslatot.

Szóról-szóra ugyanazon szöveggel, amit Kossuth Lajos 1849-ben a Ház elé terjesztett. E szerint a Ház tanácskozása sürgős esetben mindaddig félbe nem szakítható, amíg a sürgősnek mondott javaslat le nem tárgyalatott.

Ez a szenzáció! Ez az, amit a miniszterelnök csütörtöki beszédében kijelentett a Házban. Tehát, ha kell két-három hétig is együtt marad a Ház éjjel-nappal, de a véderő javaslatokból törvényt akarnak.

A miniszterelnöknek ezt a bejelentését nyomon fogja követni a képviselőház elnökségének lemondása, mert a jelenlegi elnökség nem kapható az erőszakra.

Tudósítónknak alkalma volt néhány hozzánk közel álló politikussal beszélgetést folytatni, akik úgy az egyetem kérdéséről, mint az országos politikai helyzetről érdekes nyilatkozatokattettek.

Bakonyi Samu.

II. ker. orsz. képviselő.

— Nézetem szerint az egyetem dolgában Debrecen mellőzni nem lehet, bármely szempontból nézzük is a dolgot. Legjobb, ha most már megvárjuk a döntést, melynek rövidesen be kell következni.

— A politikai helyzetre nézve az a benyomásom, hogy akármily zajos volt a munkapárt esütörtöki viselkedése és akármilyen határozatlannak látszott a miniszterelnök magatartása, a munkapártnak semmi irányban sincs eldöntött állásfoglalása. A házszabályok revíziójának erőszakos kerestül vitelére az elnökség támogatása szükséges. Ennek megnyerésére pedig az elnökség tagjaival szemben teljesen kizárt dolog.

— A kormány és a többség azon lo-
vagol, hogy a függetlenségi párt akadályozza meg a parlament munkáját. Ezzel szemben tény az, hogy a véderő javaslatok forszírozásával a kormány teszi lehetetlenné olyan javaslat tárgyalását, melyre nézve előre biztos lehet a kormány, hogy annak megszavazását a függetlenségi párt nem akadályozza meg. A kormány álláspontjának tarthatatlansága nemsokára nyilvánvalóvá lesz. Ha előbb nem, akkor, amikor a költségvetés beterjesztését és tárgyalását semmiképpen sem halaszthatja. Ha a véderő miatt ezt mégis megtenné, önmaga bizonyítaná, hogy egyetlen javaslat miatt, — melynek kedvéért mindent kockára akar tenni — kész az országot ex-lexbe szorítani, holott másfél év alatt az ország elég bizonyosságot szerezhetett arról, hogy a függetlenségi pártnak ez nem célja.

Láng Lajos báró

III. ker. orsz. képviselője.

— Az egyetem dolgában megmondtam személyesen Debrecenben, hogy azt ott fogják felállítani. Ez bizonyos!

— Az országos politikáról nem kívánok nyitkozni, mert egyetlen szavammal sem akarok a miniszterelnök akciójának elébe vágni.

Legjobb a Békési 1892 Róza „Márvány” szin szappana

Benedek János

Hajduböszörmény orsz. képviselője.

Még a gondolatát is kizártnak tartom, hogy a harmadik egyetemet máshol lehetne felállítani, mint Debrecenben. Debrecen évezredek óta a tudományok világitó tornya: ősi diák-birodalom, akárcsak Genf, Zürich, Oxford, meg a több európai hírvégyetemi város. Ennek a világitó toronynak fény sugaraitól csak a sötétség huhogó baglyai irtóznak. Ezért az a sok akadémikusok, huza-vona. Legujabban pláne azt olvasom, hogy Barkóczy báró és Tomcsányi páter — a jelenlegi kultuszpolitika fő-fő kutyvasztói — azt főzték ki, hogy Debrecen csak azzal a feltétellel kapja meg az egyetemet, ha hajlékot enged a jezsuitáknak. Pokoli gondolat. Debrecenben, a kálvinista Rómában: jezsuita-collégium! Tomcsányi egészen elfeledte, hogy habár megszünt a debreceni diák-tüzoltóság, de a tör-ténelmi nevezetességű nagy botok és kis botok ott pihennek szép sorjában a kollégiumi könyvtár ereklyetárában. Incendium! fiuk: ad arma! Előre azokkal a régi pihenő gerudiumokkal! Tűzcsóvát rejtegetnek a jezsuitaszoknyák. Csak meg ne sántuljanak!

Hogy micsoda eredmény várható a most folyó parlamenti harcból? — arra bajos volna hirtelenében apodiktikus bizonyosságú jóslatot mondani. A magyar politikának nemcsak ismert, hanem ismeretlen tényezői is vannak s az ilyen sok ismeretlenü egyenletből lehetetlen eredményt kiszámítani. Az összszekusztált kérdések labirintjából egyetlen Ariadne-fonalnak csak az általános, egyenlőtikus választójogot tarthatom. Mig ezt meg nem alkotjuk, addig tartós békére nem számíthatunk. Hogy ennek megalkotása után min gabyodunk össze? — az még nem tudható.

Rákosi Viktor

Hajdunánási orsz. képviselője.

Rákosi Viktor, a hajdunánási kerület képviselője, aki tegnap délután Debrecenben időzött, munkatársunknak a következőket mondta:

A debreceni egyetem már meg van. Ahhoz szó sem férhet. Sokan azt állítják, hogy két város: Debrecen és Pozsony kap egyetemet, sőt Pozsony elsősorban. Ezt abszurdumnak tartom. Hiszen Európa egyik leghíresebb egyetemétől alig egy óra jársnyira van, tehát neki az egyetem merőben fölösleges. A legmagyarabb helyeket kell kulturintézményekkel megerősíteni: ez az igazi nemzeti munka. Pozsony koronázó város volt, az országgyűlés is régebben ott tartózkodott. Csak az utóbbi időben mutat egy kis jóindulatot a magyarság iránt. Tehát még jutalmul sem érdemel egyetemet. *En annak örülök, hogy mikor ebben a kérdésben hallgattak, körülbelül most harmadik éve — gondolom dr. Eröss Lajos püspökké avatása idején — cikkeztem a debreceni egyetemért és segítettém ügyét felszínre tartani. Itt már félig kész az egyetem s annyi pénzt senki sem adhat, mint Debrecen.*

A munkapárt végre rászánta magát a nemzeti munkára. És mi az? A házszabály-revizió. Miután mi ellenzékiek ellenszegülünk, valószínűleg házfelosztás lesz. Azért szükséges nekik a házszabály-revizió, hogy a katonai javaslatokat keresztül erőszakolják. Ebbe természetesen nem megyünk bele. Mi hajdusági képviselők horeolunk ezután is, mint eddig. Lehet, hogy elbukik a kormány, ami nem olyan nagy szerencsétlenség. Ez a kormány olyan, mint a budai kis kifőzők, ahol óriási rántott csirkéket festenek ki s mikor az ember bemeleg, nem kap egyebet — borjupörköltnél. Ez a kormány is ígér, kiabál, kifest mindent, de nem ad egyebet — rossz borjupörköltnél.

Justh János

Hajduszoboszló orsz. képviselője.

— Atyámmal az egyetem kérdésében szemben állok. Ő a szegedi egyetemet

akarja, míg én feltétlenül Debrecen mellett foglalok állást. Természetesen azért, mert kerületem határolja Debrecen. Ha ez a kérdés a Ház elé kerül, Debrecen mellett szavazok, mert nekem az az érdekem, ami a kerületemé.

— Az országos politikában a harc folyik tovább. És folyni fog mindaddig, amíg a véderő javaslat le nem kerül a napirendről. Arra hiába számít a kormány, hogy mi beadjuk a derekunkat. Hogy a kormány mit tervez, nem tudom, de el vagyunk készülve mindenre. Igaz, hogy az obstrukció a végső parlamenti eszköz, de azon választás után, melyből a mai parlament fakadt, jogossá, sőt kötelességünké teszik az obstrukciót.

P. Ábrahám Dezső

Karcag orsz. képviselője.

— Ugy tudom, hogy a kultuszminister hajlandó felállítani Debrecenben az egyetemet, de nem felekezeti, hanem állami alapon, azonban hajlandó bizonyos protestáns jellegű engedelményeket tenni. Természetes, hogy a debreceni egyetem mellett foglalok állást, annyival inkább, mert nézetem szerint speciálisan magyar városba kell helyezni az egyetemet. A magyar középosztálynak kell fejlődnie, nem pedig a nemzetiségi középosztálynak, mert csak erős középosztállyal és intelligenciával tudjuk a magyar hegemoniát biztosítani.

— Ami az országos politikát illeti, a kibontakozásra két eset áll. Békés, vagy erőszakos. Az erőszak feltétlenül elnök válságra vezet, ami viszont párt és kormányválságot vonna maga után. Hiszen Lukács pénzügy-minister egy régebbi beszédében kijelentette, hogy nem barátja az erőszakos házszabály-reviziónak. Már pedig Lukácsnak is meg van a munkapártban a maga frakciója. A kormány táborában az egység csak látszólagos. A választói jog kérdésében például nagyok az ellentétek, ugyszintén a házszabályok erőszakos revíziójának kérdésében is. Egyedüli megoldás lenne a véderő javaslatnak a napirendről való levétele és a választói reform benyújtása.

Kun Béla

Hódmezővásárhely orsz. képviselője.

Rendkívül érdekes a Szeged közvetlen szomszédságában fekvő Hódmezővásárhely képviselőjének nyilatkozata az egyetemről, aki Debrecen mellett foglal állást. Kun Béla debreceni diák volt és főiskolai senior.

Mint egyik képviselőházi beszédemben is kifejtettem, a harmadik egyetem szerintem Debrecenre illeti meg. Ez a város évszázadokon keresztül, válságos időkben is bevehetetlen vára volt a nemzeti kulturának és a felvilágosodottságnak, a lelkes anyagi áldozatoknak egész sorozatával bizonyított be, hogy nemcsak szavakkal, hanem az egész magyar haza hálájára érdemes cselekedetekkel szolgálja az eszmét. Az államnak pénzből is kevesebbe kerül, ha a kiténő hírvégyeti, theológiai és immár bölcsészeti fakultással is bíró debreceni kollégiumot fejleszt egyetemmé, mintha más városban állítaná föl az egyetemet, ahol ezek az előfeltételek nincsenek meg. Debrecen multja, e multat átlengő és a mai nemzedéket is hevitő, hamistatlan protestáns szellem a legnagyobb biztosíték arra, hogy a debreceni nemcsak a tudomány faklyáját fogja lobogtatni nemzetünk javára, az ifjúság szellemi és lelki épülésére, hanem azt a nagy igazságot és nagy tudatot is be fogja

önteni minden egyes tanulójának szíve közepébe, hogy felekezeti, faj- és osztálykülömbőség nélkül meg kell becsülnünk egymást, mert a tudomány önmagában is érték, de nagygyá egy nemzet csak akkor lehet a kulturában, ha fiai testvérként összefognak.

TÉGLA

(körkemencében égetve)

bármilyen mennyiségben kapható és megrendelhető

VULKÁN gőztéglagyárban. Telefon 951.

Városi iroda: Jókai-utca 1 sz. Telefon 966

Megrendeléseket elfogad 34

Általános Forgalmi Bank áruosztója is.

Egyház és iskola.

Kitüntetett debreceni tanító. Kúr-sinszky Lászlót, a debreceni róm. kath. elemi iskola érdemes tanítóját, aki mögött immár négy évtizedes és nagyon eredményes pedagógiai munkásság áll és aki nemcsak felebb valói elismerését, de a társadalmi életben is széles körben tiszteletet érdemelt ki, most szép kitüntetés érte. A kultuszminister, méltányolva csaknem félszázados és eredményes tanítói munkásságát egész életére évenként kétszáz korona külön jutalommal tüntette ki. Az érdemes tanítót most, hogy működéséért a miniszter is méltányolta, tegnap számosan gratuláltak.

Az első lelkészsképesítési vizsga. Az első ref. lelkészsképesítési vizsgát, amely dr. Baltazár Dezső püspök elnökleite alatt kedden kezdődött és tegnap ért véget. A jelentkezők száma negyven volt, akik közül azonban néhányan időközben visszaléptek a vizsgáltól.

A bérházépítés. A ref. egyház bérházépítési bizottsága pénteken délelőtt ülést tartott, amelyen a kölcsön felvévés ügyeivel foglalkoztak.

Árvaruhák kiosztása. A ref. egyháznál az árva és szegény gyermekeknek a téli ruhákat hétfőn és kedden fogják kiosztani.

A hajduböszörményi presbytérium gyűlése. A hajduböszörményi ref. presbytérium kedden gyűlést tart. Ezen fogják valószínűleg elhatározni Kiss Ferencnek, az alsószabolcs hajduvidéki egyházmegye új esperesének meghívását, a dr. Baltazár Dezső távozásával megüresedett lelkészi tisztségre.

Női és leány

kalap üzletemet
Piac-utca 56 szám alá
helyeztem át.

A legdivatosabb modellek az őszi idényre már megérkeztek. Nagy választék.

Jungrelsz Mari Utóda.

Laczkó László

géplakatos mester, Debrecen II. ker. Bethlen-utca 48. szám alatt.

Cayton & Shuttleworth Ltd. angol gépgyárosok kápv. bizomán, raktára.

Elvállal bármily szerkezetű rosszuljáró **ekéknek** nyugodt járásukra való kijavítását jótállás mellett. Továbbá saját gyártmányú ekék és mindenféle gazdasági gépek és eszközök is kaphatók feltétlen jótállás mellett jutányos árban, heti vagy havi kényelmes részletfizetésre is.

A debreceni ref. egyház őszi közgyűlése.

Az egyetemi alapítvány és a bérház ügye.

A debreceni ref. egyházmegye október ötödikén tartja őszi közgyűlését Debrecenben, az egyház tanácstermében, Dávidházy János esperes elnöklete alatt. A tárgysorozaton szerepelnek a többek között a debreceni egyház egyetemi alapítványa kiegészítésének s a bérház félmilliósi építési többlet kölcsönének jóváhagyásai is.

A fontosabb ügyek még a következők:

Az egyházmegyei lelkészi tanácsbírói állásra adott szavazatokról jelentés. Szabó József esküvétele.

Elek István halálával megürült tanácsbírói állásra szavazás rendelés.

Elek István halálával egyházmegyei számvevőválasztás (ideiglenesen elnököleg Papp Gusztáv hajdusámsoni lelkész kéretett fel).

Özv. dr. Eröss Lajosné köszönete a részvételért.

Esperesi jelentés a belhivatalnokok személyzetében történt változásról.

Debreceni lelkészválasztás. Dr. Baltazár Dezső püspök elfogadó nyilatkozata.

Boér Károly debreceni segédlelkész debreceni állandó vallásitanító-lelkésszé megválasztásának megerősítése.

Esperesi kimutatás a „Kálvineum“-ra tett adományokról.

Az egyházmegyei gazdasági bizottság jelentése az egyházmegye részéről a „Kálvineum“-ra tehető adományról.

A közgyűlést megelőzőleg október 4-én a tanügyi bizottság tart ülést.

Az akadémiai internátus.

A gazdasági bizottság javaslata.

A tiszántúli református egyházkerületi közgyűlés tudvalevőleg elhatározta, hogy a főiskolában egy modern, korszerű akadémiai internátust állíttat fel. Az ügy előkészítésével a gazdasági bizottságot bízta meg.

Az egyházkerület úgy óhajtja a kérdést megoldani, hogy a már meglévő konviktust egy emelettel és a Fűvészkert-utca felől egy szárnyépülettel kibővítteti. Ilyen formán az 132 akadémiai hallgató befogadására lenne alkalmas.

A gazdasági bizottságnak azonban az az álláspontja, hogy a Darabos-utca felől is csatoljanak az intézethez egy szárnyépületet. Így az épület mindenestre arányosabb és tágasabb lesz, úgy, hogy 183 akadémiai hallgató nyerhet benne elhelyezést.

A költségvetést már el is készíttette Tóth István építésszel s e szerint az egyházkerület terve mellett az építkezés 241,756 korona 23 fillérbe, a gazdasági bizottság által indítványozott Darabos-utcai szárnyépülettel pedig 83,788 korona 99 fillérrel többbe kerülne. Ebben azonban nincs benne még a központi fűtés, amely a számítások szerinti 43,500 koronára van kontemplálva.

A kérdés felett az őszi egyházkerületi kongresszus fog véglegesen dönteni. Ezután a pályázatokat nyomban kiírják s az építkezéshez még kora tavasszal

hozzákezdhetnének, úgy, hogy a nyáron még be is fejezhetnék. A megnyitása 1912 szeptember havában történne.

A magyar g. kath. püspökség. A székhely kérdés.

Miért maradt el a felebbezés?

A Hajdudorogon szeptember 12-ikén a görög katolikus magyar püspökség felállítására tartott nagy értekezlet tudvalevőleg a székhely kérdésénél Hajdudorog mellett foglalt állást. Papp János, a debreceni gör. katolikusok esperese ez ellen óvást emelt s kijelentette, hogy ezt a határozatot meg fogja felebbezni. Ennek határideje, azonban szeptember 26-ikán lejárt és a felebbezés nem történt meg.

Erre nézve kérdést intéztünk Papp János espereshez, aki a következő magyarázatot volt szives adni.

Az értekezlet sajnálatos lefolyása után közöltem annak eredményét a püspöki főkörmánnyal. Jeleztem, hogy amennyiben az ott hozott határozat teljesen helytelen volt, mivel olyan tárgyban foglalnak állást, ami előzetesen kilúezve nem volt, amelyre nézve az egyházi megbízottak az egyházközségek részéről meghatalmazást nem kaphattak, különösen pedig a miatt nem nyugodhattunk meg, mert az intéző körök már jóelőre óvatosan kerülendőnek jelezték a székhely kérdést: azért a határozat kihirdetése után én kijelentettem, hogy még fogom azt felebbezni. Egyházmegyei főhatóságom részéről azonban arról értesültem, hogy ez a különben is helytelen irányt vett értekezlet már magában véve is meglehetősen ártalmára van az egész ügynek, ha pedig felebbezés beérkeznék, még nagyobb port verne az fel, még erősebb világításba helyezné az értekezlet határozatának helytelenségét s így az ügynek ez is csak újabb kárára szolgálhatna: ezért a felebbezéstől egyháztanácsunk megkérdezése után elállottunk. Csupán egy, a püspök ur ő nagyméltóságához intézendő memorandumban fogjuk még egyszer és teljes egészében ismertetni az ügyet saját eljárásunk igazolására.

Mint értesülünk, a gör. kath. püspökség ügyében Hajdudorogon sem tettek meg újabb s fontosabb lépést.

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság Debrecen, Piac-utca 73. szám.

Elfogad betéteket takarékkönyvekre, és folyószámlára s állandó jellegű betétek után

5%

kamatot fizet. Ezenkívül az intézet fizet a betétkamat-adót is. 452

Vármegye.

Benedek János dr. jubileuma. Az örökvidám, nagy bohém Benedek János újságíró kartársunk vasárnap jubilál: ugyanis azt a nevezetes évfordulót ünnepli, amikor Hajduböszörmény város választói kezébe adták a bizalom levelet, a képviselői mandátumot. Most tiz esztendeje. A bizalomra méltó volt, mert törhetetlen hűséggel kitartott a függetlenségi elvek mellett. Adja az ég, hogy a 25 éves jubileumot is együtt ünnepelhesse derék hajdu választóival.

Hajdúvármegye Kismarja ünnepén. A közeli Kismarja biharvármegyei község ma, vasárnap leplezi le Booskay István fejedelem szobrát nagy ünnepek közt. A szoborra koszorút helyez a képviselőház 12 tagú küldöttség útján, azonkívül Hajdúvármegye közönsége is, melynek képviseletében Dávidházy Sándor tb. főjegyző beszéd kíséretében helyezi el Hajdúvármegyének kék-fehér hajdusinszalagos, feliratos koszoruját.

A mikepércsi bünszövetkezet.

Letartóztatott gabona tolvajuk.

A mikepércsi határban három suhancot tartóztatott le tegnap a csendőrség, továbbá egy csárdás gazdát, akik egy egész bünszövetkezetet alakítottak s a szomszéd községekben is molyoskodtak a gabona készletek körül.

A letartóztatott három suhanc Lénárt András, Szabó Sándor és Balázs József. A csárdás gazda Juhász Imre. A három suhanc husz-huszonéves fiúk, legutóbb Kun Lajos mikepércsi gazda ember hombárjából loptak el egy pár mázsát, a veréből pedig néhány zsák krumplit. A lopott portékát Juhász János csárdáshoz vitték, aki a lopott értékekért bort, sört, sőt pénzt is adott cserébe. Ezen a legutóbbi tettükön aztán rajta-vestettek.

A károsult idejekorán észrevette a lopást és megtette a feljelentést. Meg is indult a nyomozás és a lopott buzára ráakadtak egyik debreceni malomban, ahova megőrés végett behozták. Már ekkor fel is volt dolgozva, de a csendőrség elkobozta és visszaadta Kun Lajos gazdának.

A tettesek, a súlyos bizonyítékok terhe alatt beismerték tettüket és így mind a négyőjüket letartóztatta a csendőrség. Ma délelőtt átadják őket a kir. ügyésznek.

Hamis ötkoronások.

Ujabb feljelentések.

Az utóbbi időben nap, mint nap, érkeznek a debreceni kir. törvényszékhez feljelentések, hogy hamis ötkoronásokkal csapják be a hiszékeny népet. Ritka nap, hogy az állami hivataloknál is meg ne kísérelnek köztartozásaikat hamis pénzzel fizetni be.

Ugy látszik, hogy a környéken egy jól szervezett pénzhamisító banda működik, mely a legkitünőbbben utánozott ólom ötkoronásokkal üzérkedik. De hogy a gyár hol van, azt a legszorgosabb kutatás dacára sem tudták felderíteni az ideig.

Tegnap Nyíregyházáról érkezett ismét három feljelentés a debreceni kir. ügyészhez. A feljelentéshez csatolva van a három hamis ötkoronás is bünjel gyanánt. Valamennyi osztrák hamisítvány egy kézből eredett, a mennyiben mindhárom csak anyyi-

Reichmann

harisnya különlegességeit tekintse meg!

Piac-u. 85.

Női fiór harisnya 90 mértől, egész selyem különleges-
ségek, gyermek patent és fiór harisnyákban nagyválaszték.

Royal szállodával szemben.

ban különbözik a valódi pénztől, hogy a sas jobboldali feje el van mosódva. A feljelentés szerint Nyiregyháza az utóbbi időben több ízben vetették fel a fejüket ezek a hamis kétféjű sasok.

A királyi ügyészségnél meg vannak győződve, hogy itt egy nagyobb szabású bünszövetkezettel állanak szemben. Nyomban utasították is a csendőrséget, hogy legyenek résen s a tettesek kézrekerítésére tegyék meg a legszigorúbb intézkedéseket. Remélhetőleg rövid időn is kézre kerülnek az élelmes hamis pénzgyárosok.

Dr. Baltazár Dezső bucsuja Bösörménytől.

A távozó lelkész.

A hajduböszörményi ref. egyháznak ünnepe lesz ma. Nevezetesen most, vasárnap bucsuzik el onnan dr. Baltazár Dezső, a tiszántúli ref. egyházkerület új püspöke, akit tudvalevőleg a debreceni ref. egyház egyhangú meghívással választott lelkészévé.

Dr. Baltazár Dezső délelőtt kilenc órakor a Kossuth-téri ref. templomban tartja meg bucsu predikációját. Az istentisztelet után valószínűleg üdvözlő kldöttségeket fogad.

Délben kétszáz terítékű banket lesz az Uránia helyiségében. Az ünnepségen ott lesz Hajduböszörmény városának, a ref. egyháznak vezetősége s a református polgárság. Sokan utaznak ki Debrecenből is, de várnak vendégeket az egész megye református papsága köréből. Részt vesz az ünnepségen dr. Benedek János, Hajduböszörmény országgyűlési képviselője is.

Dr. Baltazár Dezső október elsején foglalja el a debreceni lelkészi tisztséget s azonnal beköltözik Debrecenbe, mihelyt lakásának átalakításával elkészülnek. Beköszöntő beszédét október 22-én fogja a Nagytemplomban megtartani.

Ipar és kereskedelem.

Verseny tárgyalások. Debrecenben érdeklő nagyon sok versenytárgyalás lesz közelezen. Így, október 5-ikén a debreceni honvédség gazdasági hivatalában a honvéd ezredek zab- és kenyérszükséglete tárgyában. Ezen a kamarát Debreczeni Lajos alelnök fogja képviselni. Hasonló tárgyalások lesznek Nyiregyháza, Nagykárolyban, Szatmáron, M.-szigeten és Munkácsán, továbbá Jászberényben; a kamara minden tárgyalásra küldött ki bizalmi férfiakat.

Debreczeni Lajos kamarai alelnök.

A kereskedelmi miniszter Debreczeni Lajos hentesáru-gyárosnak a debreceni keresk. és iparkamara alelnökévé, illetve az ipari szakosztály elnökévé történt megválasztását az 1868. évi VI. t.-c. 14. §-a alapján megerősítette. A megerősítő leirat ma érkezett le a kamarához.

Háziipari tanfolyamok szervezése és fenntartására tett előterjesztést a földművelésügyi miniszteriumnak a kamara. A tanfolyamok ügyében, amelyek megújítása a jövő hó folyamán történik, — a kamara a közeli napokra várja a miniszter döntését.

Zab és kenyér szállítására irt ki pályázatot a kassai III-ik honvéd kerületi parancsnokság. Bővebb felvilágosítás a kamaránál nyerhető.

Ruthén fiuk Debrecenben.

Rónai Antal országgyűlési képviselő évi 1000 koronás alapítványt bocsátott a debreceni kereskedelmi és iparkamara rendelkezésére oly célból, hogy azon a kamara ruthén fiakat iparos és kereskedő tanoncokul alkalmassá tegyen. Ekként óhajtván a ruthén fiakat jó magyarrá nevelni. Rónai Antal ez évi 1000 koronás alapítványát minden esztendőben megismétli mindaddig, míg csak képviselő lesz. Rónai az ezer koronát képviselői napidijaiból utalja ki. Dicséretes példa ez.

Iparosok Debrecenben és a megyében. Az ipartörvény ipartanácsok szervezését rendeli a törvényhatóságok mellé. E tanácsmegnevezés most van napirenden. A kamara maga részéről a következőképp alakította meg a tanácsot: Debrecenbe beválasztotta Zádor Lajost, Serli Edét rendes tagokul, Szent-Királyi Tivadart és Dávidházy Kálmánt póttagokul. Hajdumegyét illetőleg: Mező Jenőt és Méder Györgyöt Hajduböszörményből rendes tagokul és Gemlenbeck Józsefet, továbbá Matkó Eleket póttagokul.

A kézműipar és annak szaktanácsa foglalkoztatja ezidőszert a debreceni kereskedelmi és iparkamarát. Emlékiratban mutat rá, hogy ezen a téren Hieronymi miniszter sokatigéző kérdése óta alig történt valami továbbépítő munka s így az államsegélyes iparfejlesztés, mint a bőségesen és decentrelizáltan nyújtott szaknevelés terén visszaesés jelentkezik és nagyon szegényesnek mondható a helyzet. A m. kir. Technológiai iparmúzeum okt. 6-án tartandó felügyelő bizottsági ülésén ezt felszólalás keretében kívánja tárgyalás alapjává tenni a kamara titkára.

Az ipartestület előljárósági ülése. Az ipartestület előljárósága csütörtökön tartja rendes havi ülését.

Munkásközvetítő Debrecenben.

Az ipartestület kezdeményezése.

Igen érdekes és az iparososztályra nézve nagy jelentőségű eszmével foglalkozik most az ipartestület. Nevezetesen munkásközvetítőt szándékozik felállítani Debrecenben, amelynek az lenne a feladata, hogy munkásokat és tanoncokat elhelyezzen.

Felkerestük Dávidházy Kálmánt, az ipartestület agilis elnökét s kértük, hogy nyilatkozzék a szép tervről. Munkatársunk előtt a következőket mondotta:

— A mozgalom még csak csirájában van. A munkásközvetítő célja az volna, hogy munkaadók és munkások közeledjenek egymáshoz. *Egyformán szolgálja mindkét fél érdekét.* Érdeklődtem már az ügyben a külföld és az ország hasonló intézményeinek szervezete iránt. Eddig tehát még a kezdet legelső lépéseinél tartunk.

Mint értesülünk, a terv a legközelebbi előljárósági ülésen ismét szóba kerül.

A munkásközvetítő az iparosokban nyerne elhelyezést, amelynek megvalósítására az ősszel újabb akciót fognak indítani.

Sepia nagyítások

életmű kivitelben

Némethi műtermében

készülnek.

1842

A piaci szabályrendelet-tervezet. Iparosok tiltakozása.

Értekezlet az ipartestületben.

A debreceni gubás, cipész, papucsos, magyar szabó, szücs és kalapos ipart gyakorló iparosok tegnap délután értekezletet tartottak az ipartestületben. Jelen voltak a következők: Salánki Mihály gubás, Balla Sándor, Erdős Béla, Varga Imre cipészek, Szücs Lajos papucsos, Nagy Lajos, Tóth József magyar szabók, Harsányi Gábor szürszabó, Pongrácz Ágoston, Sarkadi József, Borza István kalaposok.

Az összejövétel célja az volt, hogy tiltakozzanak az új szabályrendelet egy sérelmes paragrafusára ellen. A javaslat ugyanis az ő árulólhelyüktől a Szécheny-utcát jelöli ki.

Ezt azonban részükről nem találják alkalmasnak s ragaszkodnak a mostani Rózsa-utcai, illetve Csapó-utcai helyhez. A változtatást tehát a lehető legkorábban ellenzik, mivel ez sérti ekzsztenciájukat.

Kimondták, hogy az ipartestület útján kérelemmel fordulnak a városi tanácshoz, hogy a mostani árulólhelyüket tartsa fenn továbbra is. Az értekezletnek csupán ez az egy tárgya volt.

Harmadik kapu az állomáson.

A kamara felszólalása. Megnyilik az új kapu.

A debreceni kereskedőket súlyosan érinti azon körülmény, hogy a pályaudvar rakodó helyéhez és raktáraihoz a hozzájutás rendkívüli nehézségekkel jár. A jelenleg meglévő két kapu mindenike előtt vágányok húzódnak. A szabad rakodó kapuja állandóan zárva van, mert az előtte elhúzódo vágányokon állandóan megszakítatlan kocsisorok állnak. Így tehát az egész kereskedelmi érdekeltség, a szállítók, fuvarosok, talyigások és magánfelek a raktári kapu használatára vannak utalva. Ez az egy kapu azonban, ha a hozzájutás teljesen szabad lenne is, nem elégíthetné ki a fokozódó forgalom igényeit.

A raktári kapu azonban a nap legnagyobb részében csak képletesen van nyitva, de valójában meg sem közelíthető, mert a Helyi Vasutársaság a kapu előtti sínpárjain és a belső vágányain óraszámra mozdulatlanul hevernek a Helyi Vasut által elszállítandó kocsik. Így órákig kell a kapun belül a megakart szekereknek és a kapun kívül az árukért menő szekereknek várakozni. Ez a késlekedés 20—30, de sokszor 50 kocsinak, talyigának megrekedése igen nagy károsodást jelent a szállítókra s magánfelekre. Ezen állapot így nem maradhat, itt gyökeresen kell a helyzetet orvosolni. Ez pedig csakis egy új kapu nyitása által történhetik. Erre nézve

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség becses tudomására hozni **Kazinczy-utca 2 szám alatt egy a mai nőruha varrodát nyitottam,** kor igényeit kielégítő hol a legelegánsabb s legdivatosabb angol kosztümeket jótállás mellett pontosan készítem, úgy hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.

Kérem a m. tisztelt hölgyközönség b. megrendelését s bizalmát, Alázatos tisztelettel Debrecen, 1911. szeptember hó.

Szilágyi Gyula
női ruhák varrodája Kazinczy-utca 2.

egyedül alkalmas hely a gyorsíróaktár és az étterem közötti térség.

A kamara e kérdésben megkereste a debreceni üzletvezetőséget, hogy egy harmadik kapu létesítése iránt tegyen intézkedéseket. E tárgyban helyszíni szemle is tartatott.

Ennek aztán az lett az eredménye, hogy a debreceni üzletvezetőség a kamara által az érdekeltség nevében előterjesztett panaszát megokoltnak tekintette és elrendelte a harmadik kapu megnyitását. A kaput legközelebb át is adják a forgalomnak.

Egyesületek.

A debreceni iparos dalegylet szép ünnepségre készül. Még e hó folyamán diszgyűlést tartanak, amelyen a dalegylet régebbi érdemes tagjait tünnepelik és azokat ezüst és bronz szolgálati érmekkel és oklevelekkel tüntetik ki. Az ünnepséget valószínűleg az Iparos otthon nagytermében társas vacsora fogja bezárni.

A Szent Erzsébet egyesület első ülését a jövő héten, szerdán tartja meg, a melyen a téli évad során rendezendő jótékony mulatságokat beszélnek meg. Az egyesület mindenszentek napján gyűlést rendez a gyermek-kórház javára, amelynek alapja hónapról-hónapra emelkedik; decemberben pedig karácsonyi vásárt rendez a Bika-szálloda dísztermében. A tél folyamán még három tea délutánt s egy nagyobb szabású bált is rendez az egyesület.

A debreceni Petőfi-dalkör könyvtára. A kultusz miniszter rendelete folytán, a muzeumok és könyvtárak felügyelősége a debreceni Petőfi-dalkört egy értékes könyvtár kezelésével bízta meg. A könyvtár december havában érkezik meg a dalkör részére. A könyvtár ügyeit Boruss Mihály, a Petőfi-dalkör titkára fogja intézni, a könyvtár kezelését pedig Bogdán Gyula és Pásztor György.

A kereskedő ifjak jubileuma. A debreceni kereskedő ifjak dalköre jubileumra készül. Fennállásának negyedszázados évfordulóját fogja megünnepelni. Ez alkalomból a dalkör történetét is megírják, amely az emlékgyűlésen résztvevők között szét fog osztani.

A pénzügyi kuglizó egyesület helyiségében (postaépület) október 1, 2, 3, 4. és 5. napjain verseny kuglizás lesz, amely alkalommal sok diszes tárgy is ki fog osztani. A versenyen részt vehet Debrecen uri közönségéből mindenki, akit az elnökség elfogad.

Vasárnapi tarkaságok.

Szeptember ragyogó utóján tiszta csillag volt Debrecen corsója. Tömérdek őrmesteri stráf és ragyogó csillag garmada jelezte, hogy a debreceni fiuk jól feleltek és tisztjelöltek lettek. Itt-ott új uniformisok vegyültek bele a mosolygó távozó fiuk alakjai közé. A többi öreg fiuk már csomagoltak is és lassan szállingóztak el az öreg Debrecenből, ahol annyi poharat összetörtek, annyi pezsgős üveget durrogattak s odahaza a faluk édes otthonában pedig hálás örömmel fogadják a csillogó fiukat és még nagyobb nyugalommal, hogy az egy esztendő számadása után pontot te-

hettek. Alig pár nap múlva a muskátlis ablakok fiai is barnazöld ládacskaikkal megrakottan állnak meg a sarga kaszárnyák előtt és a hazaért, a királyért nevük hallatára, becsületes nyíltsággal kiáltják:

— Hier!

Odahaza pedig könnyesek öregek, fiatalok szempillái és csak a karácsonyt várják, amikor a Gyuri, a Jóska, ki csillaggal, ki anélkül megy haza, ahonnan most jött el. Az anyához, a kedveshez.

Színház és cabaré! E körül lesz Debrecenben a legforgalmasabb az élet. Tarka világ. A Royal pompásan átalakított nagytermében tegnap ütötték le az utolsó kalapács szöveget és Szilassy Etel már nagyot toppantott selyem cipőjével a pódiumra és megindult a próba — amely az első jelenség az újdonsült cabaré életében. Vitáznak róla, hogy kik fognak járni a cabaréba, kik a színházba? Eltérők a vélemények. Sokan azt mondják, mindenki mind a két helyre. Többen állítják, hogy a cabaréba azok, kik pirulni nem tudnak. Mások a színházra mondják, akik boszszankodni akarnak. Pedig az igazság az, hogy szórakozó hely csak e kettő lesz Debrecenben és a közönség rá lesz utalva — mind a kettőre. Egyébként a művészi concurrentia csak előnyére válik a közönségnek, de jót tesz az érdekelt művész gárdának is.

Egy fess kis művészno megszólítja egyik kávéházban a bohém világ ismert akját:

— Pubim ajánlhatnál nekem egy derék bácsit 60 koronával.

— Nehéz — volt a felelet — de ajánlhatok neked harmincat 2 koronájával.

Amíg a fehér szobák és családi tűzhelyek mélyeit a színházi, a cabaréba való járás izgalmai folalják le, addig a családok előtt megnyílik a prespektiva a téli szezonra illetőleg.

— A bálók, a számlák és ki tudja még mik adják elő magukat. Ki is tudja, hogy a lengő ruhák selymes tetszetős fodrai mennyi kincset nyelnek el, mennyibe kerül a lágy muzsika, boston keringője? Ha senki nem, egy azonban tudja, aki számon tartja, a papa, a család fő, mert a mama szerepe a rendelés, a papáé a fizetés. No ja, mert „eladó lányunk” van és kell, hogy mellette eladósodjunk.

A bálók hasznosak, kedvesek, csak a szokások rosszak.

Áll az örömmámor a házban. No, mert megy a famillia a színházba, a cabaréba. — Fel is vannak már öltözködve. De hát megkordul a gyomor és enni kér. Csenget a mama és átad a cselédnek egy könyvecskét.

— Eredj a boltba és hozz husz krajcárért turót.

A gyomorláz elmul és megáll a ház előtt a gummirádló:

— Gyerünk a színházba, cabaréba, mert ez így szokás.

Ezt látja a világ, de a világ a gyomorba nem lát. Aztán meg ki nem vegetáriánus ma?

Jegyzette:

B. M.

Országgyűlés. A képviselőház ülése.

1911. szeptember 30.

Návay Lajos alelnök negyed 11 órakor nyitja meg az ülést. Felolvassák és észrevétel nélkül hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja Baja, Hódmezővásárhely, Szombathely, Mezőtur és Kisbér függetlenségi polgárainak kérvényeit a választói jog mellett és a katonai javaslatok ellen. Részben a Ház asztalára, részben a kérvényi bizottsághoz kívánja utaltatni.

Kun Béla: A kérvényeket különböző bizottságokhoz kívánja utaltatni.

Elnök: Bemutatja Kőbölkut függetlenségi polgárainak és a kőbányai ker. szociálisták feliratait a katonai javaslatok ellen. A kérvényi bizottsághoz kívánja utalni.

Kun Béla erre vonatkozólag is ellenindítványt nyújt be. Névszerinti szavazást s annak elhalasztását kéri.

Interpellációs nap lévén, az interpellációs könyv felolvasása következik.

Ujjonnan **Désy** Zoltánnak az 1912. évi költségvetés előterjesztése, valamint az 1911. évi költségvetésbe foglalt rendkívüli kiadásokra megszavazott hitel felhasználása tárgyában interpellációja jegyeztetett be.

Fél egykor tért át az interpellációkra a Ház.

Rakovszky Iván, a kérvényi bizottság előadója, bemutatja a kérvények 7-ik sorjegyzeit.

A napirend szerint névszerinti szavazás következik a Sopron város feliratára vonatkozó elnöki előterjesztés és az ellenindítvány között.

Az elnök javaslatát fogadják el.

Preszly Elemér: A szabadelvű rezsim azt a leszólt politikát üzte a katonai kérdések tekintetében, a mit üznek ma a függetlenségi pártok. Tisza István és sajtója azt az álláspontot foglalja el, hogy a vívmánypolitika tulajdonképpen egy, a rendiségből visszamaradt valami, holott a helyes politika az — és az ellenzék azon az állásponton áll — hogy lépésről-lépésre kell előrehaladni és szembezállani minden katonai túlkövetelés ellen. Ha idősebb Andrassy Gyula gróf is nem ezen az állásponton lett volna, amelyen ma van az ellenzék, nem lenne ma sem honvédség, sem honvédelmi miniszter. Hogy a mostani javaslatok meg akarják valósítani a konvéd tüzéséget, egyáltalán nem vívmány. Hiszen már a 67-es kiegyezésben biztosított a honvédség teljes kifejlesztése. Ma már azon az állásponton vagyunk, hogy a nemzeti követelések jogosságát még a legkonzervatívabb 67-esek is elismerik. Mikor azonban látjuk, hogy a közös hadsereg örökre utját állja nemzeti önállóságunk kifejlődésének, nem fogadhatja el Tisza István és a kormány-párt azon érvelését, hogy a mit a hadseregnek adunk, magunknak adjuk. A közös hadsereg nélkülözi azon erőket, amelyek nemzeti jellegűvé tennék.

A mi hadseregünk szolgálja átvesz más hadseregektől mindent!

Hazai Samu: Tanulni csak kell valakitől!

Preszly Elemér: Nem azt mondtam, hogy nem kell tanulni. De mi szolgálja másolunk csak. Az osztrák hadsereg tele van olyan hadvezérel, a ki betanult témák szerint dolgozik. Sőt, a mostani hadvezér is ilyen.

Hazai Samu: Ilyent még sem szabad mondani! (Zaj.)

Preszly Elemér. Alig husz százaléka tud a közös hadsereg tisztjeinek magyarul? Hány magyar tábornok, vagy törzskari tiszt van? A magyar kormánynak nincs semmi befolyása a közös hadseregre, kellene tehát,

Koncz Fózsef fest és vegyileg tisztít
mindennemű
ruháat kifogástalanul

Debrecen

Gyár és főüzlet: Arany János-utca 10.
Fiók üzletek: Bathányi-utca 2. Vár-utca 3.
Telefon 701. sz.

hogy legalább egy, legalább a magyar tábornokok által tenének szert valami befolyásra. Tud e a honvédelmi miniszter ur garanciát nyújtani arra nézve, hogy egy esetleges háború esetleges hadvezére nem viszi e vágóhídra a katonákat?

Hazai Samu: Igen! Tudok! (Zaj.)

Preszly: Arról beszélnek, hogy a házszabályok erőszakos alkalmazásával fogják törvényé emelni a katonai javaslatokat.

(Nagy zaj baloldalon. Közbeszólások: Állunk elébe.)

Lovász Márton: Erőszakkal nem lehet törvényt emelni!

Preszly még néhány megjegyzést tesz a javaslatokra s azzal fejezi be beszédét, hogy a javaslatokat nem fogadja el.

Fél egy óraker az interpellációkra tért át a Ház.

Városháza.

Nem sikerült árverés. A város újonnan szerzett házaiban több lakás kiadó. Szombaton délelőtt árverés után akarták a lakásokat értékesíteni, de egyetlen ajánlattevő sem akadt.

Bizottsági ülés. A város jog- és pénzügyi bizottsága kedden délután 3 óraker tartott ülést, melyen folytatni fogják a költségvetés tárgyalását.

Uj utcanyitás. Ajánlat a városnak. Az új, rendőrségi palota.

Nagy lépéssel jutott előre egy a rendőrségi palota építésének, mint a Csapó- és Kossuth-utca közt tervezett, új utca kinyitásának ügye azzal az ajánlattal, melyet *Pavlovits Károly* műépítész tett a városnak.

Az ajánlat rendkívül kedvező a városra, úgy, hogy azt a tanács szombaton délelőtt tartott rendkívüli ülésén el is fogadta.

Az eddigi tervek szerint a rendőrségi palota a Kossuth-utca 20. sz. telken fog felépülni, miután a Komáromy és Bészler-féle házak telkét a város az új pénzügyi palota részére ajánlotta föl.

Pavlovits Károly, aki a Kossuth-utca 22. számú telek tulajdonosa ajánlatot tett a városnak, hogy a 20. és 22. sz. telkek közt 10 méter széles utcát nyissanak és e célra ő a telkéből 5 méter szélességű telket ajánl föl a városnak, de kiköti, hogy a város is ugyanannyi területet adjon az utcához.

Az új utca a Kossuth-utcát fogja összekötni a Kossuth- és Csapó-utcák közt tervezett utcával, mely a színház mögött a Degenfeld-teret és a Burgundia-utcát kötné össze.

Az ajánlat elfogadásával nyert a város is, ajánlattevő is, mert mindkettő három utcára nyer homlokzatot, ami nemcsak szépészeti szempontból fontos, de nagyban növeli a két telek értékét is.

Kikötötte még a tanács azt is, hogy *Pavlovits Károly* ingyen készítsen el az új telekalakulás folytán a rendőrségi palotának változást szenvedő terveit is. A feltételt az ajánlattevő elfogadta.

Uj városi vállalat.

Az első költségvetés.

Tudvalevőleg 1912. január elsején veszik házi kezelésbe a szemétfuvarozási és vele kapcsolatos vállalatokat, melynek vezetőjévé *Kövendy Domokos* gazdasági felügyelőt választották, aki a fővárosban több napon át tanulmányozta a hasonló vállalatokat, legközelebb pedig Miskolc és Győr városok hasonló vállalatait fogja tanulmányozni.

Az új vállalat költségvetését szombaton délután tartott ülésében tárgyalta a felügyelő bizottság. Az ülésen *Kovács József* polgármester elnökölte alatt jelen voltak: *Körner Adolf* tb. főjegyző, *Rostás István* rendőrfőkapitány, dr. *Tüdös Kálmán* tisz főorvos, *Kondor Kálmán* főszámvevőhelyettes, *Kövendy Domokos* intéző, dr. *Peczko Ernő* és dr. *Tatay Zoltán* tb. aljegyző.

Az új vállalat üzemköltsége 63.800 korona, amelyre a 20.000 korona forgó tőke szolgál fedezetül, míg a város a berendezésekre 50.000 koronát szavazott meg, mely összeg az első évben kamatmentes, azután a vállalat 5 százalékos kamatot fizet és a tőkét 10 év alatt törleszti.

Kövendy Domokos jelentést tett budapesti tanulmányútjának eredményéről, majd előterjesztést tett a vállalat szükségleteiről és az alkalmazandó személyzetről. Lesz 2 istálló-felügyelő 1800 korona fizetéssel és kapnak terméshetbeni lakást; a kocsisok kapnak 30 korona fizetést és ruhát, a napszámok pedig sapkát. Vásárol a vállalat 32 lovat és 16 fogatot.

Javaslatot tett a felügyelő, hogy a vállalat kapcsolatosan állítsanak fel *Kovácsmühelyt* is. A javaslatot a költségvetéssel együtt elfogadták.

A rendőrfőkapitány a kávéházi szabályrendeletéről.

A záróra rendezése.

A kávéházakról és vendéglőkről alkotott új szabályrendeletéről az érdekelt ipartársulat már megtette nyilatkozatait. A két legfontosabb ütközéspont tudvalevőleg az osztályokba sorozás és a zárórák kérdése. Ezekre nézve a „Debreceni Ujság” tegnap megkérdezte *Rostás István* rendőrfőkapitányt, aki felfogását és álláspontját az alábbiakban ismertette:

Mivel időközben meggyőződtem arról, hogy a debreceni kávéházak éjjeli nivója között nagy különbség nincsen, mert egyiket épp oly közönség látogatja, mint a másikat, de meg az ipartársulat által hangoztatott jogegyenlőség elvénél fogva is, a tárgyalás alkalmával az osztályozást el fogom ejteni. A vendéglőknél, miután ezeket csupán a vendéglősök kérelmére soroztam osztályba, az osztályozást nem kívánom fenntartani.

A zárórák rendezését úgy óhajtom, hogy a kávéházakban ne legyen záróra, a vendéglőkben pedig — beleértve a bodegákat és a borozókat — egyöntetűen éjjel után két óraker törvények a zárás. A zenélési határidő az összes kávéházakban és vendéglőkben éjjel utáni két óra. Azonban a kávéházakban a zenei záróra meghosszabbítható az ügyeletes tisztviselőnél való bejelentéssel a tervezetben felsorolt díjak lefizetése mellett. A díjakra pedig azért van szükség, mert ez által korlátozva lesznek az engedélykérések és biztosíthatik, hogy csak indokolt esetekben veszik azokat igénybe, nem pedig úgy, mint a jelenben, a mikor arra használják, hogy vendégeket várjanak és a zenéléssel ösztökéljenek a mulatásra. Különben a zenélés kérdése így van megoldva mindenütt az országban.

Tagadhatatlan, hogy e két sarkalatos

kérdésben *Rostás István* rendőrfőkapitány most már igen konciliáns álláspontot foglalt el. Hisszük, hogy az ipartársulat is honorálja ezt, hiszen az ellentétek ezek után alig számbavehetőek. A záróra teljes felügyelését biztosítja a rendőrfőkapitány a kávéházaknak, egyedül a vendéglőknél a záróra és a zenélésnél vannak némi differenciák.

Az osztályozást is elejti a főkapitány. Kívánatos lenne, ha az ipartársulat vezetősége újabb tárgyalásokba bocsátkozna vele, mert e koncessziók alapos reményt nyújthatnak a békés kibontakozásra. Megjegyezzük még, hogy a vendéglősök tegnap délelőtt szűkebb körű értekezletet tartottak, a melyen ismét a szabályrendelettervezet sérelmes paragrafusaival foglalkoztak.

A középületek utvonala.

A tanács mai határozata.

Debrecen város szabályozási térképe, úgy ahogy megrajzolva van, talán egy évszázad múltán lesz valóság, ha ugyan a legnagyobb rajzoló, az élet, addig keresztül nem huz nagyon sok cikornyás mérnöki vonalat.

A város öt topografiája úgy alakult ki, hogy egyetlen nagyon hosszú utvonala, a Piac-utca körül jegecedett ki a város és ezt a hosszú, majdnem egyenes vonalat derékon szeli ketté a másik nevezetes utvonala, a Kossuth- és Széchenyi-utcák egy-egy vonala. Ezenkívül a Hatvan- és Csapó-utca, a kereskedelmi és napi árus élet eleven vonala emelkedik ki jelentőségben, a többi utvonala másodrendű, az is marad, még a körutas szabályozások után is.

Ebből a helyzetéből a városnak mindinkább érzett szüksége volt, hogy az a középpontja kiemelkedjék és láthatóvá legyen, amely súlyával természetszerűleg domináló jelentőséget mutat.

Anélkül, hogy valamely előre kidolgozott tervben bennfoglaltatnék, nagy lépésekkel kezd ez a domináló közép-vonal kialakulni. És kialakítója az előbb említett legnagyobb rajzoló, az élet, mely szinte ösztönszerű megérzéssel teremti meg lépésről-lépésre az összefüggő gondolatokat.

És ezért nem is szerencsének, hanem természetességnek mondjuk, hogy az egyedül indokolt irányban: a város szívének keresztező útjában, a Kossuth—Széchenyi vonalon.

Itt alakul ki lépésről-lépésre, mintegy véletlenül, de indokoltan Debrecen középületeinek tekintélyes utvonala.

A Piac-utca a kereskedelemé. Nem is szabad elvenni tőle, különösen nem középületek számára, melyek megszakítják az üzletek folytonosságát. Ebből a szempontból már a megyeház is csapás, a posta is az, ha ezen a helyen marad.

Ellenben a vasut és nagytemplom útjának mondjuk közepén, ott, ahol a városház elhelyezkedik, az a szép, széles utca két oldalán, a Kossuth és Széchenyi, kinálkozik középületek számára.

És a hét pecsét alatt őrzött, de lassanként sorra felfedező hivatalos titkok elárulják ime, hogy valóban ennek az utvonálnak ez a jövődjéje.

A városház, idő kérdése csak, de már az alapvető tárgyalások is megtörténtek hozzá, jelentőségéhez és feladatahoz mért nagyságban kiépül és pedig a pénzügyigazgatóság épület-négyzetének hozzákapcsolásával.

Ahogy baloldalán ma húzódik a Kossuth-utca, úgy nyílik meg jobb oldalán ezzel a párhuzamosan az az új utca, mely a Burgundiáig vezet. E két utca között elől a vezérszerepre hivatott városházi palotával, impozáns rendben következnek a középületek és ahhoz hasonló intézmények palotái.

Mindjárt a városház mögött a Kölcsonsegélyző Egyesület megfiatalodott egyéniségű szép épülete áll. Azt követi a színház, mely bizonyosan átépül. Az utána következő nagy középület a pénzügyigazgatóságé. Ezt követi néhány házzal odébb, a rendőrségé, melyről a mai tanácsülésben történt igen talpraesett határozat.

Eddig úgy volt tervezve, hogy a rendőrség épülete kéttős homlokzattal épül, a Kossuth-utca és a nyitandó új utca.

Most azonban egy tervet fogadott el a város, mely szerint e telek mentén a Kossuth-utcától az új utcahoz is utca nyitassék, miáltal a rendőrség palotája három utcára szolgálna, nyílt, világos hivatalokkal, a Kossuth- és új utcán egyenkint 25, a keresztbe-vágó utcán valami 130 vagy 140 méteres utcavonallal. A terv Pavlovits Károly műépítésze, mely ha megvalósul, szemközt még egy hatalmas három utcára tekintő telektömbből szaporítja a Kossuth-utcai középületi sort, mert az utca által nyíló nagy telken, szemben a rendőrséggel, természetes elhelyezkedése nyílnak bármilyen középületnek s lassankint a Kossuth-utca a Burgundiáig, sőt folytatva az utvonalat záró szép templomig, középületi sorra alakulhat ki.

A város tanácsának mai, utnyító határozata éppen ezért nagy jelentőségű és szerencsés, jóllehet egy véletlen ötletből indult az ki.

És a Kossuth-utca e jellege folytatódni fog kétségkívül a Szécheny-utcában, ahol a sarkon, a régi kistemplom és a nagyjövőjü Podmaniczky-ház állanak diszorségen s mögöttük már is ott van a királyi tábla nagy palotája s a most épült ipari szakiskola gyönyörű háza. Ez a vásártér sarkaira új épületekonokat fog vonzani s valóban éppoly természetes, mint impozáns kialakulás lesz, ha a mindennapi élet nyüsgő, pezsgő Piac-utcaját közepén merőlegesen, mindenki által könnyen hozzáférhetőleg és díszesen, a középületek sora szakítja meg.

Egy darab ez a leendő Nagy Debrecen képéből, csak apró torzsalkodások el ne rontsák vonalát.

Ekszer és aranyeműket

a legnagyobb választékban legszebb kivitelben legolcsóbban beszerezhető

Kostya János ékszerész és óras üzletében

Széchenyi-utca 1. Ref. kőszemlekm. tal szemben.

Javítások pontosan eszközöztetnek. — 1857

A zenekedvelők körének közgyűlése.

Beszámolás. — Tisztujtás. — A jövő évad programja.

A Debreceni Zenekedvelők köre, ez az érdekes kulturegyesület tegnap délután 5 órakor tartotta negyedik évi rendes közgyűlést a zenede dísztermében, a tagok élénk érdeklődése mellett. A közgyűlésen Simonffy Emil kir. tanácsos elnök, a jegyzőkönyvet dr. Spitz Lipót titkár vezette, a jegyzőkönyv hitelesítésére a közgyűlés dr. Horvay Róbert és Haranghy György tagokat kérte fel. Az elnöki megnyitó után dr. Spitz Lipót titkár olvasta fel a következő évi jelentést:

Tisztelt Közgyűlés!

Négy év előtt alapítottuk meg, illetve keltettük új életre hosszas szunnyadozás után a Debreceni Zenekedvelők Körét. A választmány és a tisztikar tagjai, kik a t. Közgyűlés megítéléséből az egyesület ügyeit intézték, sok féltő szeretettel és gondal végezték a rájuk bízott feladatot: sikerülni fog-e vajjon virágzó egyesületi életet teremteni, életképes lesz-e az egyesülés, azaz velünk lesz-e a nagyközönség? A szimpotomákat megfigyeltük, összegeztük, azokból következtetéseket vontunk a jövőre s előző évi jelentésünk is még e keretekben mozognak. Most azonban, amidőn negyedik egyesületi évünkről számolunk be a t. Közgyűlésnek, immár nem kell félve fűrksznünk a titokzatos jövőt, mert a tények ereje megnyugvással tölthet el mindannyiunkat egyesületünk fejlődését illetőleg. Híveink tábora az elmúlt évben is hatalmasan gyarapodott, ami nemcsak nagyobb erkölcsi súlyt adott egyesületünknek, hanem azt az anyagi erő és függetlenség nagyon becses támasztékaival is erősítette.

Az elmúlt évben ugyanazon elvek alapján rendeztük hangversenyünket, mint az előző években. Ezen elv: csak elismert abszolút jót nyújtani minden téren; ez vezetett a művészek szerződésénél, valamint a művészi hatás szempontjából annyira fontos zongorakíséret megválasztásánál. E tekintetben minden kísérletezést és próbálgatást eleve kizártunk.

Hangversenyünk a következők voltak:

1910. november 23-ikán fellépett Gabrilovits Ossip zongoraművész, aki műsorának keretében értékes szemelvényeket mutatott be a modern orosz zeneirodalom köréből;

november 30-ikán fellépett a brüsszeli vonós-négyes;

december 15-ikén Yvonne de Tréville énekművésznő, ki a francia zene történeti fejlődését mutatta be a XVII. századtól kezdve;

1911 február 22-ikén felléptek Ysaye Jenő hegedűművész és Pugno Raoul zongoraművész;

március 30-ikán pedig a lipcsei filharmonikus zenekar Winderstein János tanár karnagy vezetésével.

Ezen nevekhez kommentárt fűzni felesleges. Kiemeljük mégis, hogy az utóbbi zenekari hangversenyt a városi színházban rendeztük s hogy azt halhatatlan hazánkfiá, Liszt Ferenc emlékének szenteltük, kinek két jelentős zenekari műve szerepelt a műsoron. E hangversenyre — szem előtt tartva a vállalat kulturmissióit — a helybeli iskolák ifjúságának 50 filléres kedvezményes jegyeket bocsátottunk rendelkezésére. Figyelemre méltó jelenségként jegyezzük meg továbbá, hogy a brüsszeli vonós-négyes kamara-estélyén közönségünket ezen legkomolyabb zeneműfaj előadása annyira leköttette, hogy még ráadás is követelt, ami a kamara-estélyeken szokatlan dolog s azt mutatja, hogy közönségünkben a subtilis finomságu kamara-zene élvezésére már meg van a kellő zenei hozzáértés és az élvezet előfeltételét képező finomabb ízlés. Így áll a dolog, természetes, hogy az ugyancsak komoly sonáta-forma két oly nagy művésznak, mint Ysaye-nak és Pugno-nak mesteri előadásában szintén mindvégig lebilincselte közönségünk figyelmét.

E hangversenyünket tagjainkon kívül is állandóan nagyszámu közönség látogatta, mely körülmény, míg egyrészt egyesületünk anyagi függetlenségét biztosítja, másrészt művészi céljaink fokozottabb megvalósítását is lehetővé teszi.

Mert az idegen művészek felléptetésén kívül a zenekar és ennek kar kultiválása, a miut egyik főfeladatunkat képezte a múltban, akként fogja képezni a jövőben is. Az elmúlt évben is rendes zenekari gyakorlatokat tartottunk s köszönet és elismerés illeti meg Márton Imre urat, aki a zenekari tagok felkérésére engedve, a zenekari gyakorlatok vezetését elvállalni szives volt s akinek vezénylete alatt zenekarunk a debreceni Szabad Iskola ismeretterjesztő estélyén nyilvánosan is fellépett, előadva Mozart G-moll szimfoniáját.

Az elmúlt évről adott ezen vázlatos ismertetésünket kiegészítjük azzal, hogy számvizsgáló-bizottságunk kötelességéhez képest a pénztárnoki számadásokat ellenőrizte s azokat teljesen rendben lévőkre találta.

Végül tisztelettel bejelentjük, hogy alapszabályunk 27. és 31. §-ai szerint a tisztikar és a választmány 3 évre választván, megbízatásunk lejárt. Négy évvel ezelőtt írtunk el egy kis palántát, gondos kézzel és sok szeretettel. Gondosan körülkerítettük, hogy kártékony ellenség, vagy garázda ro arok fejlődésében ne akadályozhassák. Mert vannak ám garázda rovarok is, amelyeknek természetében rejlik az, hogy romboljanak. Ez a kis palánta — a mi egyesületünk — tisztelt Közgyűlés, immár megerősödött és szép sugár fába szökött, melynek virágos lombja alatt lelkünk oly sokszor megpihent és amely máris gtermette a maga nemes gyümölcsseit: van immár egy zeneileg képzett, biztos

ítéletű és finom ízlésű közönségünk, mely a zenében rejli művészi szépet megérti, élvezni tudja s azért lelkesedik. Ez a közönség, mely a gyenge csemetét oltalmába fogadta, bizonyára szeretettel kíséri azt további fejlődésében is.

A mi három éves megbízatásunk, tisztelt Közgyűlés, lejárt. Minden kezdetnél ez s így kétségkívül nem a három legkönnyebb esztendő volt ez egyesületünk életében. Mi mindazt, ami gyenge erőnkől tellett, megtettük. S mert egyesületünk jövő fejlődését biztosítva látjuk, nyugodtan bocsátjuk tisztunkat a t. Közgyűlés rendelkezésére, kérve, hogy részünkre a felmenvénynt megadni méltóztassék.

Végül még egyet, t. Közgyűlés! Személyi kultuszt soha sem üztünk, a magunk személyi dolgaival sohasem h zakodtunk elő. Most azonban, amidőn tisztunkat a t. Közgyűlés rendelkezésére bocsátjuk, hiányos volna jelentésünk, ha meg nem emlékeznénk arról a férfiről, akinek lelkes és szíves agitációjára alakult ki az az örvedetes eredmény, melyről éppen az imént beszámolni szerencsénk volt. Ez a férfiú a mi szeretett elnökünk, Simonffy Emil ur, a Debreceni Zenede igazgatója. Az ő agitációjára alakult meg városunkban 1895. november 17-én a Debreceni Zenekedvelők Köre s folytatta az utóro nehéz, de nemes munkát 1901. évig, amikor is a mostoha viszonyok miatt ükődését felüggeszteni volt kénytelen. S hogy zenei életünk folytonossága ekkor se szakadjon meg, ismét Simonffy Emil kezdeményezésére a Debreceni Zenede vette kezébe a hangversenyrendezés ügyét, míg végre 1907. év őszén a Debreceni Zenekedvelők Köre ismét formálisan megalakult s azóta közönségünk meleg pártfogása mellett folytatja eredményes kultur munkáját. Legyen szabad tehát ezutal évi jelentésünk keretében erről a tényről megemlékezni és hajtsuk meg az elismerés lobogóját a mi elnökünk, Simonffy Emil munkássága előtt.

A jelentés felolvasása után felolvastattott a pénztárnoki és számvizsgáló bizottsági jelentés, mely a kör helyes gazdálkodásáról tett tanúságot. A közgyűlés a jelentést elfogadta és a felmentvényt egy a választmány-nak, mint a tisztikarnak megadta. Ezután következett a tisztujtás. A közgyűlés méltányolva a választmánynak és tisztikarnak eddig kifejtett tevékenységét, a régi választmányt és tisztikart újból megválasztotta és pedig: elnök Simonffy Emil kir. tanácsos, a debreceni zenede igazgatója, alelnökök: Berger Mórné és May Andor, titkár dr. Spitz Lipót, pénztárnok Ulrich Jenő. Választmányi tagok: Berger Mórné, Kolbenhayer Kálmán, Kövy Lajosné, dr. Láng Sandorné, dr. Magoss Györgyné, dr. Jaszy Viktor, dr. Kenézy Gyula, dr. Kovács Gábor, Kövy Lajos, dr. Lang Sándor, Márton Imre, May Andor, Mihailovits Jenő, Palfy József, Piribauer Ferenc, Sárvary Lőrinc, dr. Szenes Zsigmond, dr. Tüdös Kálmán, dr. Ujfalussy József, dr. Ujfalussy Géza, Simonffy Emil, dr. Spitz Lipót. Ellenőr Mihailovits Jenő, gazda Piribauer Ferenc, ügyész Márton Imre. Számvizsgáló bizottsági tagok: Komlóssy Dezső, Gaszner Géza és Haranghy György.

Az intéző bizottságba az eddigieken felül dr. Kenézy Gyulát választották.

Ezután dr. Spitz Lipót titkár terjesztette elő a jövő évad programját, mely a következő:

November 8-án fellép Jac. van Kempen hollandi dalénekes (tenorista) és Henri Vilhelmus hollandi zongoraművész és zeneszerző;

december 15-én a brüsszeli vonós-négyes;

1912. január 3-án a Wiener Tonkünstler-Orchester 80 tagu zenekara Nedbal Oszkár zeneigazgató vezénylete alatt;

január 22-én Hermine Bosetti, a müncheni Hoftheater első koloratura énekesnője. Ezenkívül fellép még egy zongoraművész és egy hegedűművész is, e hangversenyek azonban meg most készítettnek elő.

A közgyűlés végén dr. Kovács Gábor jogakadémiai tanár a Szabad Iskola köszönetét tolmácsolta a Körnek azért, mert az elmúlt évadban zenekarával az ismeretterjesztő estélyeken közreműködött.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Ujság nyomdája.

Színház.

Ma, vasárnap, okt. 1-én színre kerül:

Délután: **Cigánybáró**, operett.

Este: **Babuska**, operett.

HETI MŰSOR:

Hétfőn: Utánam. (Ujdonság.) A) bérl.
Kedden: Utánam. (Ujdonság.) B) bérl.
Szerdán: Babuska, operett. C) bérl.
Csütörtökön: Babuska, operett. A) bérl.
Pénteken: IV. Kun László. B) bérl.
Szombaton: Bőregér, operett. C) bérl.
Vasárnap délután: Cigányszerzem.
Este: Ezredapja. (Kis bérl.)

Babuska.

Színháznyitó.

Féltelt ház. Borostyán a rivaldán. Az igazgató bőkezűsége . . . Rákóczi-nyitány. Thanhauser nagy áriája csendül Zilahyné kristályos hangján. Ujra szétesapódik a függöny. A színpadon az egész társulat. Hymnusz. Mindenki feláll . . .

Uj ciklust köszöntöttek!

A színház-nyitó a Babuska, Fall Leo, a Dollár királynő, Elvált asszony népszerű komponistájának Debrecenben még új műve. A szövege Flers és Caillevet Trafikosleány című vigjátékából van átgurva nem tulságos szerencsével. Ivette, a kis trafikosleány, szerelmes Delaturelle marquis unokaöccsére, Tibóriuszba. Delaturelle marquis azonban folyton ott lábatlankodik előtte, megszőkteti Ivettet, akitől színész nő lesz. Végül azonban mégis van annyi belátása, hogy a fiatal Ivette nem éppen hozzá való s átengedi Tibóriusznak.

Ez a mese nem nagyon ötletes, sőt sok helyen komolyan unalmas. És ami szintén nem válik előnyére a darabnak, Fall mestert minthogyha ezuttal egy kissé cserbe hagyta volna az invenciója. Egymást kergetik a szürke zeneszámok s csak itt-ott csillan fel néhány meleg, színes melódia. Egy párat már el is koptatott a kávéházi muzsika, mire az egész partitúrát megismerhették.

A közönség egy elfogadható előadás be-ma-falinozott emlékével távozhatott. (Nem tudjuk ki dörzsölte az orrunk alá azt a kellemetlen szagot!) Az ensemblen tagadhatatlanul észrevehettük a mármaroszigeti előkészületek nyomait. Az új tagokról prima vista természetesen nem nyilatkozhatunk. Annyit feljegyezünk, hogy *Csanádi* Irma elég si kes Ivette, *Borbély* Lili temperamentumos Rozalilla volt. *Falussy* István bonvivánt talentumát sem akarjuk kisebbiteni. *Kassai* Károly diszkrét komikusnak mutatkozott be.

Nincs szándékunkban megtépedesni most azt a borostyánt, amelyet Zilahy színészei elé helyezett, azt azonban kérjük, hogy *Deésy* Alfrédot énekes szerepekben ne foglalkoztassák. Egyelőre ennyit. Láttunk egy pár friss festésű vásznat. Hogy izléesek-e? Gusztus dolga.

Uj ciklus, uj korszak első estéje! Legyünk ünnepélyesek! Majd elmondjuk a többi máskor! (sz. f.)

Vasárnapi előadások. Ma vasárnap két előadás lesz a színházban. Délután 3 órai kezdettel, mérsékelt helyárral a Cigánybáró operett kerül színre elsőrendű szereposztásban. Saffi szerepét Zilahyné S. Vilma, a Cigánybárót Solti Ernő, az új tenorista, Gábor

diákat Falussy István, Zsupánt Székely Gyula, Carnerot Dési játszták. A darabban előforduló táncokat Garai Miei tanította be. Este fél 8 órai kezdettel, rendes helyárral a Babuska operett kerül, mint ujdonság másodszer színre. Ma este lesz az első kisbérlet. A szereposztás ugyanaz, mint a tegnapi bemutató előadásán.

Vizsgálat a Bonbonierben. Tegnap déltán Rostas István rendőrfőkapitány, Public Ernő tűzoltó főparancsnok, Acél Géza főmérnök tagokból álló bizottság megvizsgálta a tűzrendészeti és egyéb szempontokból kifogástalannak találta a Bonbonier helyiséget. A játszási engedélyt tehát megkapta. Szép is ez a helyiség, modern, izléses s nagy érdeklődés előzi meg a mai megnyitó előadást. Tegnap már kaposak voltak a jegyek, semmi kétség benne, hogy estére mind elviszik.

Friss színházi cukorkák, csokoládédessertek és különféle finom bonbonok kaphatók a cukorkagyár városi raktárában. (Tisza-palota.)

Léghajó osztály Debrecenben.

A rendeleti közlöny jelentése.

A katonai Rendeleti-Közlöny adja hírül, hogy a jövő évben a katonai csapatokat léghajó osztályokkal fogják kibővíteni. Azok között az ezredek között, amelyek léghajó osztályal lesznek kibővítvén, van a debreceni 39-ik gyalogezred is. Az osztály, mint önálló csapat fog működni, de szolgálat tekintetében a 39-ik ezred parancsnoksága alá fog tartozni.

A léghajó osztályok egyelőre csak próbaként lesznek felállítva. Eppen ezért a te-repviszonyok pontos kitanulmányozása végett részben síkságon, részben pedig hegyes vidéken kezdik meg fontos, a messze jövőre kiható működésüket. A sík területre legalkalmasabbnak a debreceni rónák mutatkoznak s így a közel jövőben már alkalma lesz Debrecen városának érdekes léghajózási és repülési kísérletekben gyönyörködni.

Tudósítónk beszélt a helyőrség egyik előkelő tisztjével, aki a léghajó kísérletekre a következőket mondta:

— A jövő háború a levegőben lesznek. A léghajózás, az aviatika annyira kezd tért hódítani, hogy gyors fejlődése már is kétségtelen. Gyakorlati hasznát legelőször a modern hadászatban fogjuk lelmi s a jövő háborút nem mint most, ugyszólván a tü-zérség, hanem a légi pattantyusok fogják eldönteni. Ezért gondolom, hogy a hadügyi kormány oly nagy súlyt helyez a léghajók és repülőgépek behozatalára. Ha az osztályok jól ki lesznek képezve, azt hiszem, mielőbb gyakorlatokat is fognak rendezni, amik egy-egy egész kis légi próba csatározások lesznek.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Varga-utca 35 sz. alatti**

fodrász üzletet

Kernelszki Sándor urtól átvettem és a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendeztem. Tapasztalataimat több nagyobb városban szereztem val mint Debrecenben is több évekig egyik elsőrendű üzletben. Előre is biztosíthatom a n. é. közönséget a legkényesebb izlés kielégítéséről. 158

Szives pártfogást kér

Nagy Gusztáv

fodrász.

Gyors és tiszta kiszolgálás.

Higiénikus kiszolgálás.

Rákosi Viktor Hajdu-Nánás díszpolgára. Az oklevél átadása.

A város ünnepe.

Hajdunánás képviselőtestülete június 2-ikán tartott közgyűlésén a város díszpolgárává választotta **Rákosi** Viktort, a kerület országgyűlési képviselőjét. Alkalmoszerűséget ad ennek a kitüntetésnek az a körülmény, hogy **Rákosi** Viktor most tizedik éve viseli a hajdunánási mandátumot.

A díszpolgári oklevelet ma, vasárnap délelőtt nyújtják át **Rákosi** Viktornak díszközgyűlés keretében, amely tíz órakor veszi kezdetét a városházán. **Rákosi** Viktor már tegnap Debrecenbe érkezett, a honnan több képviselő társaságában ma reggel utazik Hajdunánásra.

Az állomásnál küldöttség fogadja s az ünneplés már itt kezdetét veszi, amely aztán a díszközgyűlés lefolyása után, egy háromszázterítékű banketen nyer befejezést.

Hajdunánás városa impozáns módon készül kifejezést adni annak a szeretetnek és bizalomnak, amelyet nagy nevű, országos hírű képviselője iránt érez.

Rabló közkatoná.

Kifosztották az utcán.

Vakmerő rablási eset történt a hét egyik éjjelén Debrecenben, a Pacsirta-utcán, amelyet egy közkatoná követett el. A magáról megfélemedezett legény kifosztott négy embert, akiről még az öltözetét is csaknem teljesen leszedte.

Ifj. Gyöngyösi Sándor, Baross-utca 1. sz. alatti lakos a korcsmában időzött egyik éjjel. Tagadhatatlan, hogy egy kicsit alaposan beszédett az italból. Mámorosan bandukolt az utcán, sőt egy ház előtt el is szenderedett.

Igy támadta meg egy közkatoná, aki elvette tőle a zsebtárcáját, óráját láncosól, a szívtárcáját s egyéb holmiját, sőt még a kabátját is levette róla. Az álmos emberrel nem volt nehéz boldogulnia.

Ifj. Gyöngyösi Sándor úgy ment haza. Másnap aztán érdeklődni kezdett a rabló után. Megtudta, hogy nyomban azután, amikor ő a vendéglőt elhagyta, követte az ott mulató Fekete Albert 39. gyalogezredbeli közbetűz is s reá esett mindjárt a gyanuja. Kipuhította azt is, hogy a lopott tárgyakat Fekete eladta. Erre tanui vannak.

Ezek után megtette Fekete Antal ellen a feljelentést a századparancsnokságnál. Bár a legény tagad, de mivel a bizonyítékok el-lene vallanak, vizsgálati fogságba vetették és bizonyára súlyos büntetés vár reá, mert katonáéknál szigorubbak a paragrafusok.

Gyönyörű ékszerek,

pontos órák, ezüstneműek és dísz-tárgyak legszolidabb kiszolgálásban

Sándor Árminnál

Debreczen, Piac-u. 41. Dréher sörösarnok mellett. 1649

Megérkeztek a legfinomabb angol divat szövetek

Moskovits Fózsef
uriszabó divattermében Piac-u. 92
Üzletemet a szemben levő barakba helyeztem át

Megkezdődött a török-olasz háború.

A hadüzenet. Tripolisz bombázása.

Törökország tegnap délután fél-négy óraker megkapta Olaszország hadüzenetét és estszürkületre a török már elsüllyesztett két olasz hajót, amely csapatokat szállított a tripoliszi partokra. Válaszul egy olasz hadihajó kivégzett két török torpedót, menekülésbe kergetve az egyiket s zátonyra a másikat, amelyet előzően ágyuval megsebesített.

A ma reggel érkezett sürgönyök jelentése szerint a kölcsönös öldöklés megindult s mint ilyenkor rendszeren, a csattogó menykövek mögé helyezkedett a nagyhatalmak izoláló szándéka és bizodalma, hogy a háborút még mindig elintézheti háboru nélkül.

Olasz hadihajók.

Páris, szept. 30. A Havas ügynökség jelenti Konstantinápolyból: A lapok jelentése szerint olasz hadihajók jelentek meg Szmirna és Szaloniki előtt.

Róma, szept. 30. A Stefania ügynökség jelenti Konstantinápolyból: Az angol kormány a török flotta szolgálatában álló összes angol tiszteket visszahívta.

Bécs, szept. 30. A Neue Freie Presse tudósítója egy diplomáciai személyiségtől, aki Törökország szándékait pontosan ismeri, a következő közléseket kapta: Még mindig van lehetőség, hogy Olaszország és Törökország között nem kerül háborúra a sor. A hatalmak azon fáradoznak, hogy a háborút minden körülmények között megakadályozzák. Lehetséges, hogy Törökország arra határozza el magát, hogy az olaszokat Tripoliszban engedje partra szállani és csak protestálni fog a lépés ellen, de nem rendeli el, hogy a tripoliszi katonaság fegyveres ellentállást tegyen ki az olasz csapatok partraszállítása ellen.

Páris, szept. 30. A Havas ügynökség jelenti: Konstantinápolyból, hogy Tripoliszban és Benghaziban olaszok partra szálltak.

Felbevezés a nagyhatalmakhoz.

Konstantinápoly, szept. 30. A minisztertanács a palotában együtt ma-éadt. A porta a hatalmakhoz felhívást intézett, melyben kínos meglepetését fejezi ki Olaszország eljárásán és apellál a hatalmak békés és humanisztikus érzéseire, hogy akadályozzák meg a felesleges vérontást.

Két török torpedó katasztrófája.

Konstantinápoly, szept. 30. Egy olasz hadihajó tegnap délben két török torpedónaszádot Prevezánál megtámadott. Az egyik megmenekült, a másikat lövés érte és a hadihajó elől menekülve, zátonyra jutott. A legénységet megmentették. Hire jár, hogy egy olasz hadihajó Tripolisznál zátonyra került.

A hadüzenet.

Róma, szept. 30. A Tribuna jelentése szerint a kormány a hadüzenetet

távíratilag küldte Konstantinápolyba és utasította az olasz hajórajt, hogy ma este lépjen akcióba. A Giornale di Italia szerint Törökország válasza délután öt óraker érkezett Rómába. Törökország nem válaszolt Olaszország követelésére, a mely eljárása előrelátható volt. A kormány azon elhatározása, hogy megüzenni a háborút, az egyetlen és szükséges következmény volt.

Páris, szept. 30. A Havas-ügynökség jelenti Tunisból: Egy Maltából származó, eddig még meg nem erősített hír szerint a Meda angol cirkáló elindult, hogy Brusa kikötőt, a Terna és Alexandria között fekvő természetes kikötőt megszállja.

Olasz tisztek Tripoliszban.

Róma, szept. 30. A Corriera della Sera Italia jelenti Tripoliszból: Ma délelőtt tíz óraker: Olasz páncélos hajók közeledtek a kikötői parthoz és gőzcsonak a partra evezett. Több tengerésziszt fehér zászlóval partra szállt és felszólította a török hatóságokat a vár átadására. Ez az eljárás az olaszoknál nagy lelkesedést keltett. Eddig incidens nem történt.

Tüntetés az olasz nép.

Róma, szept. 30. Az egész nap folyamán a lapok külön kiadásokat rendeztek. Este nagyszámu embertömeg a Piazza Colónán gyűjt össze és a Kvirinál előtti térre vonult: Eljen Olaszország! Eljen a hadsereg! Eljen a tengerészet! kiáltásokkal. A tömeg azután a külügyi és hadügyi miniszterium épülete elé, valamint a Viktor Emánuel szobor elé vonult, ahol tüntetések voltak.

Páris, szept. 30. A Havas-ügynökség jelenti Szalonikiból tegnapi kelettel: Egy olasz cirkáló a preverai kikötőben elpusztított egy török torpedónaszádot és ennek legénységét a szárazföldre helyezte. A katonai hatóságok egy zászlóaljat küldtek Preverába.

Elsüllyesztett csatahajók.

Konstantinápoly, szept. 30. Fethi pasa, a párisi török nagykövetség attaséja, hír szerint Tripoliszba érkezett s átvette a csapatok parancsnokságát. Beszéli, hogy táviratot küldött a portának, amelyben jelenti, hogy elsüllyesztettek két hajót, melyen olasz csapatokat akartak partra szállítani.

Tripolisz bombázása.

Róma, szept. 30. Itt az a hír terjedt el, hogy tegnap este megkezdődött Tripolisz bombázása. Ez a hír megerősítésre szorul. Szaid Eddin bég, a török követ, tegnap este elutazott. Nagyon meghatott volt s a követség kulcsait a Carabeil-palotában helyezte el.

A trónörökös vasuti balesete.

Kisiklott a vonata.

Kis hja, hogy végzetes szerencsétlenség nem történt azzal a gyorsvonattal, amely tegnap Ferenc Ferdinánd trónörökösét és feleségét vitte. Amikor a vonat Tirolban a déli vasut Welsberg-Waldbrunn állomását elhagyta, a két utolsó kocsi kisiklott. A vonat megállt, a két kocsit lekapcsolták s a gyors husz pernyi késéssel folytatta útját.

Ennyit mond a hivatalos jelentés. Nekünk azonban a következőket jelentik a balesetről:

A 410. számú gyorsvonat, amelynek egyrésze reggel nyolc óraker érkezik Bécsbe, a másikat délelőtt tíz óraker: Budapestre, mind a két helyre jelentékeny késéssel futott be. A késés oka kisiklás volt, amely végzetes szerencsétlenséget okozhatott volna, ha a baleset a nyílt pályán történik. A vonaton utazott Ferenc Ferdinánd trónörökös a feleségével, Hohenberg hercegnővel, a király unokája, Windischgrätz hercegné, a férjével.

A kisiklás Toblach után egy állomással történt, Welsberg-Waldbrunnban, amikor a vonat kifutott az állomásról. A vonat tizenkét Pullmann- és egy szakaskocsiból állott, a melyben a trónörökös-párült. A három utolsó kocsi, a melyek közül egy Bécsbe, egy Triesztbe, egy pedig Budapestre volt irányítva, a vonat indulása után hibás váltóállítást következtében kisiklott. A három kocsi utasai közt, akik legnagyobb részben hazatérő nyaralók voltak, óriási pánik tört ki.

Különös szerencse volt, hogy a helyszin közvetlen közelében egy tehervonat állt, a melynek vezetője és személyzete vészjelet adott a gyorsvonatnak, hogy rossz vágányra tért s így még éppen idejében meg tudták állítani a vonatot. Az utasok a legnagyobb aggodalommal szaladtak a három kisiklott kocsihoz, amelyből jajveszékélések hallatszóttak ki. A trónörökös is odament.

— Nagy szerencse — mondotta — hogy a baleset itt történt a pályaudvar közelében. Különben mindnyájan áldozatul estünk volna.

A kisiklott kocsik utasait átszállították s a gyorsvonat félóra mulva folytathatta útját. A balesetnél néhány utas könnyebben megsebesült.

NYOMDAI MUNKÁK!!

eljegyzési kártya,
meghívó, jelentések, könyvek, falragaszok,
IRODAI NYOMTATVÁNYOK,
csinos és izléses kivitelben, — gyorsan és a legolcsóbb áron készülnek a

Debreceni Ujság Nyomdájában

Arany János-utca 47. szám alatt.

Megrendelések a kladóhivatalban is eszközölhetők,
Placz-utca 42. szám alatt (Lamprecht-palota).

Fehérneműt

csipkefüggönyöket
női blousokat
legszebben tisztít

Feuerstein

mosó intézete Piac-u. 63.
1620 Flók üzlet:
Arany János-utca 15. sz.
Telefon 732.

Törökbecse zár alatt.

Tizenegy kolera-halál.

Budapesten öt nap óta nem fordult elő kolera-epidémia megbetegedés, de a vidéken egyre erősebben, egyre veszedelmesebben terjed a rettenetes betegség. Ma azt a távirati értesítést kaptuk, hogy a belügyminiszter zár alá helyezte Törökbecsét, mert a kolera olyan vehemensen lépett fel, hogy az egész környéket a legnagyobb veszedelemmel fenyegeti.

A bakteriológiai vizsgálat több esetben állapította meg Törökbecsén a kolera s a Milkó-féle rézgyárat, ahol több munkás betegedett meg, elzárták s most esendőkordon veszi körül. Járványbizottság alakult, amelynek élén a vármegyei főorvos áll.

A kolera Sissáky és Aracs városrészekben lépett föl s eddig tizenegy haláleset történt. Ugy látszik, hogy a szomszédos Ferenc József-esatorna megfertőzte a Tiszát, ami ismét nagy veszedelem, mert a kutviz élvezhetetlen s így a lakosság kénytelen a Tisza vizét inni.

A mára kitűzött vásárt betiltották, az összes iskolákat becsukták s a belügyminiszter zár alá helyezte az egész várost.

Itt említjük meg, hogy Ujpesten tegnap két kolera-epidémia megbetegedés történt a Váci-ut 36. számú házában. Most tizenegy koleras beteg fekszik az újpesti járvány-kórházban.

A Hirneves !!

KOBRAK cipők
raktárában

az őszi cipő ujdonságok megérkeztek !!

Kizárólag kaphatók

Hermann Jenőnél Piac-u. 42.
Telefon 654. sz.

Ujdonságok.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Ma, vasárnap a ref. templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Uray Sándor lelkész, a Kistemplomban Jánosi Zoltán lelkész, a Kossuth-utcai templomban Szele György lelkész, az Ispótyai templomban Polgár Gyula segéd-lelkész, a Csapókerti imaházban Kovács János vallásoktató-lelkész, a Homokkerti imaházban Szombathy Imre 2. th., a Kistemplomban délelőtt 11 órakor K. Tóth Kálmán lelkész prédikál.

Ma vasárnap, Rózsafüzér Királynéja ünnepén a római katolikus templomban az istentiszteletek a következő sorrendben mennek végbe: reggel 6 órakor csendes szt. mise, 7 órakor csendes szt. mise, 8 órakor csendes szt. mise a főgimn. ifjuság részére, kilenc órakor ünnepi nagymise segédlettel, utána szent beszéd; háromnegyed 11 órakor csendes szt. mise a leányiskolák növendékei részére, fél 12 órakor cs. szt. mise. Délután 3 órakor litánia, utána a Rózsafüzér Társulatának ájtatossága szent beszéddel, körmenettel és litániával. Október hóban, a vasár-

napokat kivéve, mindennap délután 5 órakor szent olvasó ájtatosság.

Ma, vasárnap a gör. kath. templomban reggel fél 7 órakor reggeli istentisztelet, d. e. 9 órakor szent mise; délután 3 órakor vespernye, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

Ma, vasárnap d. e. 10 órakor az ág. hitv. ev. templomban az istentiszteletet Kutas Kálmán s.-lelkész végzi.

* **A zenekonzervatóriumi tájékoztató.** A zenekonzervatórium igazgatósága az október hóban beiratkozók számára 5 új osztályt állított fel. Az újonnan beiratkozó tanulók tandíjfizetési kötelezettsége októberben kezdődik. Felvételnél kezdő és haladó tanulók a zongora, hegedű, ének, cimbalom és gordonka tanszakokra. Tandíj az alsó osztályokban 8, a közép osztályokban 10 korona havonként, mely összegben az összes mellék-tanszakok díja is befoglaltatik. Beiratási díj az egész tanévre 5 korona. A 11 tagu tan-testület orsz. zeneakadémiát végzett okl. zene-tanárokból, művészekből, s kiváló pedagógusokból áll. Az órák beosztása a tanulók iskolai elfoglaltságához alkalmazkodik. Bővebb értesítéssel szolgál P. Nagy Zoltán igazgató a hivatalos órák alatt, d. e. 11-12-ig, d. u. 3-6-ig. (Kossuth-u. 20. A Dóczy-intézettel szemben. Telefon 879.)

* **Vilmos huszárok lóversenye.** A debreceni Vilmos házásrezred okt. 30-ikán tartja lóversenyét, a melyre már nagyban folynak az előkészületek. A meeting elé érdeklődéssel néznek.

* **Giesswein Sándor dr. orszgy. képviselő Debrecenben.** Október 22-én nagy napja lesz a kath. intelligenciának. Akkor érkezik városunkba Giesswein Sándor dr. pápai prelátus s előadást tart ezen a címen: „Az intelligencia szociális feladatáról”. A debreceni katolikusok nagyban készülnek fogadtatására. Tegnap a kath. egyetlek képviselői értekezletet tartottak, amelyben a fogadtatás részleteit beszélték meg s így az előadásból egy kis ünnepély fejlődött ki. Az ünnepélyre külön meghívók mennek s egy kis belépti díjjal lesz egybekötve. (Ülőhely 50 fillér, állóhely 20 fillér.) A tiszta jövedelmet a Szent Erzsébet nőgyógyászati-gyermek-szanatóriuma javára fordítja a bizottság.

* **Hymen.** Ma tartja esküvőjét Mogyoróssy Dezső máv. állomásfelügyelő özv. Valády Lajosné szül. Hornyák Ilonával. (Mindenkülön értesítés helyett.)

* **Fazekas átvette a főreáliskola vezetését.** Kardos Albert dr. főreáliskolai igazgató helyettes, ki négy hónapon keresztül vezette az állami főreáliskolát, tegnap adta át az intézet vezetését a szabadságáról visszatérő Fazekas Sándor főreáliskolai igazgatónak. Az igazgató helyettes ez alkalommal szívélyesen búcsuzott el a tanári kartól, amely őt a helyettesítés ideje alatt igazi kollegiális érzéssel vette körül. Kardos Albert dr. igazgatói kinevezéséről megjelent hír tehát csak kacsa volt.

* **Gyászjelentés.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó férj, apa, nagyapa, testvér és jó rokon: néhai polgár Kovács József gazdálkodó áldásos életének 65-ik, boldog házasságának 39-ik évében, rövid szenvedés után, folyó hó 29-én történt csendes elhunytat. Kedves halottunk földi részeit október hó 1-én, vasárnap délután 3 órakor fogjuk a Pacsirta-utca 32. sz. házunktól, a Kossuth-utcai templomban tartandó gyászima után, a Czepléd-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtisztességtételére rokonainkat, ösmerőseinket fájó szívvel meghívjuk. Debrecen, 1911. szeptember hó 30. Bánatos özvegye: özvegy Kovács Józsefné szül. Uszó Juliánna. Gyermekei: József nejjével Busi Juliskával és gyermekei. Zsuzsika férjével Kis Ferencel.

Erzsike férjével Sipos Lászlóval és gyermekei. Eszti. Elhalt leánya férje: Szilágyi János családjával. Testvérei: Kovács Imre nejjével Nagy Juliánával és gyermekei. Kovács Lajos nejjével Albert Sárával és gyermekei. Unokaöccse: Kovács István nejjével és gyermekei. Sógorai: Uszó István nejjével Kecskés Juliánával. Bakóczy András nejjével Uszó Zsuzsánnával és gyermekei. Mike István és gyermekei. Násza: Busi Mihály családjával. Özv. Sipos Andrásné. A temetést özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési intézete rendezi.

* **Október elseje.** A gólyafészkes, akáclobos faluknak szomorú nevezetességű napja október elseje. A bogárhátú, fehér házacskából, a szerető szülők meleg tüzhelyéről elszakadnak a katonasorra alkalmas fiúk s vonulnak be a nagy városba, a rideg kaszányák sárgára meszelt ódon falai közé. Ma még vidoran, énekelve vonulnak végig az utcákon, de holnap már a káplár ur veszi őket a szó szoros értelmében „kezelés” alá. Holnap reggel már a foltos rongy-cafatokat, zsiros sapkát, összetoldott, háromkilós, szeges bakancsokat szedik magukra a pitykés dolmány helyett s az őrmester ur szigorú parancsára megkísérik, hogy ezekből a rongyokból viselhető uniformist tódozzanak. Mert a regruta, az még nem katona. Az még csak anyag s ha csontja, lelke hozzá edződik a gyöngyülethez, akkor kapnak majd csak katonához illő külső ruházatot is. A debreceni fiúk a debreceni 39-ik gyalogezred kaszányájába rukkolnak be s innét szállítják majd két nap múlva őket Bródbá, az ezred három zászlóaljának jelenlegi lakhelyére.

* **Menyasszonyok és vőlegények.** Az elmúlt héten a következő eljegyzések történtek az állami anyakönyvi hivatalban: Sáros István Nagy Máriával, Harangi Mihály Rác Máriával, Zelenák György Lekóczy Juliánával, Farkas Herman Guttmann Herminával, Vas József Tornyai Juliánával, Puhl János Nunheimer Ilonával, Salárdi József Hudák Zsuzsánnával, Mezei Péter Molnár Juliánával, Czeizler Sándor Meisler Laurával, Szoboszlai István Kállai Irmával, dr. Sebők Ernő Lukács Annával, Gajdos János Darányi Zsuzsánnával, Vasvári István Tohoróczky Juliánával, Komádi Gábor Kiss Jolánnal.

* **Öngyilkossági kísérlet lelkiismereti furdalás miatt.** Schvarcz József, szerencsi lakos a napokban Debrecenben járt s itt Rottmann Dávid gyümölcskereskedőtől csemegét lopott. Tegnap utazott el Debrecenből s a lelkiismereti furdalás annyira erőt vett rajta, hogy Szerencs körül leugrott a vonatról. Súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsi közkórházba szállították, ahol kihallgatása alkalmával azt adta elő, hogy bűne miatt akart a halálba menekülni. A debreceni rendőrség távirati értesítést kapott az esetről.

* **A felsőkereskedelmi iskola „Tornaköre”,** mely már évek hosszú sora óta alkalmat nyújt arra, hogy az ifjuság a rendes tornaórákon kívül is gyakorolhassa magát a tornában, atletikában, szeptember hó 29-én tartotta alakuló gyűlését Lajosi Géza tanár vezetésével. Elnök lett Lusstbaum Béla felső o. t., játékmester Szóke Sándor felső o. t. A tisztviselők megválasztása után gyakorló és játékorák idejét határozta meg a kör s már a hét folyamán meg is kezdi hasznos működését.

Darvas Béla

nőruha varrodája

139

Rákóczi-u. 36. sz.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy Debrecenben 12 év óta fen-
áll **nőruha varrodámat** Rákóczi-u. 36 sz. alá helyeztem át, ahol is
nőruha darabokat a legújabb divat szerint készítek el. 139

* **A házi ezred itthon.** Debrecen házi ezrede, a hajdumegyeyi fiukból összeállított 39-ik gyalogezred a zenekarral egyetemben nemsokára haza jön Debrecenbe. Mint értesülünk, a hadügyminiszteriumban már elküldték az áprilisi helyőrség változások előmunkálataival s már tudomása is van az ezrednek, hogy 1912. április 1-én Debrecenbe lesz három zászlóalj helyezve. Egy zászlóalj Temesvárra megy, az idegen gyalogezredet pedig elviszik tőlünk. Ez a hír Debrecen társas köreiből is bizonyára örömet fog kelteni.

* **Házasságkötések.** Az állami anyakönyvi hivatal előtt az elmúlt héten a következő házasságkötések történtek: Császár Mihály ácssegéd Szombati Irénnel, Jessinka Imre eseléd Keszler Máriával, Répási Gábor napszámos Keszler Erzsébettel, Biró Hermann ügynök Lukácsi Annával, Tóth Sándor máv. munkás Gáncsos Mergittal, Vojtovics Lajos asztalossegéd Klein Arankával, Vas Lajos földmives Szoboszlai Juliánnával, Csajka János virslis Ádám Etelkával, Fábian Lajos kocsis Györfi Máriával, Erdődi János csatornázási éjjeli őr Kiss Juliánnával, G. Nagy János cipészsegéd Marsalkó Rózával, Gál Géza mozdonyvezető Fábian Eszterrel, Szendrei István hentessegéd Ignáth Juliánnával, Józsa János napszámos Sz. Tóth Zsuzsánnával.

* **Szezonzáró vacsora.** A nagyerdei polgári lövölde Debrecen uri társaságából igen díszes csoportot lát helyiségeiben a nyár folyamán. Vidám, kedves élet honol ott, ahol a tagok a céllövés sportja mellett sok derűs órát töltenek együtt. De most, hogy az idő hűvösebbre vált s a város falai közt újra megújult az élénkség a polgári lövölde kapuit bezárják. Tegnap este bucsu, vagy ahogy a hivatalos jelentés titulálta, szezonzáró találkozóra jöttek össze, amelyet pompásan sikerült s izig-veíg magyaros vacsora zárt be. A tagok nagy érdeklődése mellett folyt le a szezonzáró vacsora, amelyet szellemes pohárköszöntők élénkítettek. A polgári lövölde választmánya ma még ülést tart, amelyen a jövő évadot előkészítő programot beszélik meg a aztán bezárulnak a lövölde kapui.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, a jó anya, anyós, nagynyanya, illetve testvér és rokon: néhai özv. Bartha Jánosné szül. Hadházi Julianna, élete 64-ik, bus özvegyiségének 20-ik évében, f. hó szeptember 29-én, délután 1 órakor agyszélhűdésben történt váratlan elhunytát. Kedves halottunk földi részei október 1-én, délután 3 órakor fognak, a Kut-utca 84. számú háztól, az ottan tartandó gyászima után, a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Végtisztességételére rokonainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1911. szept. 30. Aldás és béke poraira. Bánatos gyermeke: Bartha Julianna férjével Veress Jánossal. Unokája: Veress Juliska. Testvérei: Hadházi Sára férjével Molnár Imrével, Hadházi József nejjével Horváth Juliánnával. Násza: özv. Veress Jánosné gyermekeivel. Valamint számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetés a Bizalom temetkezési intézete rendezi.

* **Felnöttek tanfolyama.** Az „Országos Közművelődési Tanács” pártfogása mellett ingyenes tanfolyamot nyitok az írni-olvasni nem tudó felnöttek számára. A tanfolyam a jövő hét folyamán nyílik meg. Jelentkezhet minden 14 évnél idősebb férfi, vagy nő, ki az írást, olvasást, számolást meg akarja tanulni. Tandíj semmi. Csupán a taneszközök használatáért és a tanfolyam elvégzésének biztosítására 5, azaz öt koronát kell lefizetni, mely összeg azonban a hallgató kívánságára az illetőnek rendelkezésére áll. Mivel 40 hallgatónál többet nem vehetünk föl, jelentkezni a Varga-utcai fiú iskolánál lehet délelőtt 11—12 óráig a vezető Novák anitónál.

* **Szüreti mulatság.** Kedvesen szórakoztató, minden ízében sikerült szüreti mulatságot rendezett az Egyetértés dalegylet tegnap este a Máv. műhelytelepen. Igen nagy közönség gyűlt össze s olyan jól mulatott, hogy hosszú idő múltán is kellemesen emlékezik vissza. A hangulat kitűnő volt s a mulatságnak a hajnali órák vetettek véget.

* **Az egyház fája.** A debreceni református egyháznak a belső legelőn levő fakészletéből nemrég nagyobb mennyiséget elloptak. Erélyes nyomozás után a csendőrség tegnap elfogta a tettest, a kit ma átadtak a debreceni kir. ügyészségnek.

* **A Debreceni Agrárbank Szövetkezet** intézete helyiségében II. évi rendes közgyűlést, a szövetkezeti tagok élénk érdeklődése mellett, 1911. szeptember 28-ikán tartotta meg. Kovács László, az intézet vezérigazgatója, mint a közgyűlés elnöke, a megjelent tagok üdvözlése után örömmel mutat rá azon tényre, hogy az intézet a lefolyt két év alatt nemcsak, hogy az alapszabályokban körvonalazott céloknak teljes egészében megfelelt, hanem céltudatos vezetés mellett az eddig elért eredmény biztos alapot képez a jövő fejlődésre, majd beterjesztette az igazgatóság és felügyelő-bizottság javaslata alapján az 1910—1911. üzleti évre vonatkozó zárszámadásokat és jelentéseket, ezzel kapcsolatosan a mérleg helyben hagyása nyerevény felosztására az igazgatóság és felügyelő bizottság részére adandó felmentvény tekintetében tett előterjesztést. A közgyűlés az igazgatóság javaslatát elfogadta, a szokásos felmentvényt megadta. A közgyűlés az igazgatóságba dr. Fekete Lajos kisújszállási ügyvédet, földbirtokost, dr. Hegedüs István Debrecen sz. kir. város tb. jegyzőjét, dr. Liszt Nándor vm. tb. főorvost, Loykó Nándor földbirtokost s Osztrogonácz János vezérigazgatót; a felügyelő bizottságba dr. Váradi Ödön ügyvéd s vezérigazgatót választotta meg.

* **Tegnapi halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Hadházi Julianna ref. 64 éves, Laboncz Vilmos Bálint ref. 18 hónapos, Kiss János ref. 12 hónapos, Kovács József ref. 65 éves.

* **Az állami gyermekmenhelyben** egy teljesen árva, 11 éves leánykát örökbe adunk. Jelentkezőket elfogad a menhely gondnoka reggel 8—9 óra között.

* **Dóci féle** tanintézetben használt tankönyvek ujjonnan és használt — de jókarban levő állapotban kaphatók Szabó István könyv és papírkereskedésében, Piac-utca 16. Alföldi palota.

* **Changan selymek,** törökös pongyola és ruha bársonyok a legújabbak Kontsek Kornél divatruházában. Telefon 935.

* **Dóczy felsőbe** és képezdebe új és fertőtlenített ócska könyvek legelőnyösebben kaphatók Aczél antiquariumában.

* **Kemény és puha kalap-ujdonságok** 4 K-tól 12 K-ig Lengyel Samunál.

* **Kötött női és leányka kabátok,** sapkák, lélek melegítő nagy választékban Kontsek Kornél divatruházában. Telefon 935.

* **Az éjszaka...** nagyszerű kuplé-ujdonság, zongorára énekszöveggel ára 1 K 80 fillér Antalffy Józsefnél.

* **Dr. Geréb jogi szemináriuma** Kolozsvár, Farkas-utca 5. szám (a régi színház mellett). Kiváló sikerral készít elő jog- és államtudományi szigorlatokra, alap- és államvizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgára, igen jutányos díjazásért, három hónap alatt doctorátushoz juttat. A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe az intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve.

* **Kalapok** 3 koronától 16 koronáig, nyakkendő 1 koronától 5-ig Aszmann Ferencnél, Piac-utca 27.

* **Dóczy felső leányiskolai tankönyvek** kaphatók Antalffy Józsefnél. Odon tankönyvek felárban.

* **Dóci intézeti tankönyvek** fél áron Harmathynál, Fűvészkert 14.

* **Benkiser csapok** mosdókhoz, kagylókhoz, elegáns kivitelben fayance, sárgaréz és fehér zománcozott acélból jutányos árban, jótállás mellett kaphatók Debrecen és vidéke részére az egyedüli elárusítónál: Máthéi János vízvezeték, csatornázás és fürdőberendezési vállalatánál. Javítását bárki maga eszközölheti. Megtekinthető vételkötelezettség nélkül üzletben, Egyház-tér 5. sz. Műhely és iroda Darabos-utca 54. sz. Telefonszám 321.

* **Legjobb villamos berendezéseket** készít Földvári L. Telefon 168. Tanulók felvételnek.

* **Kemény és puha kalap-ujdonságok** 4 K-tól 12 K-ig Lengyel Samunál.

* **Tankönyvek.** A református felsőbb leányiskolában az 1911/12. tanévre hivatalosan elfogadott tankönyvek legelőnyösebben beszerezhetők Csáthy Ferenenél, Debrecen legrégebbi könyv- és papírkereskedésében, II. Piac-u. 8. sz. Telefon 296. szám.

* **Sepia** nagyítások élethű kivitelben Németi műtermében készülnek.

* **Ha jó cipőt akar,** forduljon bizalommal a Hazai cipő-raktárhoz, ahol a saját készítésű cipő a legjobban és legolcsóbban szerezhető be. Csapó-u. 12. Ezelőt a főposta mellett.

* **Világhírű Habig kalapok egyedüli raktára** Aszmann Ferencznél, Piac-utca 27.

* **Dr. Láng szanatóriumába** felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Röntgen laboratórium, elektromos gyógyeszközök franciánálhoz, arsonvalisatiohoz. Elektromagnes, villanyos fényfürdő, kék s vörös fény. Finsen fénygyógyimód. Thermopenetratio. Modern műtőterem. Tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cim: Dr. Láng sanatorium. Debrecen, Kossuth-u. 39.

* **Női kész fehéreneműek** kaphatók Szabó Lajos fiaí vászon üzletében.

* **Feltűnést keltenek** a főtéri korzón látható női raglan és kalap ujdonságok, melyek nagyobb részt Rózsa Lajos ujjonnan rendezett divatruházából kerültek ki; ajánlja naponta érkező felöltő és kalap ujdonságainak megtekintését. Most kizárólag az Alföldi palotában, a Bikával szemben.

* **Hírneves** Ita és Borsalinó, valamint Pichler kalap különlegességek Frank testvéreknél.

* **A Hungária kávéház** tőszomszédságában van Bottó Kornél elősmert jóminőségű rövidáru üzlete. Előzékeny kiszolgálás mellett és a legolcsóbban beszerezhető mindenféle női és férfi pipere cikkek, ruhadíszek, szabó kellékek és nevezetessé vált elsőrendű rozsdamentes Kornél patent-kapocs, tucattja 6 fillér. Kérem a cégre ügyelni.

* **Egy korona ötven fillér** egy pár női glace bőrkezttyü Györfi Testvéreknél, Piac-utca 30.

* **Dóczy-intézeti tankönyvek** ódon és új állapotban kaphatók Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében, Kossuth-u. 11.

* **Harisnyák,** kezttyük legdivatosabbak Szabó Lajos fiaí cégnél.

* **Hallatlan!** 32 fillér egy doboz hüvely Kolibri, Ja persze! Kolibri hüvely! Kapható mindenütt, főraktár Harmathynál, Fűvészkert-u. 14.

Modern cserépkályhák, Vásárhelyi és Gittlernél

Tisztítást, javítást, átrakást pontosan eszközölünk Debrecen, Kossuth-utca 20. 124 Telefon szám 900.

Papp Elek sorsa.

Látogatás
a Schwarcer szanatóriumban.

Választás lesz Nádudvaron.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, szept. 30.

A nádudvari kerület ösz képviselőjének tragikuma még élénk emlékezetében él mindazoknak, akik a régi kuruc kristályos jellemét, törhetlen hazafiságát és a függetlenségi eszmékért lelkesedő önfeláldozását ismerték.

Papp Eleket életének alkonyán irtóztatos csapás érte. Hatalmas magyar agyában, a magas életkorával járó gyöngülés jelei mutatkoztak és eddig még fel nem derített módon elvesztette vagyonát. Az akáclobos karcagi kuria, ahol feledhetetlen „Elek” napokat ültünk, dobra került és a széles verandán, ahol *Benedek* Jancsi szűk baráti körben nótába és búba fojtotta hazafias bánatát, ma már idegenek ülnek.

A magával teljesen tehetetlen „öreg” ember heteken át küzdött Budapesten, a legnagyobb nyomorúsággal, csupán két régi hű cselédje ápolta; ameddig bírta. De az addig jó módhoz szokott beteg embernek nagyobb, gondosabb ápolásra és jobb táplálkozásra volt szüksége, mint amit a cselédei nyujthattak neki.

Néhány héttel ezelőtt változás állott be sorsában. A Schwarcer-féle szanatórium igazgatóságában feltámadt nemes érzés menedéket nyujtott a régi parlamenti viták kuruclelkű hősenek.

A *Debreceni Ujság* budapesti tudósítója ma felkereste Papp Eleket a szanatóriumban, fájdalom azonban nem érintkezhetett vele személyesen, mert kezelő orvosa dr. *Hiemayer* László véleménye szerint ártalmára van a betegnek az idegenekkel való érintkezés.

Sorsáról és mai állapotáról *Hiemayer* dr. osztályvezető orvos jóvoltából mégis érdekes dolgokat tudtunk meg.

— Papp Elek, amióta nálunk tartózkodik — mondotta az orvos — észrevehetően jobban érzi magát. A szanatórium vendégének tekinti az ösz képviselőt és ugyanolyan ápolásban részesíti, mint legelőkelőbb betegeit. Külön szobája van és ellátása olyan, mint a szanatóriumban levő katonatiszteknek, kikért a katonai kincstár fizeti az ápolási díjakat. Papp Elek ebédre négy, vacsorára két tál ételt kap, éppúgy, mint a katonatisztek, mert hangsúlyozom, ő nekünk kedves vendégünk.

— Nagyon szeretjük itt valamennyien Papp Eleket és ő is jól érzi magát körünkben. Hosszabb sétákat

tesz a kertben és kedélyesen elbeszélget az itt ápolásban levő öreg urakkal. Érdekes, hogy reggelenként, vagy délutánonként alig győzi várni az ujságokat. Hogy olvas-e azt nem tudom, de egész nap nézegeti őket. Az olvasás nagy figyelmet kíván és Papp Elek már nem képes gondolatait egy fix pontra összpontosítani.

— Látogatója két régi cselédjén kívül nem igen volt. Tudtommal politikai barátai közül, akiknek annyi szivességet tett — egy sem kereste fel. Már elfelejtették.

— Betegségéről ujat nem mondhatok. Gyógyulásról nem lehet szó. Aggkori elmeengességben szenved és tudásunk ennél a bajnál csak annyit tehet, hogy életét elviselhetőbbé teszi. Azzal a figyelemmel és gondossággal veszik itt körül Papp Eleket, amelyre mostani állapotában, a mult hónapban kiállott lelki rázkódtatások után feltétlen szüksége van.

Napok kérdése, hogy a nádudvari kerületben ismét választás lesz. A törvényszék már kimondta Papp Elekre a gondnokság alá való helyezését, ami maga után vonja — törvényeink értelmében — mandátuma elvesztését. A képviselőház elnöksége még nem kapta meg hivatalosan a törvényszék átiratát a gondnokság alá helyezéséről. Amint ennek birtokában lesz, Papp Eleket törölni fogják a képviselők névjegyzékéből és elrendeli a nádudvari kerületben a választást.

Politikai körökben több jelölt neve forog közzsájon. Ezek közül kettő komoly: Szunyog Mihály, a volt mátészalkai képviselő és Juhász Nagy Sándor dr. debreceni ügyvéd.

Annyian viaskodnak Papp Elek örökéért, hogy közben teljesen megfeledkeztek a magyar ruhás kurucról, aki a Schwarzer-intézet árnyas platánjai alatt forgatja az ujságlapokat, de már nincsenek gondolatai. . .

Békássy Jenő.

Mindenféle

villamos

berendezéseket,

legjobban, gyorsan és
jutányosan készít

Földvári L.

Legjobb gyárt-
mányu motorok,
Wolfram-égők,
csillárok telefonok, esengők, villanyozó
gépek és alkatrészek. Legnagyobb raktára

Üzleti telefon 168. 1647 Gyári telefon 816

Bózvány Magda énekesnő lesz.

Már szerződést is kötött.

Hosszas vizsgálati fogság és egy izgalmas esküdszéki tárgyalás után szabad levegőre került Bózvány Magda, a ki volt kedvese, dr. Waisz György ellen merényletet követett el, de a revolvergolyó szerencsére nem okozott nagyobb kárt a fiatal orvosban. Bózvány Magdát, a mikor az esküdtek kimondták rá a nem vétkest és a törvényszék ezen az alapon felmentette, nővére, a ki egy mérnöknek a felesége, hazavitte budai lakására s ott élt azóta csöndben, elvonultan, gondolkozva a fölött, hogy milyen ekzisztenciát teremthetne magának.

Eleinte az volt a szép fiatal leánynak a szándéka, hogy Buda valamelyik forgalmasabb pontján női kalapüzletet nyit, amde ez a terv nem volt kivihető, mert a hozzá szükséges tőkét sehogysem tudta előteremteni. E közben azután egymásnak adták a lakásán a kilincset a legelőkelőbb fővárosi mulatóhelyek ügynökei s fényes ajánlatokat tettek neki, hogy lépjen színpadra.

Bózvány Magda, akinek rendkívül csinos hangja van, egy ideig habozott. Mindenáron valami komoly, reális pályát akart választani magának, amde ez az anyagi eszközök híján sehogy sem sikerült. Végre is hosszabb habozás után engedett az egyik ügynök ajánlatának és elhatározta, hogy orfeumszínpadra lép és kupléénekesnő lesz.

Az esküdszéki tárgyalás izgalma kipihevve, már szorgalmasan tanul egyik híres karmesternél Bózvány Magda. Akik próbáin hallották és látták, azt mondják, hogy a rendkívül temperamentumos leányra nagy jövő vár az orfeum-színpadon. Egy pár fülbe-mászó, szép kuplét tanul most be a szerelemről, amely őt magát is veszedelmes bajba sodorta.

Bózvány Magda a sok kecsegtető ajánlat közül a Friedmann-orfeum ajánlatát fogadta el és tegnap már alá is írta a szerződést, amely őt hosszabb időre Friedmann igazgató hajlékához köti. Hétfőn, október másodikán lép föl először Bózvány Magda az orfeumban s föllépésére bizonyára nagyon sokan kíváncsiak lesznek azok közül, akik szerencsétlen sorsát figyelemmel kísérték.

Gyomorgörcs, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkifünöböz háziszor a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható: 1737

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECEN.

Csatornázási és vízvezetési berendezéseket

a legolcsóbban és teljes felelőség mellett készít

POLLÁK SAMU vízvezeték és csatornázási vállalata.
Debrecen, Piac-u 43. Telefon 656.

Gyakorlott könyvelő felvétetik.

Uj

Automatikus (önműködő) villamos házi szivattyukat 3 évi jótállás mellett szállítok és felszerelék. — Több általam készített berendezés üzemben megtekinthető! !

Uj

Táviratok.

Lukács a kihallgatásáról

Budapest, szeptember 30. Lukács László ma nyilatkozott a legutóbbi, királyi kihallgatásáról. Kijelentette, hogy a kihallgatáson csak a jövő évi állami és a közös költségvetésről tett jelentést, de a politikáról szó sem volt. A kihallgatása különben is rövid ideig tartott. A közös költségvetésről tárgyal báró Aehrenthal külügyminiszterrel.

Justh Gyula beteg.

Budapest, szept. 30. Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt illusztris vezére, beteg. Tegnap este érkezett Tornyáról Budapestre. Fiának még tegnap este azt mondta, hogy harminc év óta nem érezte magát oly jól, mint tegnap. Éjjel azután váratlanul tüdővérzés lépett fel. A tüdővérzés oly esekély volt, hogy éjjel nem is küldött orvosért Justh Gyula. Csak reggel hivatta dr. Diabella egy. tanárt, a ki a beteget megvizsgálta és kijelentette, hogy aggodalomra nincs ok. A betegnek néhány napig a szobában kell maradnia. De a legrövidebb idő alatt teljesen föl fog épülni.

Rablóbandák garázdálkodása.

Temir Cahn-Shura, szept. 30. A Terekvidék közelében egy vasuti bizottságot 15 főnyi rablóbanda megtámadott. Hare fejlődött ki, amelynek folyamán egy rabló, 9 munkás, két hivatalnok, egy tiszt, egy szerelő és egy fuvaros életüket veszítették, három munkás, két fuvaros és egy mérnök megsebesült. A halottakat a rablók kifosztották. A mérnököt elfogták, de sikerült kiszabadulnia és könnyen sebesült állapotban Vedenóban van. A rablók egy katonatiszt és 14 lovas üldözi.

Tiflisz, szeptember 30. Starisensky mezővárosban a vásárcsarnok ellen egy rablóbanda támadást intézett. Három kereskedő és egy rabló a harcban életüket veszítették. A bandák mindent elvittek, aminek némi értéke volt. Háromezer rubel készpénzt is raboltak. Sikerült a banda hat tagját letartóztatni, akik valamennyien szökött fegyencek.

Olaszok veresége.

Páris, szept. 30. Az egymással ellentmondó értesülésekkel szemben hivatalos megerősítést nyert, hogy az olaszok egyik páncélosa, a tripoliszi parton szirtre ment és elpusztult, míg a tripoliszi partvédő ágyuk három bárkát süllyesztettek el 150 emberrel. Eddig az olaszok még nem tudtak partra szállítani egyetlen katonát sem.

Osztálysorsjáték.

Budapest, szeptember 25. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 25.000 koronát nyert: 15721. 15.000 koronát nyert: 68733. 10.000 koronát nyertek: 2205 11770 14527 6918. 5000 koronát nyertek: 37986 76122 103265. 2000 koronát nyertek: 1652 4860 7506 10423 15088 17776 19276 25563 28956 29119 34682 39062 44714 54457 55103 58958 61649 65162 67299 68600 70636 80172 81479 83507 84946 95952 101496 105435. 1000 ko-

ronát nyertek: 3541 4140 7065 8282 9065 11127 11727 12967 12968 12996 18512 18512 34521 34532 34897 39408 40365 40365 41817 43743 48037 49640 52063 52585 52841 54004 51055 55822 56816 59852 70022 70941 72140 72301 73017 73410 73947 75210 76475 80440 83508 84093 88851 89463 94474 96029 98234 100246 101635 105211 106506 109077 109077 500 koronát nyertek: 1108 12258 14125 14820 14879 18860 18977 19392 19696 20690 24420 25529 25708 25935 30183 31095 35187 35948 36620 38207 38536 38812 39964 43910 45706 48539 50583 54178 55640 57120 58200 59278 59887 62859 63386 64134 66029 66050 73344 73685 76098 77779 81728 83520 87323 87851 98638 90510 94821 96882 100281 101293 102483 10225 103540 104270.

Eszterházy gróf a börzén.

A vitás veszteség.

Mint annyi sokan mások, egy-egy kirándulást tett gróf Eszterházy Pál is a tőzsdejatek terén. A fiatal gróf spekulált Liedermann Aurél bizományos közvetítésével s csakhamar arra a tapasztalatra jutott, hogy bizony könnyen eluszhatnák a milliói.

A duszgazdag fiatal mágnás, mindjárt első intrádára, 10.000 koronát, majd még 78.000 koronáról szóló váltókat adott fedezetül. Rövidesen pedig Liedermann újra kért fedezetet. Eszterházy gróf ismét aláírt egy 120.000 koronás és egy 90.000 koronás váltót, ám ezek értékesítése már nem történt meg.

Ugy találta tudnillik, hogy ez a kérés nem volt jogosult, mert szerinte az előbb adott 78.000 korona sem vezetett még el s az ő számítása szerint csupán 11.550 korona differenciát kellett volna összesen fizetni. Ezért a bizományost sikkasztás, továbbá csalás miatt följelentette s Liebermann letartóztatták. Utóbb, mikor már Liebermann két hónapot ült, a gróf visszavonta panaszát s a bizományos kiszabadult a fogságból.

Amikor elállt gróf Eszterházy Pál a panaszától, Liebermann egy írásos nyilatkozatot adott:

— Kijelentem — szolt az irás — hogy a gróf ur ellen sem hamis vád, sem rágalmazásért följelentést tenni nem fogok.

Mégis, amikor a bűnpörben később megszüntették az eljárást, Liedermann följelentette gróf Eszterházy Pált rágalmazás címén. Ebben a pörben mára tüzte ki dr. Baló járásbíró a tárgyalást. Miután a bíró bőven ismertette az alapper aktáit, a bevádolt grófnak jóformán védekeznie se kellett. Nem kért az ügyészi megbízott, dr. Felföldi sem semmiféle bizonyítást.

— Én azonban — jelentette ki dr. Hajtás Ödön, a panaszos börzeáner ügyvédje — sok mindent kívánok bizonyítani.

És kért dr. Hajtás először is szakértőket arra, hogy Liedermann a börzekötéseket annak rendje szerint bonyolította volt le s a gróf pénze azokra csakugyan ráment. Aztán hivatkozott mint tanúkra: gróf Csekonic Gyulára, báró Bornemissza Elemérre, dr. Popper Tódor ügyvédre, Kállay Tamás képviselőre és Grausz Mór debreceni pénzüzérre.

A gróf védőjének, dr. báró Drexler Gyulának nem volt nehéz a dolga. Szolt néhány szót az elvülés kérdéséről, aztán — rámutatott Liedermann annak idején tett írásos

nyilatkozatára — hangsúlyozta, a gróf jóhiszeműségét és ellenezett minden bizonyítást.

Baló bíró így is döntött s rögtön a perbeszédnek következtek, amelyek során az ügyészi megbízott, amint előrelátható volt, elejtette a vádat. Liedermann ügyvédje mondott erre vádbeszédet és kérte a gróf megbüntetését.

A védbeszéd után a bíróság gróf Eszterházy Pált fölmentette a rágalmazás vádjáról.

Képkiallítás!

Kirchner Béla saját lakásán Teleky utca 10 sz. (Szent Anna-utca villamos megálló) képkiallítást rendezett.

Belépti díj nincs. A képkedvelők igen jutányos áron juthatnak eredeti és jól sikerült olajfestményekhez, melyek 2 héti az egész uap folyamán megtekinthetők. Fentnevezett a B.-pesti tárlatokon is állított ki képeket. 159

Ékszer és aranyeműeket

ha olcsón és jó kivitelben akar vásárolni keresse fel

Kostya János ékszerész és óras üzletét Széchenyi-utca 1. sz. a ref. kistemplommal szemben. Javítások pontosan eszközöltenek. 1859

NYOMDAI MUNKÁK!!

eljegyzési kártya, meghívó, jelentések, könyvek, falragaszok, IRODAI NYOMTATVÁNYOK, csinos és izléses kivitelben, — gyorsan és a legolcsóbb árakon készülnek a

Debreceni Újság Nyomdájában Arany János-utca 47. szám alatt.

Megrendelések a Kladóhivatalban is eszközölhetők, Placz-utca 42. szám alatt (Lamprecht-palota).

Rajzó Miklós

nyolc év óta fenálló 46

FESTŐ ISKOLÁJA folyó hó 1-én ismét **M E G N Y I L T.**

Jelentkezéseket elfogadok d. e. 9-12-ig d. u. 3-5-ig. Péterfia-utca 5. szám alatt.

Csodákat beszélnek arról

hogymilyen olcsón lehet most

1243

Gerő Ernő férfi, fiu, és gyermekruha áruházában vásárolni

Debrecen. Piac-utca 41. szám.

Ingtalanok forgalma.

Kerezi József és neje Szabó Ilona, veszik a debreceni 11434 sz. jk. b. foglalt 300 négyszögöl házhelyet Jenes Lajos és neje Szekeres Zsuzsánától 2800 kor.

Fekete Antal és neje Siten Lidia, veszik a debreceni 10947. sz. jk. b. foglalt 245 négyszögöl új földet Petrovics Istvánnától 6900 kor.

Kozma Péter és neje Arany Juliánna, veszik a debreceni 4975. sz. jk. b. foglalt Csillag-utca 13. sz. házat Kelemen Sándor és neje Szokol Róza 10900 k.

Kondor Kálmán veszi a debreceni 9718. sz. jk. b. foglalt 423 négyszögöl köntöskerti szőlőt Tirpár József és neje Nagy Zsuzsánától 5000 kor.

Szénási Gábor és neje Balló Juliánna, veszik a debreceni 369. sz. jk. b. foglalt Csillag-utca 104. sz. házat Papp Ferenc és neje Peszisz Ceciliától 10200 kor.

Benyáts Emil veszi a debreceni 11448. sz. jk. b. foglalt Csapó-utca 42. sz. házat Apródi Mórától 70,000 kor.

özv. Kovács Józsefné Budai Zsuzsánna, veszi a debreceni 10350. és 10351. sz. jk. b. foglalt 2 hold ondódi földet Pozsgai Károly és nejétől 9600 kor.

Szabó József és neje Molnár Mária, veszik a debreceni 2641. sz. jk. b. foglalt Késes-utca 80. sz. házat Sziárd József és neje Muk Borbálától 92,000 k.

Török Gábor és neje Balogh Juliánna, veszik a debreceni 8699. sz. jk. b. foglalt 1050 négyszögöl boldogfaluikerti szőlőt Losenfeld János és neje Varga Gizellától 4442 kor.

Janicsuk Istvánné Menyhárt Klára, veszi a debreceni 10838. sz. jk. b. foglalt 310 négyszögöl új földet Kovács Andrásnéól 6000

Kertész Miklós és társa, veszik a debreceni 5345. sz. jk. b. foglalt 1 hold, 607 négyszögöl tégláskerti szőlőt Németi Eszter és társaitól 6000 kor.

Lévay Gyula veszi a debreceni 3245. sz. jk. b. foglalt Szentanna-utca 36. sz. házat Kernhoffer Józsefné és társaitól 90,000 kor.

Dobár Mihály és neje Mátyus Mária, veszik a debreceni 9034. sz. jk. b. foglalt 322 négyszögöl új földet Röl Sándor és neje Nádudvari Juliánától 2450 kor.

Schwartz Dóra veszi a debreceni 6819. sz. jk. b. foglalt Szalkai-utca 7. sz. házat özv. Erdei Gáborné Horváth Máriától 20,000 kor.

Automobilt

jutányos árért

kikölcsönöz

távutazásra, városi kocsizásra lakadalmakra stb. 1880

Automobil képviselő Piac-u. 83. Telefon 567.

Takaréktűzhelyek,

szüretelő eszközök:

Borsajtók, fenyőfaputtonok,

John mosógépek

„Hungária” sodronyfonat

gazdaságesszközök épületgerendák nagyraktára:

Sesztina Lajosnál

Debrecen. Piac-utca 23. 1537

Csarnok.

A t i t o k.

Regény.

Folytatás.

— No, nem mindent. Meglásd, száz és száz olyan kérdést tudok feladni neki, amiről halvány fogalma sem lesz. Ha ötöl-hatol, ha kitérő feleletet akar adni, ha gyorsan, biztosan és határozottan nem nyilatkozik, akkor tudom, hányadán vagyunk és kivel állunk szemközt.

Kertelyné éppen az ajtóhoz lépett, hogy kimenjen az előszobába. Amikor felnyitotta az ajtót, hirtelen, elsápadtan tántorgott vissza. Egy férfi jött be az előszobába s töredezetten szálltak el az asszony ajkáról a meglepetés szavai:

— Csakugyan ő az! A bátyám!

Kertely nagyot nézett. Hát ennyi kétkedés után elegendő egyetlen pillanat is, hogy a felesége megváltozzék? Kíváncsian sietett az ajtó felé, de akkor már ott állt előttük Söréti Béla, a felesége bátyja, az ő sógora.

Kertely is, a felesége is, mintha odagyökerezett volna a lábuk, mozdulatlanul álltak s mind a ketten mereven néztek az ajtóban álló Sörétire, aki végre is meguntta ezt a néma jelenetet és megszólalt:

— Hát annyira megleptek benneteket, hogy azt se mondjátok: Isten hozott!

Kertelyné habozva dadogott:

— Az arc, a hang, a természet, a tekintet, minden, minden tökéletesen a bátyámé... Béla! Csakugyan te vagy?

Söréti csak egy lépést tett a szobába s azután megnyugtatta Kertelyéket, akik minden előkészületük mellett is annyira meglepődtek, hogy nem tudták miként fogadni őt. Azt hitték, hogy az első pillanat is meggyőzi őket és kétségtelenné lesz, hogy közönséges szélhámmal állanak szemközt. Mélyen csalódtak. A jövevény fellépése, megjelenése, hangja, alkja, egyszerre kijőzanította őket a kétségekből.

— Látom nagyon megleptek benneteket, — törte meg a csendet Söréti. — Pedig az előre küldött levelekkel igyekeztek meggyőzni titeket. No de nem csudálkozom rajta, hogy ennyi kétkedés s ilyen foku megilletődés száll meg benneteket. Végre is halottnak hittetek s most egyszerre itt termetek előttetek. — Foglaljon helyet uram! — szólalt meg végre Kertely.

— Uram?... Hogyan sógor, hát te csakugyan nem hiszed, hogy én vagyok Söréti Béla, a te sógorod? Nem hiszed, hogy újra vissza jött, aki egyidőben, mikor a testvéremnek udvaroltál, egyetlen bizalmasod volt; nem hiszed, hogy újra itt van előttem, akinek a menyegző napján, kertünkben azt mondtad: Béla, mindent neked köszönhetek, soha, soha sem fogom elfelejteni, meglásd, hogy testvéred milyen kitünő és gondos férjet nyer bennem s neked mindég milyen s örökre hálás sógorod leszek?

Erre a pár szóra már derülni kezdett a Kertely tekintete.

— Csakugyan, így volt, így mondtam. Még pedig künn a kertben, mikor ketten álltunk egymás mellett. Senki ennek a nyilatkozatnak tanuja nem volt, senki erről nem tudott semmit. Csak te tudhatsz sógor, csak te, egyedül te. És ha eddig kétkedtem abban, hogy a halottnak hitt sógorom él; most már szétioszlott minden kétségem, eloszlott minden gyanum és én kiáltom szivemből feléd: Isten hozott kedves sógorom!

Kertely a kezét nyújtotta, azután magához vonta s megölelte Sörétit, aki később a testvére felé fordult:

Hát te édes nővérem, te is kétkedéssel fogadsz, te sem bízol bennem, te sem látod az igazi, édes bátyádat, aki mikor árván maradtunk, nem hagyott el, gondoskodott rólad, éjszakázott érted...

Nem folytathatta tovább Söréti, mert Kertelyné örömkönnök közt sietett feléje, megölelte, megcsókolta s a boldogságtól megremegő hangon ismételte:

— Bátyám, bátyám, édes bátyám!

Milyen s mennyi kétkedés oszlott szét néhány perc alatt, milyen nagy és édes öröm váltotta fel s mennyi boldogság követte, mindent sok volna leírni. Kertelyné már alig találta helyét ujjongásában, nem is jutott eszébe arról beszélni, arról érdeklődni, hogyan maradt bátyja életben, csak azt hangoztatta:

— Milyen jól nézel ki, milyen jó színben vagy, a nagy ut meg se látszik rajtad, még csak ősz hajszálod sincs, úgy nézel ki, mint tíz évvel ezelőtt. Jaj, kedves bátyám, fogalmad sincs hogy örülök, hogy újra láthatlak s hogy fog örvendeni a te édes, aranyos leányod Eliz is.

Kertely Kálmán is tele volt szívélyességgel és a helyét is alig találta. Rendkívül örült a viszontlátásnak, különösen, ha arra gondolt, hogy milyen nagy öröme lesz Eliznek is.

(Folyt. köv.)

Áru- és értéktőzsde.

September 30.

Budapesti gabonátőzsde.

Változatlan áron elkelt (50 kgr.-ként) 15,000 métermázsa buza.

Minden egyéb változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőpiacon szilárd volt az irányzat, de a gabonafrak szűk keretben ingadoztak, mert a tripoliszi ügy kialakulását a spekuláció csak szorványosan kötött üzletekkel akarja bevárni.

A forgalom nyugodt volt.

Árak 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza októberre	1187	1192—1186
Buza ápril	1217	1219—1211
Rozs okt.	1018	1027—1023
Rozs ápril	1060	1057—1061
Zab októberre	935	931—
Zab ápril	966	967—963
Tengeri szept.	—	—
Tengeri máj. 1912	841	842—838

Budapesti értéktőzsde.

Ma délelőtt már sokkal nyugodtabb mederbe terelődött a forgalom, mert a bécsi spekuláció nyugodt magatartásának hatására az üzlet irányára megszilárdult, az árnívó 3—4 koronával javult. A készárupiac nem változott.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM MENTES természetes ásványvíz, ártí gyógyít. Vese- és hólyagbajoknál, a vesemendence idült hurutjainál húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainak kitünő hatásának bizonyult. Orvosilag ajánlva. Főlerak Fried D. Lajos fűszer- és csemege kereskedésében Debrecen, Piac utca 72. Telefon sz 740. 1628.

Apró hirdetések.

Tiszti telep mellett, Vargakert, K. Tóth utca 15 sz. ház elköltözés végett eladó. 1663	Egy kút szivattyú eladó Virág utca 21., értekezni lehet délután. 1664
Eladó új ház a Tócskertetben, 10 évi törlesztésre jutányos árba megvehető, Faiskola utca 7 szám. 1678	Tis hold Nagylétei szőlő mustja eladó. Szentanna 29. 1686
Nyilastelep Kossuth Lajos utca 716 számú ház elhelyezés miatt sürgősen eladó. A vételhez kevés pénz szükséges. 1677	Borosényi- utca 48., asztali konyha eladó. 1683
	Egy új teljesen jó zongora láda eladó Dr. Miklós ügyvéd úrnál József kir. herceg-u. 10. 1689

Legjobb a Békési Róza „Márvány” szín szappana

THE VERA

Elsőrendű

Amerikai
Cipők

Telephon
352.

Telephon
352.

Egyedüli raktár

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

MANDEL LIPÓT

Debreczen,

a Hungáriával szemben.

Eladó! Olcsó vétel!

Szép nagy ház három egy szoba konyhas lakással, 5 lóra való istállóval, van még rajta sertésöl, faskamara, jóvizű kut, a vágongyárhoz közel. Vételár 9200 korona, de a megvételhez 1500 korona elegendő.

Értekezhetni Molnár Lászlóné lakás és ingatlan közvetítő irodájában Piac-utca 41. sz.

Vasuti állomáshoz közel eladó egy szép új ház 2 szoba, konyha, kamara, jóvizű kut az udvaron, a tulajdonos sürgős elhelyezése miatt adják el, az ára mindössze 7000 korona, megvételhez 1200 korona kell.

Értekezhetni Molnár Lászlóné lakás és ingatlan közvetítő irodájában Piac-utca 41. sz.

Nagy Lajos hirdetési Irodájából
Csapó-u. 13.

Végtelen olcsó
szép nagy
uri ház

a József kir. hercege utcában!!

Uraim

A József kir. herceg-utca 39 számú házat most 22 ezer forintért most meglehet kapni!

E szép nagy uri ház a következő lakásokat foglalja magában:

egy rendbeli 5 szobás uri lakás, konyha spájz, veranda, pince és kamarával

egy rendbeli 3 szobás uri lakás, előszoba, veranda, konyha, spájz, pince és kamarával

egy rendbeli két szobás lakás, konyha, spájz, pince és kamarával 142

és egy garzon lakás, egy szoba, előszobával. Minden lakáshoz faskamara, szép nagy udvar és kitűnő vizű kut.

Tulajdonosa e háznak Aszódi Mór nagykereskedő ur, aki az udvari keresztelepületben lakik.

Eladó végtelen kényelmes kerékpár!

Motor nyereg és motor kormányval, teljesen új külső és belső gumikkal, nekem több mint 300 koronámba van, odaadom most 60 frtért. Alább nem! Nagy Lajos Csapó-u. 13.

Figyelem.

Őszi és téli szövetekben, jó mosé Barchettek és Flanelokban ufdon-ságaim már megérkeztek:

Téli szövetek	már 48 krtól
Barohetik	már 20 krtól
Planettek	már 21 krtól
1 drb vattás paplan	2.- frt.

Bársony és posztó kendők, gyapju sálak igen olcsó árakon. 1725
Reform olpó fűző nagyobb tömeg vételből már 2 f. 50 ért is. Jáger trikók, harisnyák, kötények, gyermek ruhák, valódi bőr kiegészítők mind tömeg árban

SZÉPE LAJOSNÁL
Kossuth-utca 6.

Csak azoknak a cigarettázóknak

a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 " 12 "
Védjegy 1 doboz (100) hüvely 70 "

Bárki feladja címét egy levelezőlapon
HALÁSZ FERENCNEK
Budapest, VII. Nefelejts utca 4.
kap próbául 2 könyvecskét
/ingyen és bérmentve

Orvosi tanácsra a lapok nyomattal rendelkezők minden lapocskában benne van a védjegy és a gyáros aláírása "MODIANO" viznyomással

Kapható az összes tőzsdékben. 948

Szabászat, varás

és minta rajzolásból úgy a francia mint az angol módszer szerint alapos oktatást nyernek csak kizárólag intelligens leányok

özv. Knothy Kovácsné Sillye Gabriella
Kossuth-utca 45. szám alatti szabászati és varró iskolájában. Beiratkozás bármely napon, Vasár- és ünnepnapokat kivételével reggel 9-től 12-ig. délután 3-tól 5-ig. 1911

Vadnyul paprikás vacsora!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséges hogy október hó elsején az ma vasárnap este

Nagy vadnyul paprikás vacsorát

rendezek a Varga kertben Jolsvay-féle vendéglőben jó hegyibor és jó zene mellett.

Tisztelettel 162

Bőr József, vendéglős.

Még csak 5 napig tart

a csődalatti végkiárulás

a kistemplom mellett levő **RÓZSA**-féle nődivat üzletben. Eladásra kerülnek óriási villasztékban: Női őszi, tavaszi felöltők, blousok, aljak, kalapok, kalapdiszkek, gyermek őszi téli kabátok, sapkák és sok itt fel nem sorolt czkkek. 1719

Saját érdekében ne mulassza el felhasználni a még rövid ideig tartó alkalmat, az áruk becsáron alul is tehát félárnál is olcsóbban adhatnak el.

Még csak 5 napig!

Minden szá egyszeri beiktatása petit betűből 5 fillér. Vastagabb betűből 10 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk lejjelölést, csak a válasza szükséges bérlettel kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre fizetendő. Vidékről apró hirdetések díja levéljegyekben is beküldhető.

Ajánlat.

Piac-u.
83 sz. a kiadó üzletnek, irodának vagy bodegának alkalmas 4 nagy szoba. 414

Egy szoba, előszoba
esetleg két kis szoba konyha hozzátartozóival a főtér közelébe, lehetőleg magános udvarba, kis családnak kerestetik. Cim a kiadóhivatallal hagyandó. 224

Butorozott
utcai nagy szoba esendes udvarba, csinosan berendezve kiadó. Magos-u. 14. 214

Hirdetés

gyűjtőt keresek
hetenként 1000 példányban megjelenő szaklapom: **Tanítók Lapja** számára. **Hajduböszörmény Dobó Sándor** szerkesztő.

56
fillérbe kerül egy pár férfi vagy női harisnya fejelés pamuttal együtt, Benyáts E. harisnyagyára Debrecen. 114

Princess
és Directoir szabású miéderek már 3 frittól kezdve Kalap virágok óriási választékban 140 cm széles costum kelmék Benyáts Emilnél Főtér Debrecen. 104

Ki szép
és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel **Falusi Károly** polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41. 94

Butorok
legelőssé kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 84

Legjobb
ízű aromás pörkölt kávé Főlegyházánál kapható, vilány üzemi kávépörkölt a kirakatban. Piac- és Miklós-utca sarok. 74

Király
kávét mégis a legjobbak, kívánatra vevő előtt pörkölt, Debrecen, Dégenfeld-tér 11. 64

Német kisasszony

német órákat ad lakásán és lakásán kívül esetleg gyermekekhez délelőtti vagy délutáni. Ugyanott bármilyen kézimunka készítése elvállaltatik. Cim: 154 **Külsővásártér 9 sz.** Keresztépület.

Nagyon olcsón eladó egy szép kis új ház

Nyilas-telep Kossuth Lajos-utca 29. Mely áll egy szoba, konyha és spájzból az udvaron hatméteres fűskamara és jövizű kut, az ndvar teljesen fel van kerítve. Ára mindössze 1900 forint 1200 forinttal megvehető. 173

Különbejáratu
butorozott szoba izr. családnál kiadó és esetleg teljes ellátás. Simonffy-u. 47. 1584

Pianinó
keveset használt kapható Schmidt zongora raktárában. 1567

Angol
hölgy gyors sikerrel tanít és elvállal angol-német fordítási munkákat is. Értekezhetni Yongcoort, Batthyányi-u. 6. Virág-üzletben. 1563

Modern
4 szobás utcai emeleti lakás Hüvelyes u. 10. november 1-re kiadó. 1555

Elegánsan
berendezett különbejáratu utcai butorozott szoba előszobával kiadó, Paesirta-utca 11. 1535

Nagyságos
asszony kik lakásukon akartak véllom dolgoztatni kérem nállam eljuttatni munkájukat, Bogdán Róza varrózó Csokonai-utca 15 szám. Nagyobb fizetésű lányok felvételnek. 1505

Eladó házhelyek

a Bozzay-telep mellett elparcellázva, kevés befektetéssel jutányos — 6 korona négyszögöl — árban megvehető, 96

Értekezhetni: **Bozzay-utca 11 szám.**

Kész
divány kapható Nagy Antal kárpitosnál, Arany János-u. 38. 1385

A hajregenerátor
az őszülő haj eredeti színét visszaadja anélkül, hogy festene. Ára 1 kor. 50 fill. Kubek Sándor „Megváltó” gyógyszerárában Debrecen, Tiszapalota. 114

Hajhullás
és korpaképződés ellen nincs jobb az Amerikai Hajpetrólnál. Ára 1-50 fill. Kubek Sándor Megváltó gyógyszerárában, Tiszapalota. 3

Regény
olvasók lapunk kiadóhivatallal megszerezhetik a Kis angyalom című regényt nyoleven fillérért. Diszkótésben 1 korona 20 fillérért. Báthoriók Ibolykája regény 80 fill.

Kettő
szoba, konyha azonnal kiadó. Meszena-u. 5. 1651

Egy
jó forgalmas fűszer üzlet Homok-u. 3. szám kiadó. 1650

Elvállalok
mindennemű butor javítást, bolt átalakítást, új parkett készítését és ócska fényezését. Loránffy-utca 5. Papp. 1662

Konyha-
butorokat készít, raktáron is tart Bálint József asztalos, Berec-u. 1659

Iskolákban,
intézetekben, házaknál — cimbalom órákat ad Balog Berta, Vigkedvű Mihály-u. 54. 1658

Boroshordók
laposokádák
új és használt **Péterfia-u. 76**
eladók.

Tudomásul
adom a nagyérdemű közönségnek, hogy mosodámat Darabos utca 20. sz. alól Csapó-utca 62. alá helyeztem. Eszényi Dánielné. 1654

Jozsif János-féle
híres nagy forgalmu üzlet trafik és italmérsi joggal, egyedül az utcában, 2 szobás lakással, konyhával pincével, évi 700 kor. lakbérrel betegség miatt olcsón átadó. Értekezhetni a tulajdonossal, Timar utca 16. 1666

Mester
és Bethlen-utca sarkán lévő házban három bolt kiadó. 1667

10 darab
marha telölésre felvállaltatik Hatvan-u. 24. sz. alatt. 1670

Kiadó
üzlethelyiség lakással november 1-re. Magos-utca és Ótmalom-utca sarkon. Ugyanott két szoba előszobba, konyha kiadó. 1675

Nyil-utca
68. lakásomat Kandia-u. 5. alá helyeztem át. Kassai Zelmus fodrász. 1676

Istálló
két, esetleg négy 4 lóra. Értekezhetni Széchenyi-u. 21., emelet kiadó. 1993

A Galamb és Buday Ezsaiás-utca sarkán
köves ut mentén a vilányostól három percnyire

nyolcz házhely
a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett **eladó.**

Eladó továbbá egy telek hetven öl fronttal a tisztviselő telepen a legszébb helyen. Értekezhetni 156 **Vigkedvű Mihály-u. 17 sz.**

Eladó egy jó meneteli fűszerüzlet

korlátlan italmérséssel és trafikál és péküzlettel betegség miatt eladó.

Cim a kiadóhivatallal. 145

Használt
boros hordók 3—500 literesek kaphatók Széchenyi u ca 42. 1704

Különbejáratu
elegánsan butorozott utcai nagy szoba kiadó. Csapó-u. 8 szám. 1716

Elegáns
butorozott utcai szoba a piacon okt. 1-re vagy 15-re kiadó. Ugyanott fehér biciklikerekű gyermekkosci eladó. Cim a kiadóhivatallal. 1620

Hentes
és mészáros üzlet jó forgalmu kiadó. Salétrom 2. Értekezhetni Honvéd 11. 1609

Lakások
teljesen modern berendezéssel 3—4—5 szobásak, november 1-től kiadók, — üzlethelyiségek október 1-től kiadók, Hatvan-utca 70. 34

Uri házikoszt
bentékezésre és kihordásra, Varga-utca 24. 1627

Diószegi
6-borok Debreceni pincéből 50—52 fillér 50 liter-től Egymalom-u. 8. 1525

Egy
tágas sötét pince kiadó Hatvan-u. 11. Értekezhetni lehet Stern kefégyár r. t. 1624

Eladó ház

a Rákóczy-utczában,
óriási nagy telek 350 öl négyszögöl építkezésre és gazdasági célokra alkalmas.

Értekezhetni: 169

Rákóczi-utca 58. sz.

Kiadó
három szobás modern udvari lakás november 1-től, Nap-u. 7. 1621

Kiadó
nagy utcai szoba mellék-helyiségeivel nov. 1-re. Kut-u. 8. 1428

Divatos
női ruhákat jutányos árban készítenek Kovács nővérek, Péterfia-u. 15. sz. 1645

Fehérnemű
javítást vállalok. Varga-utca 6. 4-ik ajtó N. E. 1635

Ujbort
veszek, hordót adok hozzá. Csapó-u. 70. sz. alatt. 1657

Pénzkellene?

gyorsan és olcsó kamatra forduljon bizalommal az Általános Ügyvivőség bankirodájához Hatvan-u. 5 szám. 1697

Modern
új két szobás lakás előszoba, fürdő, konyha, kamara, pincével kiadó Árpádtér, Sámson-u. 8. 1655

Kiadó
a Vámos-péresi útmentén 12 hold szántó föld tanyával. Cim a kiadóhivatallal. 1656

Olosobb
a liba hus! Tudatjuk a n. é. közönséget, hogy már a liba hus olcsóbban áruljuk. Tisztelettel: Libakoppasztó társulat, Városi bérház. 1653

Két rendbeli lakás kiadó november 1-től

egyik utcai 3 szoba konyha, másik udvari 2 szoba konyha 132

Garái-u. 16.

Egy
vidéki jó családból való IV. gimnáziumot végzett fu fűszerkereskedésbe tanulónak ajánlkozok. Értekezhetni Kiss Sándor fogalmazó urral, városház 18 sz. szobába. 1699

Izraelita
családnál olcsó, jó koszt kapható. Széchenyi utca 40. sz. 1696

Magánjelenet
„Nem házasodom meg soha”, magánjelenet Irta: Than Gyula. Kapható lapunk kiadóhivatallal 30 fillérért. **Paraszthőség.** Népszimű 3 felvonásban. Irta: Than Gyula. Kapható lapunk kiadóhivatallal egy koronáért.

Beosztetes
ügyes takarítóné alkalmas talál Piac-u. 58. II. emelet 37. 1615

Kiadó
novemberre két nagy világos szoba, teljesen új, konyhák, élés s fűskamara, külön nyári konyhák, cserépkályhák, jöviz villanyos vonattól második ház, Árpádtér, Hadházi-utról Székely-utca 7. szám. 1642

Eladó

egy modern villaépület

nyári téli lakással 1200 quadrát jó termő szőlővel és gyümölcsös, külön gazdasági épület és cselédlak és istállóval 170

kedvező fizetési feltételekkel.
Cim a kiadóhivatallal.

Kereslet.

Mindenes leány,
ki izletesen főz, az összes háziteendők végzését elvállalja belépésre kerestetik gyermektelen uri házhoz. Cim a kiadóhivatallal. 60

Mester-utca 17. szám
406 négyszögölös építésre nagyon alkalmas

háza
30.000 korona betáblázott gherrel most még olcsón megvehető a Debreceni városi takarékpénztárnokánál.

Varga-utca 22. szám

háza
gyönyörű nagy telk jutyányosan eladó a Debreceni városi takarékpénztárnoka által.

Lakatos
tanoncok felvételnek Blaskovits ipartelepén 14

Pénztárosnő
felvétetik Váray József kereskedésében. 1629

Ügyes
fűszerkereskedő segéd felvétetik özv. Rankai Györgynél Booskai-tér 12. 1823

Asztalos
segédek épület munkára felvétetnek Bodnár asztalos Bundi-utca 8. 1619

Gyakorlott
napisabót keres Reiner Mór Piac-utca 21. 1607

Veszek
mustot bármily nagy mennyiséget. — Ugyanott használt hordók eladók, Borbizomány Miklós-utca 18. 1596

Vadászterületemhez
uriember társaságát elfogadom. Cim a kiadóhivatallal. 1592

Cimbalom
órát vennék déli órákban Cim József kir. hercegu. u. 5. 1590

2 drb
nagy szőlős kád eladó. Kölesey-u. 13. 1589

Keresek
cipész segédet, férfi munkást és ragasztót, ki gépelt tud előnybe részesül, Kereskényi Mester-u. 32. 1586

Éltes
nő teljes kiszolgálására, szerény egyszerű asszony felvétetik. Bővebbet Batyány-u. 12. 1585

Házmester
felvétetik, Ács vagy asztalos előnybe részesül a Vasbutorgyárba. 1576

Szabó
Mihály hentesüzletbe gyakorlattal bíró kiszolgáló leány és egy irodista felvétetik. 1566

Házmesternek
gyermektelen házaspár elvétetik, Méliuse-tér 13. sz. alatt. 1636

A Dóczy-
intézetbe játró 2 uri leányt teljes ellátásra felvesznek egy kevés tagból álló nyugdíjas uri családnak. Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatallal. 1634

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűből 5 fillér. Vastagabb betűkből 10 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre fizetendő. Vidékről apró hirdetések díja levéljegyekben is beküldhető.

4-5
szobás utcallakást keresek
több évre bérbe 1912. év május 1-től a piac-utcába nyíló mellék utcák elején lehetőleg olyan lakást óhajtanék a hol az udvarban egyedül laknám. Ajánlatok a szerkesztőséghez küldendők
O. K. jegy alatt.

Egy
borbélysegéd felvétetik. özv. Oláhné Csapó-u. 97. 1643

Pénztárnoknő
és segéd fűszerüzletbe felvétetik Dénes Testvérek Bocskai-tér. 1648

Gyakorlott
derék és aljáró lányok felvétetik Grünfeld női divattermében Péterfia 19. 1646

Varró
és tanuló lányok üzleti varrási felvétetik Borz-utca 19, hátul az udvarban. 1644

Tanyára
keresek 2 kisebb elemista gyermekhez pár hónapra szerény igényű nő vagy férfi kisegítő házi-tanítót, esetleg oklevél nélküli. Ajánlatokat fizetés igényeikkel a kiadóhivatalba megduhadó címre sürgősen kérek. 1559

Házmester
kinek felesége fizetésért háztartás vezetését elvállalja felvétetik. Cim a kiadóban. 1622

Ügyes
kabát varró né nagyobb fizetésre, állandó munkára és jó házból tanuló lány felvétetik, Goldner Hermina, Kossuth-u. 24. 1631

Szobaleánynak
keresek egyszerű, tisztességes leányt azonnali belépésre, Hunyadi-u. 17. 1632

Munkások,
munkásnők felvétetik a Vasbutorgyárba. 1707

Irodai
kisasszonyt azonnali belépésre keresünk. Irásbeli ajánlatát személyesen adja be Schweitzer Varrógép Rt. Piac-utca 56. 1705

Nevelőnőt
tanyára tízéves leányomhoz keresek. Értekezhetik Erkeserűben Komoróczy Ferencnével. 59 á

Házmester
kerestetik Kossuth-utca 29. számú házhoz. 1717

Ügyes
fiatal ember raktári gyakorlónak felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 1710

Nagyobb
irodai, bankszolgá, vagy ehhez hasonló alkalmazást keres jó megjelenésű, józan életű férfi. Cim a kiadóhivatalban. 1709

Tanítónőképzés,
polgárista urlányt a családnál teljes ellátásra elfogadjatik. Csapó-u. 45. 1708

Tisztességes
jó főzőnő kerestetik Miklós-utca 9. 1713.

Ügyes
varrónányok felvétetik Darabos-utca 45. 1715

Ügyes
elárusítónót keres azonnali belépésre Marosi női kalap üzlet. 1712

Dr. Miklós
Ármin ügyvéd irodájában Adler gépirásban jártas kiasszony kerestetik. 1681

Egy
ügyes férfi, ki zsákvarrógépen dolgozni tud, felvétetik a „Hortobágy” gőzmalomba. 1679

Gyári
munkásnők és egy kocsis felvétetik Teleki-utca 100. 1687

Házmestert
keresek gyermektelen Széchenyi-u. 21. 1692

Ügyes
bejárónét a déli órákra keresek. József kir. herceg-u. Az udvarban hátul 1702

Dóclisták
képezdésznők gyermektelen uri családnál teljes ellátásra elfogadjatik, esetleg zongoratanítással Batthyány-u. 10. 1692

Csak 6 K-ért
küldök 4 1/2 kilót tevé, 56 darab finom enyhe

toilett-szappant

mely a sajtolásnál némileg elformálódott, rózsza, gyöngyvirág, mosohus, paconszínű illattal igen ritka alkalmi vétel elárusítóknak, szállodáknak, fürdőknak és háztartások számára Szétküldés készpénz ellenében vagy utánvétellel (így 85 fill. több.) Szétküldi **Vajda E.** első magyar toilett-szappangyár **Vág-újhely 865 szám.** 1637

Egy
bejáróné kerestetik. Értekezhetni Batthyány-utca 26. hangszerezület. 1701

4-5 ur
uri háznál ebéd és vacsora kosztot keres. Cim a kiadóhivatalban. 1700

Ügyes
gyermektelen takarítóné azonnal felvétetik Varga-utca 21. szám. 1698

Nagyobb
borpince kerestetik lehetőleg Széchenyi-utca közelében. Cim a kiadóhivatalban. 1694

Megvételre
keresek kisebb nagyobb

házat és birtokot.
Birtok többféle bérletre is kerestetik

Molnár Lászlóné
lakás és ingatlan közvetítő Irodája Piacz 41. sz. 1721

Csapókert háta megett Geröby-féle tanya mellett

20 hold föld eladó.

Házhelynek vagy homok téglagyárnak alkalmas, ugyanott 3000 kvadrát szőlő különféle osemegye szőlővel terméssel **ELADÓ.**
Bányai János
Kyllas telep mellett 97.

Köztisztasági
vállalat felvesz felügyelőt. Értekezni Busi-u. 20. 1643

Keresek
teljes ellátást keresztény családnál, külön szobával. Piac-utca közelében. Ajánlatokat árral jelölve V. J. jelígre a kiadóba kérek. 1639

Egy
fűszerkereskedő segéd — azonnali belépésre felvétetik. Kovács László, Vessényi-tér 2. sz. bábaképezde mellett. 1630

Mázoló
szolid, megbízható állandó munkára felvétetik. Asztalos tanonc felvétetik Bálint József asztalosnál Berek-utca. 1660

Pénztárosnő
jó irással felvétetik Király Nándor kereskedőnél Hajdunánás. 1652

Gyakorlott
varró leányok felvétetik Kut-utca 70. 1672

Mindenes,
ki jól főz, kerestetik fiatal párhoz. Tudakozódhatni Széchenyi-utca 46. 1673

3

szál fa olosó árban eladó.

átmérője 60 és 40 centi, hossza 9 és 12 méter és egy bogja száraz vágott szinta eladó. 163
Értekezni

Dugó koromsz. nál Bocskai kert.

Tiszta
rendes gazdasszony, ki jól főz, kereset tanyára kerestetik, ki már próbálta előnyben részesül. Jelentkezhetni Széchenyi-u. 10. 1674

Takarítónő
vagy szobalány kerestetik azonnali felvételre, Piac-utca 61. szám földszint, aki vikszelésben is jártas. 1665

Fiatal
cipészegéd heti fizetéssel felvétetik, Horváth Csapó-utca 64. 1669

Házmester
azonnal felvétetik Miklós-utca 21. 1685

Két
borbevásárló bizománnyi üzletbe kerestetik. Miklós-utca 18. 1684

Eladás.

Kiadó
Böszörményi-ut 43 sz. alatt 1 szobás utcai lakás konyhával, nyári konyhával és a szükséges mellékhelyiségekkel. 574

Eladó
boros hordók Dávid Sándor Kut-u. 34. 174

Eladó
ház, kényelmes beosztással, remekül felszerelve Garai-utca 30 szám. 1628

Borosfordók
három, négyszáz hektóig minden nagyságban eladó. Berger Rákócy 8. 1605

Borosfordók
300-400 literesek eladók Kőlcsey-u. 19. 1604

Barna-
utca 5 számú ház eladó. Értekezni az udvarban lehet. 1603

Egy
italmérési üzlet más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóhivatalba. 1599

Nagyobb
menyiségű vályog van eladó a Vágóhid háta megett. Diószegi útfélen, Polgári tanya. Értekezhetni ugyanott. 1594

Fancsikán
29 hold, újföldön 8 hold tanya-föld eladó. Felvilágosítást ad Dr. Tóth János ügyvéd. 1496

Eladó
15 köblös buza termő kaszáló a monostorpályi útszélén, Pac 3 számú tanya. Értekezni Kerekes-telep 20 sz. 1494

Eladó
Szentanna 46. sarokház. Értekezni Kandia 21. 1479

Bánkon
a diószegi útfélen 10 hold föld eladó. Értekezni Bugjó-Fülpónél Ugyanott 37 szám. 1375

Eladó
ujház. Van rajta üzlet-helyiség, kedvező fizetési feltételek mellett. Tulajdonos Sámsoni-u. 8. 1376

Jutányosan

Eladó
házhelyek

a
Ferenc József - ut 19. szám alatt.

Olosón
eladó Boldogkert I. járás 300 négyszögöl szőlő gyümölcsös, házhelynek s. Teleki-utca 41. 1634

A Vargakert
Déli sor 3. számú ház (Csolnokáze) vasuti híd-dal szembe 500 négyszögöl földdel, kényelmes lakosztályal eladó. 1640

A Phönix

biztosító társaság helybeli vezérigynöksége kereskedelmi érettséget tett két fiatal embert 151

gyakorlónak azonnal alkalmaz.
Jelentkezhetni a vezérigynökségnél.

Domb-u.
6. számú ház után való föld Ondódon eladó. 1647

A Vargakert
Herceg-utca és Keleti sor 13. sz. sarokház 300 négyszögöl földdel elköltözés miatt eladó. 1641

Egy
vadász harisnya kötő-gép gyári joggal azonnal eladó, Hadházi-utca 5. 1637

Házvezők figyelmébe!
Elköltözés miatt sürgősen

ELADÓ
Szoboszlón hetedik tized 31 számú szép

HÁZ

két rendbeli lakással 1400 négyszögöl udvaral, hízalóval görével, istállóval, fagygyümölcsös lucernával és veteményessel együtt minden elfogadható árért. Bővebbet ~~ma~~ ott a helyszínen vagy Debrecen Vörösmari-u. 11 szám 161

Sándor Bernát
tulajdonossal

A lakás kiadó.
Az Ondódon
a fálvi dűlőben 12 köblös föld kiadó, csutka is van eladó, értekezni a sintér ház mellett a sorompóba 1703

Nád,
gyékény, fűzessző eladó. Kosáronásban jártas családot komencióz gulyásnak keres Erkeserűben Komoróczy Ferenc gazdasága. 58/4

Eladó
egy jó karban levő fasajtó és egy ló után könnyű kis szekér. Homok-utca 64. szám. 1695

Csillag-
utca 68. sz. ház eladó kut és pincével. Varrógép, új nagy spór eladó. 1657

A Geröby telepen
eladó

egy ház koromszával és 684 négyszögöl kiaknázni való homokterülettel, igen jó épület, van rajta 5 szoba konyha, igen olcsón megkapható. 172

Bővebb felvilágosítással szolgál.

Molnár Sászlóné
lakás és ingatlan közvetítő Irodája Piac 41.

Eladó rózsza

burgonya

123 métermázsza rózsza burgonya eladó, akár egészben akár mázsánként. Értekezhetni **Domb-utca 18 sz.** alatt. 172

Eladó
a hajdubagosi kertben két hold jó faj szőlő termésével együtt. Cim a kiadóhivatalban. 1683

Honvéd-
utcai ház nagy kerttel azonnal eladó. Értekezhetni Libakert 12. 1690

Bethlen-
utcai ház áthelyezés miatt azonnal eladó. Deutsch Péterfia-u. 42. 1591

A Bocskai-kertben
4 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházi Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen. 1611

Eladó
Veres-utca 24 sz. ház nagy telekkel, építkezésre alkalmas 446 kvadrát, vögnél 72 öl föld, cuzába 55 öl föld sürgősen eladó vagy kiadó, értekezni lehet Busi-utca 5. 1614

Egy
igen szép cserép kályha nagyon olcsón eladó József kir. herceg-u 31 sz. 1661

Két
100 literes hordó eladó. Batthyányi-u. 6. 1668

1 villany
lámpa, hinta szekék, ágy, fürdő kád, egyéb házi butorok rendkívül olcsón eladók, Péterfia-u. 30. sz. kereszt épület. 1671

Négy
fuharozásra alkalmas kettős fogatu

szekeret
teljesen felszerelve

eladók

és azok részére telennyáron állandó muukát adok. 171

Értekezni lehet

Rákóci-u. 58. szám.

10 darab
jó karban levő használt hordó eladó, Deák Ferenc utca 17. 1688

Jó
karban levő háló szoba butor és zongora jutányos áron eladó. Darabos-utca 28 szám. 1714

Haláp
Vámospéres állomás mellett 51 hold prima föld eladó, esetleg kiadó. Honvéd-utca 9/a 1711

10 hold
azöllő mustja eladó. Szegsna-u. 29. 1707

MEGBIZHATÓ

elsőrangú szabászok, kitűnő anyag!

Kérjen
árjegyzéket.

NEUMANN M. cs. és kir. udvari
és kamarai szállító

mértékosztálya

Debrecenben, Piacz-utca 51.

Kipróbált
megbízható
Zseb, inga, fali és
ébresztő órákat
legszebb ékszereket
jótállással legcélszerűbben
Kurián Gyula
elősmert jöhrnevű 1520
műórásnál szerezzük be.
Debrecen, Piac-u. 42. sz.
Ahol javítások is a legjobban és
legolcsóbban, jótállással készülnek

Debreczeni Kereskedelmi

Részvénytársaság

műszaki osztálya

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49. SZÁM.

Szállítja az összes műszaki cikkeket.

KÜLÖNLEGESSÉGEK:

Teljes malomberendezések, fűrésztelepek, asztalos gépek. Szerszámok és szerszámgépek vas és fém megmunkálására.

Nyersóaj, benzin és szivógáz motorok
Malomberendezési cikkek.

A VACUUM OIL. COMP. Rtg.
világhírű motor-, henger- és gépolajainak vezérképviselősege.

Villamos világítási és erőátviteli berendezések.
Tessék ajánlatot kérni!

Mérnöki osztályunk díjmentes költségvetéssel szolgál. 1914

Kőműves ács és kőfaragó mesteri

esti tanfolyam.

Felhívom azon kőműves, ács és kőfaragó iparos és segéd urakat, kik mesteri oklevelet óhajtanak nyerni jelentkezzenek nálam **Csapó-utca 23 szám alatt**, ahol bővebb felvilágosítással szolgálhatok. Az eddigi jelöltjeim valamennyien sikerrel vizsgáztak. **Tanfolyam megnyitás november hó 1-én.** Beiratkozni máris lehet.

Tisztelettel 157

Ligeti János építész,
építőmester jelölt.

Eladó földbirtokok

Szatmármegyében 456 magyar hold (1200 négyszögöles) szántó föld gazdasági épületekkel holdanként 370 koronaért. A vételhez holdanként 100 korona elegendő.
Nádudvaron 103 hold szántóföld.
Halápon 50 hold prima föld, gazdasági épületekkel. Minden gazdaság.
Kunmadarasi határban 200 hold prima föld

Eladó házak

Péterfia-utcán gyönyörű nagy bérház évi jövedelem 15,000 korona.
Vigkedvű Mihály-utcán modern ház, évi jövedelem 4200 korona.
Jézsef kir. hero-utcán szép nagy ház.
Darabos-utcán szép sarok ház.
Ispotály-utcán 280 négyszögölüres telek.
Nyil-utcán igen csinos kis ház 3 lakással.
Bethlen-utcán szép nagy sarok ház üzlethelyiséggel.
Homok-utcán szép kis ház. Jövedelme 960 K.
Jókai-utcán szép kis ház, nagytelekkel.
Libakertben szép modern ház. Teljes kényelemmel berendezve.
Hajdusámon, Kabán és Balmazújvárosan igen szép házak.

Eladó szőlők

Boldogfalvakertben 3458, 2225 és 1300 négyszögölü területtel, valamint épületekkel.
Libakertben 400 négyszögölü kis épülettel.
Ferenc József-uton szép fonttal 5 házhely.
Barantóhegyen 50 hold szőlő, kitűnő karban, szép épülettel.

Bérlet

Szabolcsmegyében 430 hold szántó föld bérbe adó.
Több fűszerüzlet italméréssel s trafikkal eladó
Kitűnő minőségű burkolati tegla és tefőfű cserép.
Kereskedelmi ugnökség. Pénzkölcsön szerzés, Törlesztéses 10-60 éves visszafizetésre. Személyes váltókölcsönök, valamint előnyös szövetkezeti kölcsön. Díjazás csak az elvégzett munka után. Felvilágosítás díjlanul szolgál!

Kubinyi Jenő ügynökségi Debrecen Balthányi-
trodája utca 7 sz.
Hivatalos órák d. e. 8-12-ig, d. u. 2-6-ig.

Telefon sz. 49. Telefon sz. 49.

Szántó László Debrecen

A Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat Hajdu- és Szabolcs megye képviselője

Ajánlja: a Salgótarján, Petrozsény, Pálfalva és Farkasvölgyi bányák, darabos, kocka, durva akna és aprószén termékeit, oséplési, szobafűvelési, és igari célokra. 1635

Lázár István

kocsigyártó

Debrecen, Hatvan-u. 22.

Raktáron tart mindennemű saját gyártmányú

uri hintó- és hajtó-kocsikat

Régi kocsikat becserél.

Megrendeléseket gyorsan és a legpontosabban eszközöl.

Javításokat elfogad. 1134

Eladó házhelyek.

A hadházi sorompónál
 jobbra a beisőség határán van a B. Nagy János-féle Ujosztású föld, mely 150 kvadrátöles darebokban kedvező fizetési feltételek mellett 1734 házhelyeknek eladó.

Értekezhetni lehet
Nagy Sándor megbízottal Csapó-utca 95 szám alatt
 és minden vasárnap délután 3 órától 6 óráig a helyszínen.

Eladó házhelyek.

Fuvarosok, Kisgazdák, Kertészek.
Legolcsóbb telkek, házhelyek Debrecenben.

Rendkívüli könnyű vétel. Már is több parcella elkelt. A monostorpályi kövesut mellett, a város alatt Dr. Megyery Pál ur tulajdonát képező 150 kat. hold területű tanya föld 600, 1200, 2400 és 3600 négyszögletes területekre felosztva — parcellázás alatt van. Kisgazdáknak, kertészeknek, fuvarosoknak legalkalmasabb. A föld elismert legjobb minőségű és e mellett legolcsóbb Debrecenben. Ezért aki a város mellett olcsó tanyaföldet, telket akar szerezni, az itt vegyen. Gyermekait a birtok közepén fekvő állami elemi iskolában iskoláztathatja. Kertészeknek kiválóan azért alkalmas, mert a Kondoros vize a birtokot keresztül metszi és így van bőven mindig öntöző vize. Páratlan olcsósága és a városhoz közelsége mellett fuvarosok részére azért alkalmas, mert a szomszédságában épül a nagy homoktéglyagyár.

A villamos vasutat már legközelebb a monostorpályi uton is kiépítik és így az új telep is összekapcsolva a várossal és akkor tisztes nagyobb árt adnak minden telekért. De a parcellázó társaság azt akarja, hogy a legszegényebb embernek is módjában legyen az új parcellázással, hogy magának egy kis birtokot, telket, otthon szerezzen kevés befektetéssel, mert igen előnyös kamatu és hosszú lejáratu kölcsön van biztosítva a vevők számára.

Ugyanitt 7 hold beisőség, melyen modern urilakóház gyönyörű park, halastó, fürdőház, vízvezeték, termő szőlő és gyümölcsös van. Már kész kertészet. Legkedvezőbb fizetési feltételek mellett olcsón megvehető.

A telepen vályogvetésre alkalmas föld van; azonnal lehet építkezni.
 Mindeu ezer korona heti egy koronás befizetéssel is letörleszhető.
 Felvilágosítást nyújt az érdeklődőknek

1566

Dr. Szotyory Nagy Sándor, Széchenyi-utca 35.

„OLLA” GUMMI
 különlegesség
 A tudomány mai állása szerint bebizonyított legjobb létező Gummi óvszer.

„OLLA” GUMMI
 különlegesség
 több mint 200 orvos által megbízhatónak van ajánlva Két évi jótállás.

Ara tucatonként 4, 6, 8, 10 korona. Az „OLLA”-gummi kapható az ország minden gyógyszerárában, jobb drogeriákban és az elsőrangú szaküzletekben. Kérte azonnal, hogy a szállítója önnek osakís „OLLA”-t adjon. Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzéket ingyen küld az

„OLLA” gummigyár.
 Wien, II. 262, Praterstrasse 57. 1636

Kedvelt minőségek 1203 sz. tucatja 3 korona. 1204 sz. 8 korona.

Kapható Debrecenben: Központi Drogeriában. Steiner M., Kovács N., Harsányi L. és Kubek S. gyógyszerárában, és Békés Lajos, Nagy András, Schön Sándor Vitárius Sándor uraknál.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utcai helyiségből ugyanazon házban hol eddig is volt Piac-utca 44. sz. Dr. Ujfalussy ház udvari helyiségébe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stílus asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyasszonyi kelengyék azonnal készen. Tisztességes és pontos kiszolgálás. 1753

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely
Debrecen, Piac 44.
 az udvarban. Telefon 377.

Házhelyek

a Kaszás-telep Fancsivits-utcán

a vánozpécsi-ut közvetlen közelében, igen előnyös feltételek mellett eladók.

A föld vályogvetésre alkalmas. Homok a helyszínen ingyen áll a telekvevők rendelkezésére. 50

Vevők a

Jelzálog és Hitelbanknál

(Piac-u. 30. földszint) jelentkezhetnek, hol a telekre és esetleg az építkezése megfelelő költséget is kaphatnak.

Kartelen kívül.

Mező Ármin építész és cserépkereskedés.

Wesselényi-tér 6 szám alatt (Berta-gözmalm mellett). **Kolarit elszigetelő lemez** kizárólagos egyedurúsítása. 1627

Kartelen kívül olcsó árak mindenkinék saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

Most volna itt egy olcsó szőlő

a Sámsoni kertben!

De nagyon olcsó ám!
 Ki akar szőlőt venni?

Eladó a sámsoni vénkertben 1200 négyszögöl, tehát egy magyar hold kitűnően gondozott termő szőlő és gyümölcsös. 12

Az ára mindössze 900 forint!

Tulajdonosa Révész János ur és neje, laknak Meszena-u. 20. sz.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

Akik

házat akarnak venni ide figyeljenek!

Eladó

az Apaffy-utca 129 sz. házi!

Nagyon jutányosan! Minden elfogadható árért és kedvező fizetési feltételek mellett megkapható! Építkezésre nagyon alkalmas! Villamos vasuti közlekedés! El ne szalajtsák ezt a házat uraim!

Ezeu ház a Homok-utcai villamos megállótól mindössze 2—3 percnnyire van, az Apaffy-utca, amelyiken a Trnka malom van.

Ezen ház a Csapó-utcai sarokhoz negyedik ház, a Molnár János építőmester ur házával szemben, mellette pedig egy fűszeres bolt van.

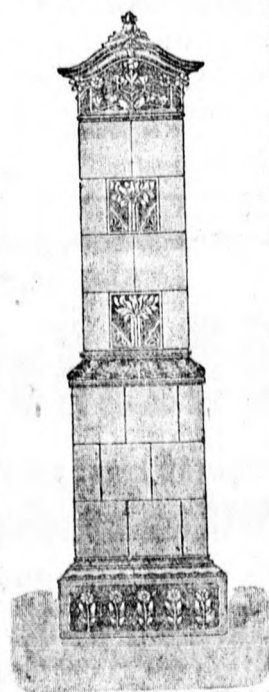
Csak a déli órákban tessenek e házat megnézni 12 és 1 óra között, vagy pedig vasárnap délutánonként, mert más időben a tulajdonosok nincsenek odahaza.

Van rajta cserepes téglapépület, a következő lakásokkal:

Egy rendbeli egy szoba, konyha, fűskamara és egy rendbeli két szoba, konyha, fűskamara. 149

E telken még építhető 3 lakás!

Telefon sz. 29.

Tóth Gyula

vaskereskedése Debrecenben

Piacz-utca 20. szám.

Legnagyobb raktáé hazai és Budweiszi gyártmányu porcellán kályhákban

valamint Meidingeri rendszerű és

folytonégőkályhákban.

Vasbutorok, gyermekágyak és koosik, fürdőkádak, jógyszekrények, fényezett fémárak és konyhafelszerelések, tornyos és franola, valamint porocellán burkolatu konyhák. 1604

Szerszámok minden iparágához, építési vasalások, vasgerendák stb.

Árlap 1000-nél több ábrával ingyen és bérmentve.

Fegyverek és vadászati felszerelési cikkek különlegességi raktára.

Külön képes árlap ingyen és bérmentve.

„Ursus” borsajtók

a legerősebb felsőnyomású acélgerenda rendszerben 3 erőátétellel;

tömlők, fejtősapok és pincefelszerelések.

**Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ség szives tudomására hozni hogy**
Vigkedvű Mihály-utca 11 sz. a.
Építési vállalati és
tervezési irodát
nyitottam. 156
Piok Mándor építész.

Nagy Lajos hirdetési Irodájából Csapó-u. 13

ELADÓ
egy teljesen új
ház

a Vágóhid hátamegotti dül-
lőben! Volafka-telap 114 szám alatt!
Ára mindössze 3400 forint!

Van ám ennek a háznak remek köves
utja is, mert ez a ház a kitűnő köves uton
levő monostorpályi sorompóval szemben,
ahoz mindössze 3-4 percnyire van!

Teljesen új épület, elsőrendű csertég-
lából építve és cseréppel fedve, két épület
szép modern épületek. Van egy rendbeli
két szobás lakás, nagy konyha, nagy ka-
mara, spájz. Van továbbá egy nagy sertés
akol, 50 darab sertésre, felszerrel
relve. Kitűnő vízü kut, cseréppel fedett
fáskamara, új kerítéssel teljesen körül-
kerítve. 146

**E ház nem eladásra, hanem a tulaj-
donos saját kényelmére épült!**

Modern
villamos berendezések
világítás, Dynamó és Motorberendezé-
sek. Szakszerű munka előnyös ár nagy-
raktár különleges csillárakból, Wolf-
ram lámpákból. 1625
Fazekas Imréné Piac-u. 83. Telefon 567. sz.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-utca 13.

Eladó 102 magyar hold
birtok egy tagban!

Kitűnő minőségű szántó! Szakértők véle-
ménye szerint aranybánya! 12 kat. hold
dohánytermeléssel! Gazdasági épületekkel!

Tulajdonosa e birtoknak Torma Sá-
muel ur és neje, laknak Timár-utca 16
szám alatt.

Ez a csodaszép birtok a szomszéd
Ujfehértó vasuti állomáshoz gyalog mind-
össze egy félóránnyira van, a nagykálói
országuton jobb kéz felől a Katz-féle bir-
tok mellett.

Van rajta egy 3 szobás urasági lakás
egy 25 méteres cselédlak, dohányosimító,
teljesen új dohánycsész, istálló kocsiszin,
gőré, kitűnő vízü kut, termő szőlő és gyüm-
ölcsös. 116

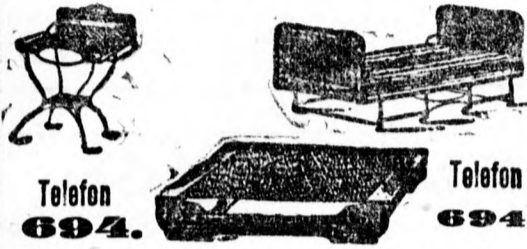
Eladó házak!

egy és kétszobás lakások

melékkel, a vevő tetszése és kívánsága szerint felépítve, vagy teljesen készen
is kevés befektetéssel megszerezhető. A fennmaradó hátralék nagyon előnyösen
hosszu idő alatt is törleszhető. A létező utfélen még 7 telek termőszőlővel esetleg tet-
szésszerű épületekkel felépítve eladó. 1695
Értekezhetni lehet: 1695

Csóka Pál urral a telepen, bármely
időben és órában.

Vasbutor

Telefon **694.** Telefon **694**

és sodrony ágybetét készítő
Neumann J. Debrecen,
Pórtó-utca 19

Készítik a legkényesebb izlést is kielégítő s a
leggyorsabb vasbutort és sodrony ágybetétet.
Mindennemű javítást vállalnak. 1600

Eladó 1600 öl föld

■ rajta levő épületekkel
■ gyárnak is igen alkalmas
■ valamint kertészeknek s
■ méhészekedőknek kedvező
■ fizetések mellett eladó.

■ Ingóságok mindenféle
■ konyhai edények, butorok
■ stb félárban. Bükköny-
■ széna, csutka, Répa és
■ egyebek kaphatók. 153

**Kirvainál Boldogfalvai kert Egy-
letkört-u. 72 szám a.**

Olcsó

órák ékszerek

beszerezhetők.

Keresztesi Antal és Társa

órákésztő és ékszerszoknő

Debrecen, Piac-utca 66. szám
a vasuti órához

Műhelyünkbe tervek szerint mindenféle inga-
órákat és fogaskerek rendszereket készítünk, óra
javítás a legolcsóbban. Vasutasoknak, munkások-
nak, tisztviselőknek és katonaságnak 10 százalékos
engedmény. Versenyképességért és jó munkáért

Ezüst éremmel kitüntetve. 1885

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632

Halmágyi

női- és leány felöltők legnagyobb áruházában, Piac, a főpostával szemben
Megérkeztek

Az őszi és téli idény időszakai. Női felöltők, Costümök, pongyolák.
Blousok, aljak és alsó szoknyákban.

Eredeti párisi és berlini Modellek.

Szolid olcsó árak.

1803

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

HA állatorvosra van szüksége
telefonáljon 558
Szászló Zsigmond
állatorvosi rendelőjébe
Rákócy-utca 3 szám. 1622

Eladó

Hajdubagason az állomáshoz 15 percnyi
távolságra teljesen új kényelmes lakóház-
zal és még két gazdasági épülettel jó
vizü kúttal 4000 négyszögöl 8 éves ültetésű

szőlő

300 nemes gyümölcstával igen jutányos
árban kedvező fizetési feltételek mellett.

Komoly vevőknek részletes felvilágo-
sítást nyújt tejhatalmu megbízott Thalvizer
Alajos Debrecen, Zápolya-utca 6 szám.
Ügynökök kizárva. 131

Vigyázz! Vigyázz!

Kékre festett kirakat!

Uj! Uj! Uj!
Szőnyegek, függönyök, ágy-
garnitúrák, flanel takarók, pap-
lanok mind

alkalmi árakban.

Flanel takaró drbja ismét —98 kr.
Ágy elé és falra szőnyeg drbja —55 kr.
Futó szőnyeg mtr. —21 kr.
" " " " jó minőség mtr. —33 kr.
Ágy garnitúra 3 drb. 4.25 kr.
Vattás paplan drbja 1.90 kr.
2 és fél m. hosszú és 2 m. széles
nagy szőnyegek drbja csak frt. 5.20 kr.

ifj. Molnár Lukács

Kossuth és Batthyányi sarok
színházzal szembe. 1847
Bejárat Batthyányi-utca felől.

Munkások figyelmébe!

A Geréby-telep átkosföldi részén a Katalin szállóteleppel szemben épült új munkásházak

kedvező bérletrendszer mellett bérbe adnak.

A bérleti összeg hetenként 5 korona

mely könnyebbség kedvéért a telep felügyelőnél is fizethető betétkönyv ellenében. A lakáshoz 300 négyszögöl telek is tartozik, melyen a bérlő kertgazdaságot folytathat, azonkívül sertésöl, apró jószágnevelés és jövizű kut is van. A telepen fűszerüzlet, hentes és korcsma is lesz!

Bővebbet megtudhat a vállalkozónál

László András urnái

Zöldfa-utca 15. 1894

vagy a telepen a felügyelőnél.

Házhelyeknek

eladó

300—300 négyszögölonként a Vimos huszár lakatanyával szemben, a sámsoni utfélen, a hadházi vonat sorompójánál kezdődő

Katz-féle telek 1741

kedvező fizetési feltételek mellett.

Érkezhetni

Anéptakarékpenztár Szövetkezeténél

Debrecen, Piac-utca 75 sz.

Vigyázz. Kékre festett kirakat. Vigyázz.

A

Szűcs Béla nődivat üzletét megvettem

az árak meglepően olcsók.

120 cz ősi kosztüm kelme mtr.	—38 kr.
Lüszterek minden szín	—12 kr.
Női posztók, szép minták	—14 kr.
Flanel barhetek, mtr. csak	—17 kr.
Selyem zsinór bojtok drbja	—75 kr.
Schál kendők drbja	155 kr.

Szövetek nagyválasztékban,

1 pár női bőrkesztyű —90 kr.

Selymek, diszek, kretonok, kendők, szalagok, csipkék, vásznak, mind igen olcsón.

Maradékok negyed áron.

uj. Molnár Lukács

Kossuth és Bathány-u. sarok színházzal szemben

28 kr. széles selyem szallag és 103 kr. fekete gloth szoknya ismét van. 1848

Reichmann divatáruháza!

Az iskolai saisonra naponta érkeznek **gyermek ruha** különlegességek, minden nagyságban, eredeti angol facon, bársony szövet és jó mosó barchet. **Piühe, posztó és szövött leány köpenyek!** Valódi angol és francia costum ujdonságok kész angol aljak, utolsó divat facon. Mindenféle bőr, diszmű, rövid, bélés-árak, szabó kellékek nagyválasztékban. Zsinór öv minden színben 2 kor. Saját készítésű cloth paplanok 750-tól. Eredeti francia reform fűzők. Női antuka és fekete ernyők. Intézeti leányka és fiú fehérneműk minden nagyságban. **Gyermek ruhák méret szerint 48 óra alatt készíttetnek.** 1670

Piac-utca 95 sz.

Royal szállóval szemben. Wiener-palota.

Figyelem!

Egyéves önkéntesek figyelmébe!

Kiszel Sándor

elsőrangú katonai és polgári szabóüzlete, bel- és külföldi szövetek, valamint hadifelszerelési cikkek nagyraktára

Debrecen, Kossuth-utca 17 szám (Simonffy.ház)

Tényleges és tartalékos tisztek egyéves önkéntesek

a legelegánsabban, szabályszerint kiváló olcsó árban felszereltetnek. Az anyag jó minőségéért, valamint előírás szerinti felszereléséért felelősséget vállalok. 1528

Legújabb divatu angol és francia divatu öltönyök, vasuti jegyenruhák, hadifelszerelések, magyar diszruhák a legfinomabb kivitelben, szavatosság mellett pontos időre készíttetnek.

Arjegyzékkel, felvilágosítással készséggel szolgálók.

Zalai Márk tanár

(Piac-u. 58. sz. Iparbank-palota).

3 havi könyvvitel-tanfolyama felnőttek számára október hó 3-án ismét megnyílik. Könyvvitel számtan, szép írás, levelezés, váltóisme. Lelkiismeretes és sikeres oktatás. Több ezer hallgató a legelőkelőbb állásokban. Nappali és esteli csoportok. Tandíj 80 korona. Beiratás naponta 8—10 1693

Ezek a házak most keltek el!

Nyilas telep Márton Kálmán-utca 46 számú ház

Glück Adolf ur hajduszoboszlói háza

Veres János ur bösörmei háza, kávéházzal együtt

Nyilastelep Márton Kálmán-utca 48 számú ház.

Nagyon természetes, hogy ezen házak mind a Nagy Lajos hirdetési irodájához voltak feladva!

A Nagy Lajos hirdetési irodája Csapó-u. 13 sz. alatt van.

Alapított 1900-ban.

Telefon számok:

Iroda: 335.

Lakás: 762.

Uj megbízásokat lehetőleg a délutáni órákban 3-tól 5-ig kérek föladni!

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

Azoknak itt volna most egy nagyon kedvező alkalom, mégpedig a Vigkedvü Mihály utcában egy óriási nagy telek!

A Vigkedvü Mihály-u. 48.

számu ház jutányos árért és kedvező fizetési feltételek mellett megkapható!!

Régebbi épület, a következő lakásokkal: 2 rendbeli egy szoba konyhás lakás. Egy rendbeli egy szoba, konyha, spájz és nagy kamara. Minden lakáshoz fűskamara, szivattyus kut, sertésöl és baromfi udvar.

Van továbbá egy nagy betonírozott műhelyhelyiség, az egész udvar lecsatornázva, szép rendezett udvar, szőlő és gyümölcsfákkal. Az épület cseréppel van fedve.

Kohn S. Sándor

Hatvan-utca 41. 1385

szobafestő, mázó és tapétázó.

Elvállal e szakmába vágó minden munkát a legmodernebb kivitelben és legszolidabb árak mellett. Vidékre mintákkal is készséggel szolgálók.

ÜSZÖKET

adunk tenyésztés céljából

kisgazdáknak, gazdaságoknak és uradalmaknak. A tarka fajúszók és tehének jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel vagy

2 év után is fizetheti.

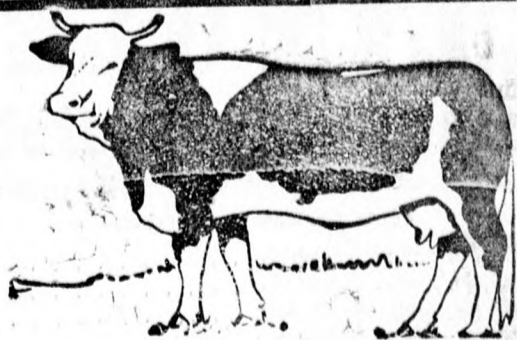
Neuschlosz Testvérek

Eötvös-utca 2 szám Szatmár. A régi Koronával szemben.

Irodai Telefon szám 16.

1433

Gazdasági telefon szám 155.

Nagy Lajos Hirdetési Irodájából
Csapó-utca 13.

Vasutasok Eladó ház a Homokkertben!

Szemben az állomással!
Az állomástól 3 percnnyire!

Vállalkozók! Felette alkalmas lenne e ház bármilyen ipartelepnek vagy gyártelepnek, mert 300 négyszögletes nagy telek és előtte van egy külön rakodó vágány is!

Kitünő alkalom! Olcsó vétel!

Ezen ház a Homokkertben, Bánffy-utca 10 szám alatt van, éppen szemben a pályaudvarral. Óriási nagy telek, nagy utcai fronttal. Van rajta egy cserepes téglapépület, mely magában foglal egy háromszobás lakosztályt, előszobával és mellékhelyiségekkel, belső padfelfárat, két nagy világos pince lakás, jóvizű szivattyus kut, fűskamara, termő szőlő és gyümölcsfák. 41

Az ára 10 ezer forintra van felada!

Gyermek divat szalon.

Van szerencsém a szülőket értesíteni, hogy Péterfia 45 szám alatt modern

fiú és kisleány gyermek szalont

nyitottam, ahol a legdivatosabb gyermekruhák készülnék. Tisztelettel 1825

S. Rosenberg Ida.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet

DEBRECEN, Kossuth-u. 11. (a Kölcshörösségélyi Egylet volt helyisége) Zádor-féle ház.

Kölcsönöket nyújt 5-15 évre betáblázás vagy kezesség mellett. A felek kényelmére elengedje a kamatfizetést a törlesztéssel együtt hetenként is.

Behajtásra elfogadja a kereskedők és iparosok kintlevőségeit, esetleg azokra is kölcsönt nyújt.

Takarékbetétek után a legmagasabb kamatot ad.

Minden korona heti betét után 200 korona kölcsönt folyósít.

Biztosításokat felvesz: Elérés és elhalálozás, katonai szolgálat, leánykiházasítási és tűzkár esetére

A biztosítások kölcsönrel is kombinálhatók.

A biztosítások már 400 koronától kezdve is eszközölhetők.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet.

1800

Uri lakás

1911. november 1-től

bérbe adó.

7 szoba, nagy ebédlő, parket, tapet, légszusz csillárokkal, kitünő víz és vízvezeték, fürdőszoba, mosókonyha, és minden kényelmi beosztás. 1809 Értekezhetni

Kardos László üzletében.

Cserépvásárlók figyelmébe!

A tatabányai „Gróf Eszterházy“-déli gőztégla és cserépgyár utólérhetetlen minőségű fedő és kupás cserép gyártmánya kiválóságáról egy próba rendelmény meggyőző bennünket.

Sulya lapméterenként csak 30 kiló. Bármely cseréppel szemben lapméterenként 21 fillér ármegetakarítás.

Lapméterenként 15 darab cserép légmentesen fed.

Más cseréppel szemben nagy ármegetakarítás. Könnyű, mutatós, szép és tartós.

Megrendelhető:

Debreceni Agrárbank Szövetkezetnél

(Piac-u. 79 sz.) 1738

hol az építkezéshez szükséges kölcsön hénye mes visszafizetésre a legrövidebb idő alatt rendelkezésre áll.

Nagy Lajos hirdetési Irodájából Csapó-u. 13.

Eladó egy csinos új ház

a Vilmos huszár laktanyával srégen szemben, Székely-utca 5 szám alatt, a Csapó-utcai villanyoson lehet kimenni a Vilmos huszár laktanyáig, a bikától 5 krajoár!

Nagyon szép új ház, szemben a faraktárral, a Székely utcában jobb kézfélő a legelső ház. Magas, modern épület, elsőrendű cseretglából építve. Magában foglal két lakást, mindegyik egy szoba, konyha spájz, fűskamara, jóvizű szivattyus kut. Nagy udvar. Tulajdonosai Erdei János és Erdei István urak. 1652

Minden elfogadható árért eladó!
Nagyon érdemes a megtekintésre!

Ha részletre akar venni!

Tessék

Adler és Schvarchoz menni

Dus választék minden oikkben, Kiosl pénzzel vehet menten. Férfi-ruha, női-ruha felöltő. Jön már az ősz szükséges az mindkettő. Jó a vászna, kanavássza, kendője, Ugyan kérem vegyen próbát belőle, Nagy szőnyeg és futó szőnyeg kitünő, Bizonyítja szavával sok urinó. Paplan, madrac, damaszt árut és sok más Costüm kelmen megspórolja a varrást, Anyai előnyt biztosítunk vevőnknek! Bárhol laknak még is mind felkeresnek! Kik még eddig nem voltak itt jöhetnek! Pártfogóik leszünk mi majd önöknek.

Tisztelettel: 1817

ADLER ÉS SCHVARTZ,
Sesztinaház Halpö-tér.

„LINOLEUM“ gyári raktár!

Haas Lipót Debrecen, Piac-utca 49. Telefon 644.

Kisebb kivonat a megjelent árjegyzékemből.

Prima linoleum bordúrral vagy anélkül szép színokban.

67 cm. széles folyóméter	1 K 70 fill.
90 cm. széles folyóméter	2 K 15 fill.
100 cm. széles folyóméter	2 K 35 fill.
150 cm. széles folyóméter	3 K 45 fill.
200 cm. széles folyóméter	4 K 60 fill.

Extra prima linoleum bordúrral vagy anélkül, szép mintákkal.

67 cm. széles folyóméter	1 K 90 fill.
90 cm. széles folyóméter	2 K 70 fill.
100 cm. széles folyóméter	2 K 80 fill.
110 cm. széles folyóméter	3 K 40 fill.
133 cm. széles folyóméter	4 K 80 fill.
180 cm. széles folyóméter	5 K — fill.
200 cm. széles folyóméter	5 K 50 fill.

Minden e szakmába vágó cikkek u. m. asztalterítők, bőrvásznak, Gummiárúk, különféle kötények ágybetétek stb. st. nagy választékban.

Gyári raktárak.

Budapest, Erzsébet-körút 28.
Budapest, Rákóczi-ut 22.
Nagyvárad, Rákóczi-ut 5.
Temesvár, Jenő herceg-utca 7.
Győr, Baros-utca 18.

Fiume.
Triest, Corso 2.
Lemberg, Karola Ludwika 3.
Lemberg, Karola Ludwika 35.
Csernowitz Ring-platz 13.

Gyári raktárak.

Páris, Bould. Sebastopol 125. 1892
Linz, Land-trasse 48.
Wien, Alserstrasse 20.
Wien, XIII. Lerchenfelderstrasse 164.
Wien, XVII. Kalvarienbergstrasse 46.